

ACILIN ÖYKÜSÜ

2022

Hazırlayanlar

Prof. Dr. Başar Cander

Prof. Dr. Cengiz Yakıncı

ACILIN ÖYKÜSÜ 2022

Hazırlayanlar

Prof. Dr. Başar Cander
Prof. Dr. Cengiz Yakıncı

MALATYA 2022

İnönü Üniversitesi Yayınları: 133

Hazırlayanlar

Prof. Dr. Başar Cander
Prof. Dr. Cengiz Yakıncı

ISBN

978-625-8293-08-1

Sertifika No

49391

Genel Yayın Yönetmeni

Prof. Dr. Cengiz Yakıncı

Yayın Koordinatörü

Görsel Sanat Yönetmeni

Öğr. Gör. Bünyamin Bayram

Yayinevi Müdürü

Necati Bay

Dil Editörü

Zehra Apış

Kapak Resmi

Özgür Bahçe

Adres

Merkez Kampüs, 44280 Battalgazi MALATYA
0422 377 32 24 e-posta: yayinevi@inonu.edu.tr

Baskı

İnönü Üniversitesi Matbaası MALATYA
Ekim 2022

Katkılarıyla

Bu kitabın yayım hakkı ATUDER'e aittir. 5846, 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereği herhangi bir bölümü, resmi veya yazılı, yazarların, yayımcısının yazılı izni alınmadan tekrarlanamaz, basılamaz, kopyası çıkarılamaz, fotokopisi alınamaz, hiçbir biçimde, hiçbir yolla çoğaltılamaz ve dağıtılamaz. Yazıların ve görsellerin yasal sorumluluğu bölüm yazarlarına aittir.

SUNUŞ

Tıp duayenlerinden Sami Zan, “Doktor acilde doktordur.” sözü ile acil tıbbın ne denli önemli olduğunu vurgular. Acil servisler, içinde yaşanan toplumu yansıtan aynalardır. Hastanelerin işleyişini anlamak için acil servislere bakmak yeterlidir. O nedenle “Acil servis hastanenin vitrinidir.” denir.

Toplumdaki kişi sayısı kadar öykü vardır acil servislerde. Bu mekânlarda yaşanmış öykülerin çeşitliliğini hiçbir tıp dalında bulmak mümkün değildir. Aynı anda komedinin de dramın da trajedinin de melodramın da yaşanabileceği yerlerdir buralar. Gündem hızlı değişir bu mekânlarda.

Acil tıp; zor, emek ve özveri isteyen bir daldır. Anlatacak çok öyküsü vardır burada çalışanların, hasta olarak gidenlerin, yardım bekleyenlerin. Yani ölümsüz kılınması gereken binlerce öyküye gebedir acil servisler. Acil Tıp Uzmanları Derneği, bu amaçla yaşanan öykülerin ölümsüzleşmesini gayret edindi ve bir öykü yarışması tertipledi. “**Acilin Öyküsü 2022**” adı altında açılan ve son başvuru tarihi 30 Haziran 2022 olan yarışmaya 81 öykü gönderildi. Prof. Dr. Başar Cander, Dr. Öğr. Üyesi Seda Nur Akyol, Yazar Sultan Bedelciğil, Uzm. Dr. Nazım Onur Can, Uzm. Dr. Ayça Çalbay, Yazar Doç. Dr. Hasan Erbay, Yazar Uzm. Dr. Ümit Evran, Uzm. Dr. Şenay Güven, Yazar İlknur Işık, Yazar Fatma Çetin Kabadayı, Prof. Dr. Ayşegül Kaptanoğlu, Doç. Dr. İlknur Tatar Kırılmış, Zeynep Pınar Menteşoğlu, Yazar M. Sc Nur İpek Önder Mert, Dr. Öğr. Üyesi Süheyla Rahman, Yazar Dursaliye Şahan, Dr. Öğr. Üyesi Fatma Tortum, Prof. Dr. Cengiz Yakıncı, Yazar Dr. Ali Yalçın, Yazar Prof. Dr. Sibel Yıldız ve Uzm. Dr. Sevgi Yumrutepe’den oluşan Seçici Kurulun değerlendirmeleri sonucunda birinciliği “**Göç**” adlı öyküsüyle

Eda Hatice Farsakoğlu aldı. İkindiliği “**Sol Bacağım**” adlı öyküsüyle Ayhan Dayan ve “**Bir Demet Gelincik**” adlı öyküsüyle Yayla Boztaş; üçüncülüğü ise “**Yağmur Yağarken Yüreğim**” adlı öyküsüyle Recep Turan ve “**Şehir Tutması**” adlı öyküsüyle Hüseyin Opruklu paylaştı.

Yarışmamıza ait istatistiki bilgiler şöyle idi: 81 katılımcının 41’i erkek ve 40’ı kadındı. Ülkemizde **29** farklı ilden ayrıca 1 tane Avusturalya, 1 tane İsveç ve 1 tane de İngiltere’den öykü gönderildi. En küçük katılımcı 10, en büyük katılımcı 77 yaşındaydı. Sağlık çalışanların katılımcı sayısı 15 idi.

Yarışmayı başlatmamızda bizlere büyük destek veren Acil Tıp Uzmanları Derneğine, değerlendirmeleriyle büyük emek harcayan Seçici Kurul üyelerimize, öyküleriyle yarışmamıza katkıda bulunan tüm katılımcılarımıza sonsuz teşekkürlerimizi sunuyoruz. Acil tıp eğitimine farklı bakış açısı getireceğini umduğumuz bu öyküler, insanoğlu var olduğu sürece devam edecektir. Her yarışmada daha iyiye, daha güzele ulaşmak dileğiyle...

Prof. Dr. Başar Cander

Prof. Dr. Cengiz Yakıncı

İÇİNDEKİLER

Sunuş	III
1. Göç	1
Eda Hatice Farsakoğlu	
2. Sol Bacağım	9
Ayhan Dayan	
3. Bir Demet Gelincik	17
Yayla Boztaş	
4. Yağmur Yağarken Yüreğim	23
Recep Turan	
5. Şehir Tutması	29
Hüseyin Opruklu	
6. Kızıl Ejder	37
İnan Palancı	
7. Kalemin Tanıklığı	47
Gizem Çetin	
8. 128 Ramiz	51
Mustafa Özke	
9. Ve Perde	55
Murat Yiğit	
10. Umudun Ötesinde	59
Ayşe Karadağ	
11. Can Simidi	65
M. Suat Gülşen	
12. Sonrası Tufandı	71
Armağan Can	
13. Son Kez Eşine Dokunan Hemşire “Hayat”	75
Rabia Sude Demirkol	
14. Sakin Bir Gece!	83
Züleyha Gülsüm Sayar	

15. Yaşamak Ayaklarıma Dolanıyor.....	89
İ. Usame Yördem	
16. Şenlikli Nöbet.....	97
Nursima Gündüz	
17. Acil Doktoru.....	103
Ali İlgin Olut	
18. İlk Nöbetim.....	111
Zeynep Kuru Kesler	
19. Beyaz Önlük.....	119
Akif Kökçe	
20. Acilde Neler Oluyor?.....	123
Engin Kükrer	
21. Nilgün'ün Kuşları.....	131
Evrin Sabur	
22. Umudun Maviliği.....	139
Melek Göktül Güzel	
23. Acil Gel.....	147
Gürdal Görhan	
24. Eve Dönmeden Hemen Önce.....	155
Gülfem Kiroğlu	
25. Bilinmezliğin Karanlığı.....	159
Ali Çulhaoğlu	
26. Acilde Bayram Sabahı.....	167
Hatice Özbalı	
27. Acilde El Falı.....	171
Naci Kayıkcı	
28. Apati.....	179
Anıl Can Uğuz	
29. Acilde İlk Günüm.....	183
İnci Yılmaz Şimşek	

GÖÇ*

Eda Hatice Farsakoğlu

**Acilin Öyküsü 2022 Yarışması Birincisi*

“Bakın acil bir durum olmasa böyle bir istekte bulunmazdım.” diyorsun personel şefine. “Anlıyorum, ama yapabileceğim bir şey yok! Hele de salgınla boğuştuğumuz şu günlerde.” diye cevap veriyor personel şefi hem makamının hem ana dilinde konuşmanın verdiği öz güvenle. Aranızdaki mesafeyi hepten açan yönetmelik diliyle ekliyor: “Ancak vefat durumunda, mazeret izni kapsamında, on günlük izin hakkı verilir.” Ofis dışarısı gibi buz kesiyor. Dilin soğuktan uyuşuyor. “Anladım.” diyebiliyorsun ancak. Oysa anlaşılacak hiçbir tarafı yok yönetmeliklerin ve onlara sorgusuz sualsiz bağlanan yöneticilerin. “Öldükten sonra gitmenin ne anlamı var ki?” diye söyleniyorsun odadan çıkarken. Şefin duyamayacağı kadar kısık bir sesle, duysa da anlamayacağı bir dilde. Ve aynı dilde ikna ediyorsun kendini daha ne kadar sıcak kalabileceğini bilmediğin kucağıma gelmeye: “Şimdi gitmeliyim! Bilinci yerindeyken. Makinelere bağlanmamışken. Benimle vedalaşabilecekken.”

Zamanımın gitgide azaldığını anlamak için hekim olmaya gerek yok. O kadarını türlü meslekten eş, dost, akraba da anlamış olacak ki yoğun bakıma alınmadan önce helallik istediler benden. Ama sen bir hekim olarak beni sadece ölümün değil, nasıl bir ölümün beklediğini de biliyorsun. Bilmediğinse, öngördüklerinin gerçekleşmeye başlamış olması. Sen şefin odasına girmeden az önce, Ankara’daki meslektaşların önce uyutup sonra solunum cihazına bağladılar beni. Teyzen, dayın ve en yakın arkadaşın kara kara düşünüyor sana nasıl söyleyeceklerini.

Boş bir umuda bağladığın kararın kesin. Ankara'ya uçacak ilk uçağa bilet alacaksın. “Yapma kuzum.” diyorum ikna ederim umuduyla. “Allah korusun işinden olursun!” Hiç kulak asmıyorsun. O sırada telefonundan dünyanın herhangi bir yerine en uygun uçak biletini bulan uygulamalardan birini açmakla meşgulsün. İki senedir yaşadığın küçük Avrupa kentine en yakın uluslararası havaalanının iki saat mesafede olduğunu göz önüne alarak arama filtresini düzenliyorsun. Arama motoru yılın bu aylarında Ankara'ya aktarmasız uçuş olmadığını hatırlatıyor. Mecbur İstanbul aktarmalı gideceksin. “Yolda kaybedilecek en az iki saat daha!” diye hayıflanıyorsun. Arama motoru kara haber tellallığına devam ediyor. Salgın dolayısıyla uçuşların sayısı azaltıldığından Türkiye'ye uçacak ilk uçağın kalkmasına daha yirmi bir saat var. Çaresiz alıyorsun ederinin katbekat fazlasına satılan bileti. Seni havaalanına götürecek trene de bilet alınca, yolculuğun en zor kısmı kalıyor: Varmayı beklemek.

Hâlâ altı aylık deneme sürecinde olduğun işinle aradaki köprüleri yıkmaya çoktan karar verdiğin için pekâlâ eve gidip orada bekleyebilirsin her biri yıllar sürecektir saatlerin geçmesini. Fakat trenin kalkış saatine kadar bir iş gününü daha tamamlayacak zamanın var. Seni tanıyorsam eğer, insanların yaşamla ölüm arasında müşkül bir durumda kalma ihtimalini göze almazsın. Haklı çıkıyorum. Bu hastanedeki son iş günün olacağını düşünsen de soyunma odasına geçiyorsun.

Sen kıyafet dolabından üniformalarını çıkarırken, dolabın iç tarafına bantla tutturduğun fotoğrafları görüyorum. En üstteki fotoğrafta biz varız. Almanya'dan izne gelen dayının özelliklerini anlata anlata bitiremediği makinesine poz veriyoruz. Sen bir yaşında bile yoksun, ben otuzuma yeni girmişim. Yıllarca özlemle beklediğim sen, o güzel başını göğsüme yaslamışsın. Henüz kalbimin mitral kapağından senin küçükken pek ilginç bulduğun metal sesi gelmiyor. O sesle tanışmamıza iki buçuk sene, o sesle yaşamaya alışmama daha çok var. Arada hâlâ

düşünürüm. Acaba o sesin gizemine mi kapılıp ben büyüyünce doktor olacağım diye tutturdun? Yoksa hasta bir anneyle büyüdüğün için mi? Baban olacak sevimsiz burada olsa. “Ne de çok seviyorsun her şeyden kendine pay biçmeyi!” derdi. Belki bir kerecik de olsa haklıdır. Belki de senin hekimlik sevdanın ne benim hastalığımla ne de metal kalp kapakçığımla ilgisi vardır.

Ben fotoğrafımıza dalmış gitmişken, sen üniformanı giymişsin bile. Şimdi sırasıyla personel kartını, maskeni ve siperliğini takıyorsun. Artık işbaşı yapmaya hazırsın. Sen koridorda yürürken, ben arkandan bir nazar duası okuyorum. Ben daha duama “âmin” demeden, sen acil servise açılan personel kapısından içeri giriyorsun. Önünde on iki saatlik bir vardiya var. Sayılar aklımda kalmadı, ama çalıştığın ülkenin istatistik kurumunun son verilerine göre, bugün acil serviste bir saatte göreceğin ortalama hasta sayısı, ezberindeki sayının katbekat altı. Geçenlerde söylemiştin -nefesimin telefonda konuşmaya hâlâ yettiği günlerin birinde-. Zaten göçmeye karar verdiğin günden beri ezberindeki ve ezber bozan verileri karşılaştırmayı pek seviyorsun. Belli ki bu karşılaştırmalar yolda kaybettiğin şeylerin acısını az da olsa hafifletiyor senin için.

Bizim payımıza düşen istatistiklerde ise çoğunlukla kayıplar var. Bana ilk gitmek fikrinden bahsettiğin günü hatırlıyor musun? Uzmanlığını alalı iki sene kadar olmuştu. Sabah erkenden çıktığın eve gecenin bir vakti gelmiştin. “Hani erken bitiyordu bugün mesain?” diye sormuştum sitemkâr bir sesle. Sözleşmiştik çünkü birlikte bir film izleyecektik. “Çok yoğunluk bugün.” diye geçiştirmiştin sitemimi. “Bizim dönemden bir Deniz vardı hatırlıyor musun?” diye sormuştun sonra damdan düşer gibi. “Dâhiliyeci olan mı?” diye teyit etmek istemiştim nedense. “Hah o Deniz! İsveç’e yerleşmiş.” “Demek o da gitti.” demiştin kayıplara alışıya olmanın verdiği huzursuzlukla. Sen dikkatimi kayıplardan fırsatlara çekmeye çalışmıştın hızlıca: “Uzman açığı çokmuş oralarda, sen de buraya gel diyor.” Korkularımı çağıran

her sese yaptığım gibi duymazlıktan gelmiştim dediklerini. Beni iyi tanıdığından olacak, devamını getirmemiştin.

Sabah uyandığımda sen yoktun. Çayın demlenmesini beklerken televizyonu açtım. Bir baktım haberlerdesin: “Acil servisi basıp sağlık çalışanlarına saldırdılar!” Şiddetin ilk televizyona çıkışı değildi elbette. Ama senin ilkti. Oysa ben ekranlara başka türlü çık isterdim. Sedyelerden kurulmuş bir barikatın arkasında değil! Mesela sevdiğim sabah programlarının birinde uzman hekim olarak görüşlerine başvursalar ne güzel olurdu. Ya da acil tıp uzmanlığını seçmeyi düşünen hekimlere tavsiyeler verseydin. Ben de gururla ilan etseydim dünyaya: “Bu genç kadını ben yetiştirdim. Hem de tek başıma!”

Eve döndüğünde hoş geldin bile demeden “Git kızım!” demiştim sana. “Hiç düşünme, en kısa zamanda git!” Sen yine de düşünmüştün etrafıca. Arkanda boşanmış, tek çocuklu ve hasta bir anne, kurulu bir düzen, yemelere doyamadığın Ankara simitleri, içmeden çalışmadığın demli çaylar, yediğine içtiğine eşlik edecek dostlar ve her sabah hastane kapısında yolunu gözleyen yarı tok yarı aç hayvanlar bırakacaktın. Dahası yepyeni bir dil öğrenmen gerekecekti. Ve o yeni dilde çoktan verdiğin imtihanları bir daha vermeni isteyeceklerdi senden. Neresinden baksan zordu gitmek. Gel gör ki bazılarımız için kalmak gitmekten daha zor olmaya başlamıştı. Ve nihayet bir gün “anne” demiştin korkuyla karışık bir heyecanla. “Haftaya dil kursuna başlıyorum.”

Şimdi buradasın. Mesai arkadaşlarından biri eline bir dosya tutuşturuyor. Alerjik şok durumu vakası. Olay bir akşam yemeğinde vuku bulmuş. Hasta, evine davet edildiği kişiye yer fıstığı alerjisi olduğunu söylemeyi unutmuş. Ev sahibinin de o gün yer fıstıklı bir salata sosu yapacağı tutmuş. Fıstıklar sosun içinde saklanmış olduğundan hasta ne yediğini ancak ilk tepkiler ortaya çıktığında fark etmiş. Gerçi fıstıklar el ele verip tabakta halay çekse bile dikkatini

çekebilir miydi emin değilim. Beş dakikalık gözlemlerime ve hayat deneyimlerime dayanarak söyleyebilirim ki alerjik şoka giren kişi ile onu hastaneye zor yetiştiren ev sahibi aşkın o en şapşal ilk evresinde. Gerçi senin çalışırken dedikodu ile işin olmaz.

Âşık hastayı stabilizasyonunu sağlayıp gözlem odasına uğurladıktan sonra personel mutfağına geçip bir kahve alacak vaktin oluyor. Kahveni yudumlarken cep telefonunu alıyorsun eline. Ankara'dan kötü bir haber gelmemiş olmasına seviniyorsun. Yine de arayıp her şey yolunda mı diye kontrol etmek istiyorsun. Tam o sırada telefonun çalıyor. Sekreterlikten arıyorlar. Bekleyen riskli bir vaka olmadığından, sıradaki hastalardan birinin muayenesine başlayıp başlayamayacağını soruyorlar. Tezgâhın üzerindeki yarısı boş yarısı dolu kahve fincanlarına bir yenisini ekleyerek servise geçiyorsun.

“Merhaba, ben Özlem. Şikâyetiniz nedir?” Hasta, cevap vermeden önce baştan ayağa süzüyor seni. Birkaç saniye sonra telaşla dillendiriyor şikâyetini: “Doktor göreceksin demişlerdi bana!” Elinle personel kartını yokluyorsun. Kartın hâlâ boynunda olduğundan emin olunca, başına doktor ekleyerek adını ve soyadını söylüyorsun. “Size nasıl yardımcı olabilirim?” diye soruyorsun hemen arkasından. İsminin, cisminin ve aksanının el ele verip su yüzüne çıkardığı yabancılığın, doktor olduğun gerçeğiyle birleşince hastanın tedirginliği artıyor. Az önce doktor olduğuna inanamayan hasta, şimdi de doktor beğenmiyor: “Mümkünse başka doktor görmek istiyorum ben!” Bu garip istek karşısında hiç şaşırmaşa benzemiyorsun. Belli ki hastanın şikâyetleri sana yabancı değil. “Acil tıp uzmanı olarak bir tek ben görev yapıyorum bu gece.” diyorsun profesyonel bir ses tonuyla. “Ancak dilerseniz stajını yapan ya da nöbette olan meslektaşlarımdan birine iletebilirim isteğinizi.” Acillik olduğu şüpheli hasta. “Öyle yapalım o zaman.” diyor hiç sıkılmadan. Hem maruz kaldığın tutuma hem de bunlardan bana hiç bahsetmemiş olmana üzülüyorum. Sen yersiz yurtsuzluğunla odadan çıkarken, o bir bahane buluyor yersiz isteğine:

“Yanlış anlamayın lütfen! Telaffuzunuzu anlamakta zorlanacağımı hissediyorum da ondan!”

Bahane diyorum çünkü benim dilimi sonradan öğrenen birisini anlamadığım hiç olmadı. Türkiye’ye tıp okumaya gelmiş arkadaşlarıyla da alt komşum Melahat Hanım’ın Filipinli yardımcısıyla da hep anlaştım ben. Hele sen gittikten sonra bazı göçmenlerin dillendiremediklerini de anlamaya başladım. Hem senin konuştuğun dil anlaşılmayacak olsa, sana denkliğini verirler miydi hiç? Belli ki derdi başka bu hastanın!

Nerden mi biliyorum? Anneannenden! Bu hasta gibi pek huysuzdu rahmetli. Son hastaneye yatışlarından birinde tedavisini senin gibi göçmen bir doktor yapmıştı. Teyzen kalıyordu yanında refakatçi olarak. Hastaneye yattıktan birkaç gün sonra ziyaretlerine gittim. “Aysel” dedi anneannen ben içeri girer girmez. “Refik Bey’e denk gelemedik bu sefer. Şansımıza izine çıkmış! Yeni bir doktor verdiler, ama nasıl uzman olmuş ben anlamadım!” “E Refik Hoca’ya denk geldiğinde de Ebru Hoca’yı sayıklıyordun anne.” diye çıkıştı lafını kimseden esirgemeyen teyzen. Sonra bana dönüp “Bu sefer derdi doktorun yabancı olması. Yoksa sağ olsun bu doktor da çok iyi.” diye açıkladı. “Zaten annemi biliyorsun, erkek hemşirelere de zor alıştı!” Anneannenden hiç ses çıkmadı ama teyzen başladı mı durmaz: “Abla, acaba hastaneye girişleri yapılırken hastalara da mı bir yemin ettirilse?” “Ne yemini ayol?” diye sordum meraklı bir ses tonuyla. “Hani Özlemler mezun olurken bir ant içmişlerdi ya, onun gibi bir şey.” Sonra anneannene dönüp “Bak şimdi anne, ben söyleyeceğim sen tekrarla.” dedi kendine has nüktedanlığıyla: “Sağlık çalışanlarıyla tedavim arasına herhangi bir ayrımcılığın girmeyeceğine kararlılıkla ve onurum üzerine ant içerim!” Kendimi tutamayıp bastım kahkahayı! Rahmetli hiç gülmedi. “Geçin bakalım dalganızı!” dedi sadece. Sonra iki gün konuşmamış teyzenle. Gerçi orada olsan, bir limon da sen sıkardın keyfimize. “Aman teyze!” derdin çokbilmişliğine. “Ant içen herkes yemine sadık kalıyor da sanki! Her gün kaç yemin bozuluyor,

bir bilsen!”

Belli ki ne desem teselli edemeyeceğim ne anlatsam güldüremeyeceğim seni. Kırgın ve kızgınsın. Koşar adımlarla tuvalete gidiyorsun. İlk gördüğün kabine giriyorsun. Kapıyı kapatır kapatmaz gözyaşların boşalıyor. Madem yüzünü güldüremedim. “Ağla yavrum, dök içini!” diyorum. Böyle söylediğimde hep yaptığın gibi dizime koymuyorsun başını. İşte o zaman anlıyorum artık dizlerimin olmadığını ve sana sesimi duyuramadığımı.

Ağlaman kesilmeden telefonun çalıyor. Telefonu açar açmaz. “Anneme mi bir şey oldu dayı?” diye soruyorsun telaşla. “Başın sağ olsun kızım.” diyor dayın hıçkırıklara boğulmadan önce. Başka yerlerde akan zaman senin için duruyor. Yer ayağının altından kayıyor. Dizlerinin bağı çözülüyor. Bir süre kıpırtısız duruyorsun yerde. Sonra kalkıp duvarları tekmeliyorsun. “Annem!” diye haykırıyorsun tekmelemekten yorulunca: “Affet; yetişemedim!”

Acına tanıklık ettikçe kahroluyorum. Keşke içnelerden, hortumlardan, kablolardan kurtulup sana veda etmeye geldiğimi bilseydin. Keşke derisinden, etinden, kemiğinden sıyrılmış kollarımla sana sarıldığımı hissedebilseydin! Ben keşkeleri sıralarken telefonun çalıyor yine. Bu sefer arayan Martin Hemşire. Kentin girişinde zincirleme trafik kazası olduğunu, ağır yaralıları taşıyan ambulansın acil servise varmak üzere olduğunu söylüyor. Birileri ve onların sevenleri için yaşamın devam etme ihtimali varken, annenin öldüğünü söyleyemiyorsun. “Tamam Martin.” diyorsun onun yerine. “Hemen geliyorum!”

Her ne kadar seni çalışırken izlemelere doymasam da bu sefer adımlarını takip edemeyeceğim kızım. Sen duymasan da her yerde adım yankılanıyor. “Bu sizin için yapılan son çağrıdır.” diyor tatlı sert bir ses. Kaçırma şansımın olmadığı uçuşa geçerken, tek tesellim benim yüzümden işini kaybetmeyecek olman. Madem öldüm, on günlük mazeret izni senindir!

SOL BACAĞIM*

Ayhan Dayan

**Acilin Öyküsü 2022 Yarışması İkincisi*

*“Her sağlıklı insan,
aynı zamanda bir engelli adaydır.”*

Yürek dağlayıcı, beyin tırmalayıcı, huzursuz eden bir ses: Ambulansın siren sesi... Olay yerine doğru hızla yol alırken acilde de tüm hazırlıklar tamam. Bir doktor yetmez diye düşünüp, iki oluyorlar. Hafta sonu nöbetçi olan pratisyen hekime destek için hastanenin o günkü icapçı, nöbetçi ortopedi uzmanı da hemen acil daveti alıyor.

Kaza yerine doğru hızla ilerleyen ambulans için git git yol bitmiyor, kaza yerinde bekleyenler içinse bekle bekle ambulans gelmiyor. Oysaki zaman aslında her iki taraf için de aynı işliyor.

Acildeki doktorlar henüz hasta gelmeden diğer sağlık çalışanlarıyla birlikte ön hazırlıklarını tamamlıyorlar. Onların hareketli, telaşlı tutumları öteki sedyelerde uzanmakta olan hastaların ve yakınlarının da dikkatlerinden kaçmıyor. Çok önemli bir olayın yaşandığını, ağır yaralı bir hasta beklendiğini az çok tahmin edebiliyor olmalılar. Aralarında meraklı bakışlarını meraklı sözlere dökenler var. Orta yaşlı, kısa boylu, tombulca, bir hasta yakını kadın, daha fazla dayanamıyor. Merakla pratisyen hekime yönelip, durumu soruyor. Doktor önce karşılık vermek istemiyor. Kadın ısrar edince üstü kapalı birkaç söz çıkıyor ağzından:

“Ağır yaralı bir hasta getiriyorlar teyzeciğim. Kritik bilgisi geçtiler. Sanırım bir iş kazası... Doğrusu biz de tam net bilgi sahibi değiliz. Durum, hasta gelince anlaşılacak.”

“Peki, çocuğum. Allah şifasını versin.” diyerek merakını gideren kadın, yavaşça oradan uzaklaşarak, kendi hastasının başına dönüyor.

Ambulans kaza yerine doğru hızla ilerliyor. Yirmi dakikadır yolda. Vardı, varacak...

Kazanın yaşandığı yöreyse acının tam tersini yaşıyor. İlkyaz, alını morunu kuşanıp tüm güzelliğiyle gelmiş doğaya. Uçurtmalarını gökyüzüne salıp gönüllerince eğlenen köyün çocuklarının meraklı bakışları az ötelerinde birden beliriveren, köy yoluna doğru ilerlemekte olan ambulansa çevriliyor. Belli ki köylülerinin başına gelen kazadan henüz haberdar değiller.

Elim kazanın yaşandığı yer, köyün biraz dışında. Oraya ulaşmak için köyün içinden geçmek gerekiyor. Köyün hemen girişinde eğik, uyduruktan, düzensiz yazısıyla, basit bir yerleşim yeri tabelası: Veliler.

İlçeye epeyce uzak, bir yanını yüksekçe bir tepenin sırtına yaslamış, önü Aktaş Barajı manzaralı, şirin mi şirin bir köy. Avlu kapılarının önlerine tahta oturları üstüne oturmuş yaşlı kadınların dikkatleri de bir anda hızla gelen ambulansa çevriliyor. Aralarından biri iyiden iyiye işkilleniyor:

“Hayırdır inşallah?”

Ambulans birden duruyor. Sağlık görevlilerinden biri camdan başını çıkarıp soruyor:

“Teyzelerim, buralarda Yusuf Şen’in tarlası varmış. Oraya nasıl gideriz?”

Aralarından biri elindeki uzunca değnekle yolu tarif ediyor:

“Te şurası kızım. Dosdoğru gidin. Oğlanları sabahtan oradaydı. Kendi pazardan yeni geldi. Az evveli telaşla karısıyla birlikte gittiler. Bilemedim, başlarında bir iş mi var?”

Görevli, teşekkür ediyor. Ambulans yaşlı kadının gösterdiği doğrultuda ilerliyor. İki yüz metre kadar sonra duruyor. Arada bir kendilerine el sallayan Doğan karşılıyor ambulansı. İki sağlık görevlisi hızla aşağıya iniyorlar. Arkadan sedyeyi alıp az ötelerindeki kaza yerine

ilerliyorlar. Babası, oğlu Hasan'ın başucunda şaşkın ve çaresiz... Başındaki tülbendi çözülmüş annesi Gülsüm Kadın ise hemen yanı başlarında dizlerinin üstünde toprağa çökmüş, kendinden geçmiş hâlde sessiz hıçkırığıyla dizlerini dövüyor. Duyduğu derin acıyı çığlıksız ağıtlar yakarak belli ki yüreğine gömmeye çalışıyor.

Görevlilerin karşılaştıkları manzara gerçekten de tüyler ürpertici. Kaza geçiren Hasan büyük dişli çapa makinesinin altında boylu boyunca yatıyor. Topraklarını işlemek için büyük bir hevesle aldıkları motor ise metal dişli aç bir canavar gibi Hasan'ı bel bölgesine kadar kendine çekmiş, öylece duruyor. Görevli, Hasan'ın dizlerinin üstüne örtülmüş büyük bez parçasını kaldırdığında altındaki korkunç manzara ile karşılaşiyor: Sol bacak tam dizden kopmuş. Kopan parça, gövdesinin hemen altında öksüz kalmış gibi duruyor. Öteki bacağı henüz makinenin arasında. Görevlilerden biri Hasan'la iletişim kurmaya çabılıyor, başarıyor da. Bu tür durumlarda yaralının bilincinin açık kalmasının ne kadar önemli olduğunun farkında. "Hasan! Hasan! Beni duyuyor musun?" Hasan, bu soruyu göz kapaklarını kapatarak "evet" anlamında onaylıyor. Görevli son derece soğukkanlı. Gözlerini semaya dikmiş durumdaki Hasan'a "Sakin ol aslanım! Ciddi bir durumun yok. Hafif bir yaralanman var. İlk müdahaleyi yapıp seni hemen hastaneye götüreceğiz. Tedavine orada devam edilecek." diyerek moralini yüksek tutmaya çalışıyor. Olayın şokuyla olmalı, Hasan'da küçük titreme nöbetleri, üşür gibi. Yine de kazanın sıcaklığıyla başlarda fiziksel acı duymaktan uzak görünüyor. Diğer görevli de o sırada büyük oranda derisi sıyrılan Hasan'ın sağ bacağına çarpan motorunun iri, keskin ve burgulu dişlilerinin arasından çıkarmaya çalışıyor, sonra arkasından yardım alıyor, başaramıyorlar, olmuyor. Zorlarlarsa bacağa zarar verebileceklerinin farkındalar. Daha fazla zaman kaybetmemek için tek çıkar yolları var, onu deniyorlar. Kucak kucağa geçmiş motorun parçasını Hasan'la birlikte yerleştiriyorlar sedyeye.

Görevlilerden biri Hasan'ın kopan bacağını temiz, su geçirmez, plastik bir torbaya yerleştiriyor. O torbayı da buz dolu başka bir torbaya

aktarıyor. Ağzını kapatıp içerisinde buz olan ikinci bir torbaya koyup üstüne “Hasan Şen” yazıyor.

Ambulans, kaza yerinden hareket eder etmez yine başladı sirenini çalmaya. Hedef en kısa sürede yaralıyı hastaneye yetiştirmek. Hastaneye varıncaya kadar Hasan’ın aklından neler geçiyor kim bilir, neler, neler... Yaşamının ayrıntıları bir film şeridi gibi gözlerinin önünden kayıp gidiyor.

Yaşadığı bu korkunç kazadan on gün kadar önce bir gece uykusundan korkulu bir rüyayla kan ter içinde uyanmıştı. Alacakaranlık, sık bir ormandaydı. Kayın ağaçlarının hışırtısına bir puhu kuşunun o korkunç sesi karışıyordu. Sanki arkasından hışımla birileri kovalıyordu. Önünde, çok uzağında bir ışık vardı. Sürekli o ışığa doğru ilerlese de bir türlü ulaşamıyordu. Üstelik ayakları üstünde değil de sanki derin bir boşlukta birilerine yakalanmamak için telaşla uzaklara kaçıyor. Kaçarken ayaklarının geride kaldığını, belden üstünün kendi hâlinde ilerlemeyi sürdürdüğünü görmüştü.

Günlerce gördüğü bu korkulu rüyanın etkisinde kalmıştı Hasan. Hiç kimseyle paylaşmadı. Arada bir aklına geldikçe ürperdi. Rüyayı, gerçeğe yormanın anlamsız olduğunu düşünse de beynini uzun süre meşgul etti, gündüz düşlerinde bile çıkıp durdu karşısına.

Boylu boslu, kara yağız bir delikanlıydı Hasan. Ağırbaşlıydı, saygılıydı. Birkaç yıl öncesi okul hayatı bitmişti. Sekiz yıl boyunca yakınlarındaki taşıma merkezine sistemin bir öğrencisi olarak gitmiş, ilköğretimi bitirdikten sonra liseye gitmemişti. Arada bir “Keşke okusaydım.” diye pişmanlık duyduğu zamanlar da oluyordu. Küçüklüğünden beri ailesinin bağ bahçe işlerine yardım ediyor, çoğu koyun birkaçı da maltız keçiden oluşan on iki küçükbaş ile üçü de sağılır durumda olan evlerindeki büyükbaş hayvanlarına bakıyordu. Küçükbaş hayvanlarını mevsimine göre kimi zaman yakındaki otlaklarına götürüyor, büyükbaşlara ise çoğunlukla evde bakıyordu. Köyün hemen çıkışında, yolun kenarında bahçeleri vardı. İçinde zeytin, incir, kiraz, elma, erik, kayısı, üzüm türünden çok sayıda ağaç. Dört dönümlük

arazilerini kendilerince işliyorlardı. Babası Yusuf, bahçe ve tarla işleri için her zaman kendilerine bir traktörün gerekli olduğunu söylese de maddi olanakları kısa zamanda bu düşlerinin gerçekleşmesine engeldi. Tarlalarını sürekli başkalarına sürdürmeleri kendilerine epeyce masraf çıkarsa da bir süreliğine beklemeyi yeğlemişlerdi.

Bir ara köylülerinden Süleyman, Yusuf'a bu konuda bir akıl vermişti. Komşu köyden bir arkadaşının dağ bayır demeden, bağ bahçe gibi alanların toprağı işlemek için çapalama motoru aldığını, hemen her işini onunla gördüğünü söyledi. Üstelik fiyatı, traktör kadar olmadığından böyle bir alet olarak işlerini kolaylıkla görebileceklerini söyledi. Yusuf düşünmüş taşınmış, kendince bir hesap kitap yapmıştı. İlçede bu motorların satıldığı yeri sorup soruşturdu. Bir gün şehrin yolunu tuttu. İstedığı motoru satan dükkânlardan birini buldu, içeri girip konuştu. Dükkândaki satış elemanı motoru her yönüyle Yusuf'a tanıttı. Her şey Yusuf'un kafasına yattı, almaya karar verdi. Ödeme konusunda anlaştı. Sonunda el kapısına dayanmadan, başkalarının nazını çekmeden istedikleri zaman istedikleri şekilde, diledikleri zaman bağ ve bahçelerini kolayca sürebileceklerdi. Aldıkları motoru önce babası kullanmaya başlamış, ardından da baştan beri meraklı olan Hasan'a öğretmişti. Nasıl kullanacağını, ne yapması gerektiğini, hangi durumda tehlikeli yanlarının olabileceğini bir bir anlatmıştı. Henüz kullanma sırası gelmeyen küçük oğlu Doğan da meraklı meraklı onları izliyor, ileride bu motoru kendisi kullanmayı düşlüyordu.

Tarla sürme işleri çok uzun zaman almaz, yılda birkaç kez olurdu. Yılın arta kalan bölümlerinde ise Hasan temiz havada, şirin köyünün göz alabildiğine uzanan yemyeşil meralarında hayvanlarını otlatırken bakışlarını ufuklara diker, uzun uzun dalar, geleceğe dair umut yüklü, nice pembe hayaller kurardı. Askerliğini, ilerde evlenmeyi, daha başka ne tür işlerle meşgul olabileceğini bir bir düşünürdü. Şimdi onun bütün bu düşledikleri yalnızca bir hayalden öte geçemeyecek miydi?

Kazanın yaşandığı sıralarda yakınlarıdaki Doğan, hemen abisinin yardımına koşmuş, ilk yaptığıysa çalışır durumdaki motoru durdurmak

olmuş, cep telefonundan hemen babasına ulaşmıştı.

Hayat ne kadar acımasızdı. Birkaç saat öncesi kendi bahçe işlerini güle oynaya yapan Hasan şimdi yaşama tutunmaya çalışıyordu. Tutunsa bile acaba eskisi gibi olacak mıydı?

Hasan'ı taşıyan ambulans hastanenin önünden doğuya uzanan ince kıvrımlı, tek şeritli yoldan kısa sürede acile giriş yapıyor. Yine o hiç durmayan acı sireni...

Hasan'ın uzandığı ambulans sedyesinin üstü, beyazlığından çok uzaklaşmış, neredeyse tamamı al renge boyanmış. İki ambulans görevlisinden biri o sırada yardıma koşan hastane görevlileri ile birlikte sedyenin hemen aşağıya indirilmesi için çaba harcarken, diğeri ise elinde büyükçe gizemli bir eşya saklar gibi, iyice sahiplendiği torbayı sımsıkı kavramış, bir an önce araçtan inmek için fırsat kolluyor. Çok iyi biliyor ki o torbanın içindeki parça, Hasan'ın yaşama tutunması kadar önemli. Hasan, sedyenin üstünde bilinci açık olsa da yarı baygın hâlde acil odasına götürülüyor. Kazayı önceden haber alan acilin iki doktoru kendi aralarında konuşuyor, Hasan'a yapılması gerekenleri sıralıyorlar.

Ambulansın hemen ardından acilin önüne köy muhtarının otomobili yanaşiyor. İçinde Hasan'ın acılı zavallı anası, babası ve kardeşi var. Anası kendinden geçmiş, oğlunun yaşadığı kazanın tüm acıları ve korkuları yüzüne yansımış, ayaklarının üstünde duracak güç bulamıyor, Doğan'ın yardımıyla acilin kapısından bekleme salonuna doğru destekle yürümeye çalışıyor. Bir ara acılı baba oğlunun yanına gitmek istese de hastanenin güvenliği buna izin vermiyor. "Sonra... Sonra kardeşim, lütfen. Gerekirse çağıracaklar. Ancak şimdilik daha acil yapılması gereken işlemler var, lütfen izin verin." diyerek bu isteklerini geri çeviriyor.

Hasan, hızla acil servise alınıyor. Bir yanının gerçekte kendine ait eksikliğiyle, bir yanının hiç istemediği fazlalığıyla hemen müdahale ediliyor. İlk yapılan işlem daha fazla kan kaybını önlemek, sağlam sağ bacağındaki motorun kalan parçasını çıkarmak oluyor.

Oğlunun duyduğu tüm acıların belki de daha fazlasını çaresiz ana yüreğinde duyan zavallı Gülsüm Kadın kendinden geçmiş, acilin girişindeki banklardan birinde bir külçe yığını gibi oturuyor. Yumuk gözleri acilin iç giriş kapısında. İçeriden her an gelebilecek az da olsa muştulu bir habere kulak kesilmiş, bekliyor. Kocası Yusuf ise kendi acısını yaşayamıyor bile. Zor durumdaki karısına moral vermeye çalışıyor. Oğlu Doğan'ın elinde bulunan kolonyadan avucuna alıp alıp karısının burnuna tutuyor, yüzüne sürüyor, el bileklerini ovuşturuyor. Kadıncağız da bayıldı bayılacak. Tam o sırada içeriden çıkan doktorlardan biri sesleniyor:

“Az önce gelen yaralının yakınları?”

Birlikte ayağa kalkıyorlar, merakla:

“Biziz Doktor Bey!”

“Hastamızın durumu stabil. Hayati bir tehlikesi yok. Kazaya bağlı olarak kan kaybı var. Makinenin parçasını bacağınan ayırdık. O bacağın röntgeninde kırık türünden bir sorun görünmüyor ancak dizden topuğa kadar dış deride önemli, derin tahrişler bulunuyor. Ancak hepsinde de önemlisi ortada kopan bir bacak var. Bu parçanın hiç zaman kaybetmeden yerine takılması gerekiyor. Bu da çok büyük bir operasyon demek... Ege Üniversitesinden hocamla görüştüm. Durumu genel hatlarıyla anlattım. Başka branştan bir doktor arkadaşıyla daha önce pek çok benzer ameliyatlarında başarılı olduğu gibi sizin hastanız üzerinde de başarılı olma olasılığı oldukça yüksek. Hastayı ambulans helikopter götürecektir, bilginiz olsun.”

Hemen hazırlıklar yapılıyor. Ameliyatın başarısı doğrudan zamanla da ilgili olduğundan Hasan'ı bir an önce büyük çaplı olduğu kadar bir o kadar da incelik gerektiren ameliyata yetiştirmek için havalanıyor ambulans helikopter. Hasan'ın yanında iki sağlık görevlisi ve bedeninden kopan birkaç saat sonra yeniden ait olduğu yere dikilme olasılığı yüksek olan o büyük parçanın bulunduğu organ kabı...

Günler haftaları, haftalar ayları kovalıyor. Aylar devriliyor, koca yıl

geride kalıyor. Sıkıntılarla geçen süreçte Hasan'ın çok yönlü tedavisi aralıksız sürüyor. Bu zorlu süreçte beş büyük ameliyat geçiriyor Hasan. Sol bacağına ilk hâline dönmesi elbette bir daha mümkün değil. Her şeye rağmen alanındaki uzman doktorlar sayesinde yüzde seksen oranında bir iyileşme sağlanıyor.

Gençliğinin en güzel yıllarında, üstüne ansızın bir kâbus gibi çöken o korkunç kazayı yaşayan Hasan şimdilerde nefes aldığına, yaşadığına şükrediyor. Bedeninden birkaç saatliğine ayrılan sol bacağı ise yerli yerinde duruyor. Ağır aksak da olsa, başkalarından yardım almadan kendi başına yürüyebiliyor.

Vatani görevini yerine getirmek için sabırsızlanıyordu, gidemedi. İlçede bir iş kurma hayalleri vardı, olmadı. Onun bugün tek tesellisi, bir yerinden de olsa yaşama tutunuyor olması. Kendince bunun kıvancını duyuyor, ömrünün azaltılmış mutluluğunu yaşıyor. Camı sıkılınca kendince küçük çaplı yürüyüşler yapıyor. Köy kahvesinde oturuyor, burada köylüleriyle sohbet ediyor. Bazen de yalnızlığının tutsaklığını yaşıyor. Onun bu hâlleri, yaşadığı o korkunç kazayı düşürüyor aklına. Böyle durumlarda zaman zaman bakışları sol bacağına kilitleniyor. Dünyasını karartan o korkunç kaza bir bir gözlerinin önünden geçip gidiyor. O sırada boğazına sanki susuz bir ayva yumrusu düğümleniyor. Dertli bir arkadaşıyla aralarında kahrılı sohbetler eder gibi, tek kişilik acıklı bir can pazarından geriye kalan dramatik duruşuyla arada bir elini bacağına götürüyor ve kendi kendine söyleniyor:

“Zavallı bacağım benim, ah şu sol bacağım.”

(Not: Yukarıdaki hikâyede, 2017'de İzmir ilinin Ödemiş ilçesinin Veliler köyünde yaşanan gerçek bir olaydan bire bir esinlenilmiştir. Hikâyenin ana kahramanı Hasan, yazarın öğrencisidir.)

BİR DEMET GELİNCİK*

Yayla Boztaş

**Acilin Öyküsü 2022 Yarışması İkincisi*

Yaz sonunda evlerini kapatıp giden site sakinleri, topraktan yeşiller fişkirip kuru dallar tomurcuklanmaya başlayınca yavaş yavaş geriye gelmeye başladılar.

Bugün de bitiştiğimizdeki evin kapısı, penceresi açıldı. Bahçede hortumdan fişkiran su, komşularımın konuşmaları, ayak sesleri beni çok mutlu etti.

Aramızdaki alçak duvardan uzanarak “Hoş geldiniz, çok sevindik, biraz soluklanınca çaya bekliyoruz.” dedim.

“Sağ ol komşum. Benim adamı bilirsin, evdeki bütün tamiratları kendisi yapmaya bayılır. Şimdi çok hevesli, biraz işlensin seyerek geliriz.” diye yanıtladı Selma.

İçeri girdikten on dakika geçti geçmedi büyük bir gürültü ve ardından “Hanım yetiş!” bağırmasını duydum. Mehmet Bey’in sesine karısının çığlığı da eklenince hemen bahçeye koştum. Başından kanlar akan adamın koluna girmiş Selma kapıda göründü. Panik içinde arabalarına koşarken anahtarı bana uzatıp “Komşum hemen acile yetiştir bizi bu hâlde araba kullanamam, Allah’tan hastane yakın, ambulans gelene kadar biz gideriz.” dedi.

Mehmet Bey’in alnına bastırıldığı beyaz havlu kırmızıya dönmüştü, elleri de.

Arabayı çalıştırırken “Ne oldu Selmacığım?” dedim.

“Sorma, banyo penceresini açmaya çalışırken merdiven kayd, düşünce başını küvetin kenarına çarptı.”

Kanlar içinde acil kapısından girince mavi önlüklü görevli bize doğru koşup “Hemen kırmızı alana!” diyerek, Mehmet Bey’i gözlem odasına yönlendirdi. Selma kocasının yanında içeri girerken dışarıda beklemeye başladım. Tam bu sırada banklardan birinde oturan, göğsüne yaslanmış on iki on üç yaşlarındaki kızın başını okşayan yaşlıca kadın, Mehmet Bey’i götüren görevlinin arkasından,

“Biz daha önce geldik, sıra bizimdi!” diye azarlar gibi bağırdı. Görevli, kadına dönüp “Teyzeciğim, bu acil bir vaka. Durumu tehlikeli olabilir. Size de sıra gelecek bekleyin.” dedi.

Kadının başlangıçta kavga edecek gibi çıkan sesi ‘teyzeciğim’ sözcüğüyle sanki yumuşadı, yüzü rahatladı.

“Aman evladım, bekletmeyin bizi. Geç kalırsanız yıkarım burayı ona göre.”

Yüzündeki rahatlama, ses tonundaki sakinlik birden nereye gitmişti? “Aman evladım”la başlayan “yıkarım burayı” tehdidiyle biten bir cümle. Şaka yapıyordur düşüncesiyle baktığım yüzünde ciddiyet ve öfke görünce şaşırdım. İnsanlar istekleri anında yerine getirilmezse şiddete başvurmayı, zorbalık yapmayı, ne zaman, nasıl öğrenmişlerdi. Üstelik, yaşını başını almış, ılımlı görünümde bir teyze...

Yanımdaki banka oturdum. Kendisine bakışımdan ne hissettiyse açıklama gereği duydu.

“Bu torunum bana emanettir. Bir yaşındayken babası Almanya’ya çalışmaya gitti. Gidiş o gidiş. Bir Alman sarısına tutulmuş dediler. Karısı çok ağladı, üzüldü, ar etti, dört yıl önce o da çekti Hollanda’ya gitti. Babasından umudum yok, anası döner mi onu da bilmem? Bu garibim üç ay önce kirlendi. Her aybaşı böyle kıvrım kıvrım kıvrır. Hemen buraya koşarız. Bir iğne yaparlar, rahatlar masum.”

Bu anlattıkları biraz önceki davranışını bağışlatacak sandı herhâlde. Regl sancısını gideren ve geç kalırsa yıkılacak bir acil. Nasıl bir nankörlüktü bu... Cahilliğe duyduğum öfke büyüdü. Başımı

çevirdim, hatta sırtımı döndüm aymazlığına.

Kapıdan içeri girenler, çalışanlar, doktorlar hızlandırılmış film karelerinin içindeki görüntüler gibiydi. Biz bu yaşananlardan habersiz günlük yaşantımızda çok sıradan olumsuzluklar için yakınırken dışımızda olanları hiç düşünmüyorduk. Üstelik bazıları da şiddet dürtülerini alıp geliyordu buraya.

Kollarına girdikleri yaşlı adamla iki delikanlı girdi kapıdan, yanlarında panik içinde bir kadın. Kâh önlerine geçiyor kâh yanlarına gidiyor, adımlarını atacağı yeri şaşırıyordu. Yüzünde derinlere işlemiş bir endişe...

İpleri salıverilmiş bir kukla gibi üzerine basamadığı ayakları yerde sürükleniyordu adamın. Görevlinin getirdiği tekerlekli sandalyeye yerleştirilirken başı göğsüne düştü. Gözleri kapandı. Yanındakilerin çırpınışlarına katılacağım kendimi tutmasam. Hemen içeri alınıp bir yaşamı sonlandırır gibi bölmenin perdesi çekildi. Perdenin önünde beklerken,

“Ne olur kurtarın babamı, daha sabah masada bizi güldürüyordu, birden sesi kesildi, ne oldu anlamadık, lütfen kurtarın onu.” diye çırpınıyordu kadın.

Düşündüm yeni başlayan, her zamanki gibi bir gün. Demlenen çay, eve yayılan kızarmış ekmek kokusu, karıştırılan çay bardağı, yanındakilerle konuşan, onları güldüren yaşlı bir adam. Torunlarıyla, kızıyla güzel bir güne başlamış. Birden hiç akla gelmeyen bir durum... Belki bu çekilen perdenin arkasından çıkarıldığında hiç kimseye bir daha bir şey anlatamayacak, kimseyi güldüremeyecekti. Üzerine başka perdeler de çekilecekti.

Ben bunları düşünürken Selma yanıma gelip “Senin de zamanını aldık. Dikiş atıldı ama tedbir için biraz daha kalmamız gerekiyor. Sen arabayla git istersen, biz arkadan taksiyle geliriz.” dedi.

“Bekleyeceğim. İşim yok, sizi böyle bırakamam. Çaya gelecektiniz,

unutma. Birlikte gideriz, çay davetim geçerli.” dedim onu rahatlatmak için. O kocasının yanına döndü, ben gelenleri izlemeye devam ettim. İçeride kalabalık etmemek için dışarıya çıkıp giriş kapısını gören bir banka oturdum.

Ambulans sirenleri, açılıp kapatılan kapılar, çıkarılan sedyeler, içeriden koşturulan tekerlekli sandalyeler... Görevlilerin telaşlı koşturumaları... Ağlama, endişe, umut, umutsuzluk... Bütün duygular kucak kucağa beynime sinyal gönderiyor, oturduğum yerde yaşamı irdelettiyordu bana.

Bir anda acı sirenlerle bir ambulans girdi bahçeye. Hemen arkasından da önü çiçeklerle süslenmiş bir araba. “EVLENİYORUZ-MUTLUYUZ”. Bir kalbin içinde “S” ve “A” harfleri... Açılan ambulandan indirilen sedyede beyaz gelinliğinin göğsü kan içinde bir gelin... Duvağı sedyeden sarkmış, yerlerde sürünüyor... Dantel eldivenli elleri iki yanında, gözleri kapalı, çiçekli tacı yana kaymış... Süslü arabadan boşalan insanların sedyenin başına koşarkenki çaresizlikleri, bağırımları... İki eliyle başını yumruklayan, papyon kravatlı, damat giysisi içindeki genç adamı sakinleştirmek isteyen kendi sakin olmayan insanlar... Çaresizlik ve acının son noktası. Bütün dövünmelerin yanıtsız kaldığı o an. Donmuş bir kare. Asla unutulmayacak, yaşam boyu yaşayanların hafızasından silinmeyecek buz gibi bir kare...

“Allah kahretsin... Düğünde silahın işi ne? Bu nasıl bir şey? Savaş mı gidiyorsun Allah’ın belası? Bunun hesabını kim verecek, gitti gül gibi evladım. Allah’ım sen yardım et.”

Sedye gözümün önünden geçerken saçlarımın kafa derime iğne gibi batıyor, saçların diken, diken olması deyiminin ne anlama geldiğini o an anladım.

Bu kanlar içindeki gelinin bütün gün ne sevinç ve heyecanlarla hazırlandığını, günlerce aylarca her şeyi nasıl özenle seçtiğini, daha bir saat önce, yaşamını kuracağı adamın kollarında dans ederken

ya da uzattığı pastayı yerken şimdi bütün umutlarının, sevincinin, geleceğinin küllerle örtüldüğünü düşündüm.

Neden? Beyni boş, doğruyu yanlış ayıramayan, erkekliği silahla özdeşleştiren beyinsiz bir yaratığın yüzünden. O parmağın hangi dürtüyle o tetiğe bastığı, her yıl yaşanan olaylardan niçin ders alınmadığı sorgusu beynimde. Umutları sönen bir genç kız, delikanlı, anne baba... Kocaman bir aile... Oradaki insanlarla aynı duyguları paylaşarak durmadan dua ettim içimden. Allah'ım yardım et, ölmesin, yardım et... Yardım et... Yardım et!

İlk kez acilde bu kadar uzun kalmıştım. Tanık olduklarım bana yaşamın başka bir yönünü anlatıyordu. Gencecik doktorların büyük bir özveriyle, kendi yakınlarıymış gibi koşturmaları, o çaresizlik içinde insanlara umut olmaları minnetimi artırıyor, bazı kişiler tarafından şiddete uğramaları ise aklımı durduruyordu.

Bunları düşünürken torunuyla büyükanne içerden çıktı. Yanımdan geçerken o kadına bütün öfkemi kusmak istedim.

“İşin görüldü, teşekkür ettin, sarıldın mı doktorun ellerine. Minnet duydun mu? Geç kalsalardı yıkacaktın ya burayı. Şimdi ne yaptın?” diyesim geldi. Son anda tuttum kendimi. Sonra da düşünmeden edemedim yanlışlar karşısında hep sustuğumuz için mi toplumda farkındalık yaratamıyorduk. İçimizde o çirkin atasözü “Bana dokunmayan yılan bin yaşasın.” Öyle değil işte. Başkasına zarar veriyorsa bir gün sana da sıra gelecek ey gafil insan. Bunlar içimde geçerken kadın “Selametle kal.” dedi. Yanıt vermedim.

Etkileniyordum. Olayın dışında olup yalnızca tanıklık yapmaktan olsa gerek. Şimdi yaralı kocasının yanında bekleyen ben olsaydım yalnızca kendi yakınımı düşünür, her şeyi böylesine irdelemez, bu kadar örselenmezdim. Yalnız benim başıma gelen için yakınırdım. Ama şimdi...

İşte o sırada kucağında baygın çocuğuyla bir baba girdi kapıdan.

Çocuğun yüzü, gözleri, dudakları şişmiş, derisi döküntü içinde. Adam bağıırıyor. “Yediği lokmada arı varmış. Boğazını soktu, yalvarırım doktorum kurtar oğlumu.”

“Çabuk!” diyor doktor, “Anafilaktik şoka girmesin!” Kapıyorlar çocuğu babasının kucağından, kuş gibi uçuruyorlar acil odasına.

Arkalarından bakarken Selma geldi kocasıyla. Mehmet Bey’in alnı gazlı bezle sarılı. Selma gülerek,

“Gördün mü komşum gelir gelmez siftah yaptık, dakika bir gol bir! Bakalım bu gidişle kaç kere daha geleceğiz buraya. Sağ olsunlar çok güzel dikteler yakışıklılığı bozulmayacak kocamın.” dedi.

Mehmet Bey’in arabayı kullanmak istemesine karşı koyduk, bizi dinlemedi.

“Yok bir şeyim, acil yakın, hem burada iyi bakıyorlar insana.” derken bize göz kırparak gülüyordu.

“Seni beklettik, sıkılmışsındır. Bağışla bizi.” derken kucaklayıp yanaklarımdan öptü Selma.

“Ne sıkılması, öyle şeyler gördüm, yaşadım ki sormayın. Sayenizde üç saatte yaşam dersi aldım. Benim size teşekkür etmem lazım.” derken içim buruk buruk oldu.

İşte bütün gördüklerimi geride bırakıp kendi olağan yaşamıma dönüyordum. İyi pişmeyen köfte, dibine tutan pilav, çöken kek için üzülecek, rengi moraran beyazlar için ağartma yöntemleri arayacaktım.

Acaba beyaz giysisinin üzerinde bir demet gelincik taşırmış gibi kanayan genç gelini, bir daha kimseyi güldüremeyecek yaşlı adamı unutabilecek miydim? Ya da doktorlara şiddet haberlerini duydukça. “Yıkarım burayı!” diyen cahil babaanneyi...

YAĞMUR YAĞARKEN YÜREĞİM*

Recep Turan

**Acilin Öyküsü 2022 Yarışması Üçüncüsü*

Acil servisin donuk suratlı odasındayım. Masada kullanıcısını bekleyen şırınga, pamuk, sargı bezi, ağrı kesiciler var. Dışarıda müthiş heyecanlı bir yağmur yağmakta. İlk kez yağar gibi. Ellerimiz tetikte. Kulaklarımız telsizin insafında. Heyecanımız tavan.

Bizler hayat kurtaran kanatsız melekleriz!

Sonra kanatlarıma ıslaklık bulaşıyor. Yüreğimde bir sızı aksediyor. Ambulansın tepe lambaları yabancı bir müzik çalmakta. Müzik beynimi oyup delmekte. Delirmeme ramak kalmışken açıyorum gözlerimi. Ellerime ilişen çalar saati kapatıyorum.

Rüyadan bana kalan koca taneli, şekilsiz bir sağanak. Yatak odasının camını tıklıyor. Kalkıyorum. Çay koyuyorum ocağa. Biraz sonra Recep de kalkıyor. Mutfaktaki gül desenli cam masaya kuruluyor. Burnunu camın güllerine dayıyor. Derin bir nefes çekip.” “Yağmur, güzel kokan bir şiir gibi yağıyor kulaklarıma.” diyor. Baktım yüzüne. Tuhaf!

“Bugün sende bir şeyler var!” dedim. Güldü.

Yine yüzünde herkese taş çıkarcak gülücükler yerleşti. İnci dişlerini göstere göstere güldü bana. Bursa’ya yağmur yağıyor. Saat sabahın yedisi. Üstümde baharın mahmurluğu var. Ovuşturup gözlerimi, tekrar baktım Recep’e. Gülen yüzüne. Gül bahçesi mübarek.

Benzersiz!

Hâlen gülüyor. İnci dişleriyle sırtıyor. Kuzgun karası gözleri minnacık oluyor o gülerken. Göz yuvalarında kayboluyor zeytinler. Dışarıda yağmur yağıyor. Arada mutfak penceresinin camına vuruyor yağmurun bakışları.

Soğuk ve ıslak. Biraz da sert.

“Yok, hayatım bir şey.” diyor bana. Çayını yudumluyor. Konuşurken gülüyor. Hem de bu saatte. Dışarıda yağmur yağıyor. Sevdığım adam gülüyor. Ona baktıkça âşık oluyorum ben.

“Dişleri ne güzel. Tane tane ve eşit.” diyorum içimden.

“Saçları, zeytin gözleri ve endamı...” devam ediyorum içimden konuşmaya. Hani sesli söylemeye kalksam şımaracak biri değil. Hem ona bakarken ne düşündüğümü zaten biliyor. Bildiğinden gülüyor. O gülerken dışarıda yağmur yağıyor. Evin dört tarafını ıslak gülücükler sarıyor. Fırsatını bulsam da sevdiğimin ismini yazsam camın buğusuna diyorum. “R”si büyük olsun, silinmez bir kalem tadında ebedî kalsa kokusu.

Sessizce Zehra’nın kapısını aralıyorum. Mışıl mışıl uyuyor. Balkon camından yağmurla göz göze geliyorum. Durmadan bakışıyoruz. Şaşkın bakışlarıma ıslaklık sürülüyor durmadan. Tekrar geçiyorum mutfağa. Çayını bitirmek üzere Recep.

“Dikkat dikkat! Tüm ekiplerin dikkatine...” diye anons geçiyor polis telsizinden. Uykum bölünüyor, gözümdeki mahmurluk da. Recep gülmeyi bırakıyor. İnce belli bardağın dibindeki en lezzetli yuduma bakıyor. “İçsem mi içmesem mi?” diye ikilem yaşıyor içinden. Anlıyorum ben.

İçmiyor. Üzülüyorum. Yüreğime kederli bir sağanak musallat oluyor bu saatte. Huzursuzlanıyorum. “Kesin bir şeyler var bu adamda.” diyorum kendi kendime.

Yeleğini, telsizini alıp evden çıkıyor. Kapıda beyaz dişlerine dokunuyor dudaklarım. Gülen yüzünü içime çekiyorum bitik lahzada. Acil hemşiresi olduğumdan Recep’in acelesini anlıyorum. “Hayatım kendine dikkat et!” diyorum.

Gülüyor tekrardan. O güldükçe yağmur gülüyor. Bina girişinden daire kapısına kadar soğuk bir yel esiyor aramızda. Ayrılık tellalı oluyor rüzgâr. Bana bakıp. “Zehra uyanınca öp benim için.” diyor.

Kapatıyorum kapıyı. Kapı aramızda asırlar gibi seriliyor. Kıyamet kadar uzak, hantal bir zaman peydahlanıyor. İçim acıyor. “Ya bir daha açılmazsa Recep’e bu kapı? Ya bir daha böyle gözler, böyle gülücükler geçmezse bu eşikten?” diyorum kendi kendime.

Benim de nöbetim var. Zehra’yı uyandırmadan hazırlanıyorum. Biraz sonra bakıcımız geliyor. Her tarafı ıslak. Belli ki yağmur dinmeyecek. 112 yeleşimi alıp evden çıkıyorum.

Yarım saatte istasyondayım. Yağmurdan kaçarken terlemişim. Terime yağmurun kokusu sinmiş. Islak ıslak bir koku tünemiş kirpiklerime. Uykudan eser yok. Gözlerimi siliyorum. Kirpiklerime tüneyen kokuyu da. Çok susamışım. Yarım litreyi başıma dikiyorum. Bir tane daha. İçim dışım su oluyor. Su kokuyor her yanı. Ve gülücüklerim, bakışlarım...

Islak ıslak ve yapış yapış.

Bugün üç arkadaş nöbetçiyiz. Alelacele üstümü değiştiriyorum. Ketle su koyuyor Büşra. Sevgilisine mesaj çekiyor Mehmet. “Yağmurda açılan yaralara merhem olacağım bu gece!” diye şiir yazıyor belki. Gülücük yerleşiyor esmer ağzının kenarına. Çaysız nöbet mi olur? Islak hayat mı?

Kurutuyorum saçlarımı.

Tek şeker atıyorum ince belli bardağa. Tüm hıncımla karıştırıyorum çayı. Farkında değilim. Bardağın içinde inanılmaz bir girdap esiyor. Şeker döndükçe dibe doğru ufalanıp düşüyor. Benim yüreğime ise kar soğuşunda bir keder saplanıyor. Recep’i düşünüyorum, Zehra’yı düşünüyorum, yağmuru düşünüyorum. Tüm düşüncelerim ıslanıyor, çıkmaz bir sokakta yalnız kalıyor hayallerim. Tekrar acilin odasına düşüyor benliğim.

İçmeye başlıyoruz çayları. Mehmet şekersiz içiyor yine. Bu ay erken başlamış perhize. Gülüyorum. “Gündüzleri şekersiz çay içersin, gece ikide Urfa dürüm yersin!” diyorum içimden. Anlıyor galiba. Bana bakıp o da gülüyor, Büşra da. Sessiz bir lisanda anlaşıyoruz. Gülüyoruz, gülüşüyoruz.

Konuşmak gereksiz gibi geliyor o an. Anlaşıyoruz sessizce. Dışarıda yağmur yağıyor. Usul usul yıkıyor Kestel'i, Gürsu'yu, Yıldırım'ı, Osmangazi'yi, Orhangazi'yi tekmi Bursa'nın her zerresini. Her tarafını didik didik eden bir su alıyor ortalığı. Rögar kapakları pislik kusuyor caddelere, sokaklara. ATM kenarlarını işgal eden dilencilerin kara talihini zamansız bir sancı sarıyor. Acıtan bir ıslaklık hüküm sürüyor. Aç bırakan cinsten rutubet kokuyor şehirler. Örgülü saçları ıslak şehirler aç bırakıyor fakir kedileri.

Ankara yolu mevkisinde bir trafik kazası anonsu geçiyor telsizden. Şekerli, şekersiz demeden bırakıyoruz elimizdeki tüm çayları. Saniyeler içinde ambulansa bitiyoruz. Sirenler çalıyor. Gökyüzü kapkara bir mavilikte kalıyor. Yollar su gölüne dönmüş. Lastikler yüze yüze gün yüzüne çıkıyor. Lastikler kurtarmaya susamış, kasisler suya. Ambulansın tepesinde en yanık tonda sirenler çalmakta. Yoldayken Recep'i arıyorum. Telefonu kapalı. Çaresizce kapatıyorum. Arkadaşlara bakıyorum, konuşmuyoruz.

Çok geçmeden varıyoruz Ankara yoluna. Bir polis otosuyla bir tır çarpışmış. Kafa kafaya ve düşünmeden! Yerde cansız bendenler. Ortalıkta sahipsiz uzuvlar var.

Kol, bacak, el, ayak... Her biri bir tarafa kaçıyor. Hepsi kimliksiz, hepsi sahipsiz!

Yağmur yağıyor. Keskin keskin delip geçiyor bedenleri. Kan kokusunda bir yel esmekte asfalt yolun yaralı yüzünde. Beyaz yol çizgileri kırmızı birer şerit olup seriliyor ölmekle kalmak arasındaki ince sınıra. Başlıyoruz sınırdakileri hayata çekmeye. Sınırın bizden tarafına.

İslanmışız. Yağmurun haddine mi? Tere batmış bedenlerimiz.

Polis memurlarının yüzleri kıyma makinesinden geçmiş gibi. Tanınmaz!

Islak kıyma kokusu sarmış Ankara yolunu. Alıp Kestel Devlet Hastanesine bırakıyoruz ölenleri. Kederli morgun kapısını açıp kapatıyoruz kaç kere. Başka ekipler de geliyor. Birkaçını da Bursa

Şehir Hastanesine sevk ediyoruz.

Kim öldü, kim kaldı belirsiz!

Ortalıkta mahşerî bir kalabalık. Her yanımızdan sular akıyor. İstasyona geçiyoruz. Birazdan komutadan isimler veriliyor bize. Yüreğim ağzımda bekliyorum isimleri. Herkes sus. Karşımdaki telsizden isimler okunuyor sırasıyla:

“Ahmet, Mehmet, Ali ve Recep.” Ardından soyadı okunuyor Recep’in. İsim benzerliği neyse ki. Kirpiklerime ıslaklık asılıyor birkaç damla. Biraz da tuzlu. Ve de bulaşıcı bir acıyla belirliyor. Nöbet defterinin çizgilerine düşüyor birkaçı. Mavi nöbet kaleminin mürekkebinin başka satırlara taşıyor. Arkadaşlara bakıyorum, gözümdeki nem onlara da bulaşmış. Oh çekiyorum şimdilik ötelediğim ölüme.

“Oh!”

Telefonuma sarılıyorum hemen. Gülüyor karşımdaki ses. İnci dişlerini hissediyorum dudaklarımda. Yüzünü çekiyorum içime uzaktan uzağa. “Sakin ol karıcım.” diyor bana. Rahatlıyorum.

Gece iki oluyor. Mehmet bizi dürümcüye götürüyor. Çaresizce dürüm yiyoruz gece yarısı. Ben gülüyorum, Büşra gülüyor. Gözlerimize bakıyor Mehmet. Bir şey konuşmuyoruz. Mehmet anlıyor neden güldüğümüzü. O da gülüyor.

“Abla bugün çok korktum!” diyor. Büşra’ya baktım aynı cümleler vardı gözlerinde. Tebessüm ettim. Dışarıda yağmur yağıyor. Ankara yolunu silip süpürüyor. Her taraf tertemiz ve günahsız. Pirüpak oluyor Bursa. Ve de yeşil sıfatını yağmurdan sonra kazanıyor. Tüm günahlarından azat oluyor. Günahsız Bursa oluyor!

Sabah olmuş. Polis telsizi çalıyor kapıda. Açıyorum. Karşımda ıslak bir adam. Zeytin gözleri nemlenmiş. Alıyor beni istasyondan. Sağ tarafına biniyorum otomobilin. Camların buğusuna Recep yazıyorum şahadet parmağımla. Baş harfini büyük yazıyorum yine.

“Ne olursun hep benimle kal. Ölüm uğramasın gül yüze. Yağmur düşmesin zeytin gözlerine!” diyorum içimden. Bana bakıp gülüyor.

Biliyorum anlıyor!

Ellerini vites topuzundan kaldırıp ellerimi avuçluyor. Konuşmaya hazırlanıyor sessiz sessiz.

Yağmur damlaları arabanın ön camından akıyor. Damlalar yarışa tutuşmuş bir an. Benim tuttuğum damlalar ikinci çıkıyor nedense. Tekerler boğulmaktan son anda kurtulmuş gibi can havliyle dönüyor. Camların buğusu perde oluyor mahremiyetimize. Arabanın içini çıplak ve sessiz bir kalabalık bürüyor. Yorgunluk ıslak paçalarımın yerdeki paspasa dökülüyor. İlk karşılaştığımız günü düşünüyoruz ikimizde.

Eminim!

İlk buluşmayı, ilk koklaşmayı, gülen yüzdeki ilk sevişmeyi... Ve üstelik yağmur yağarken çırılçıplak bir aşka tutuşuyoruz. Alev alev yanıyoruz yağmurdan.

Ellerimi sıkmaya devam ediyor.

“İşte bizim hikâyemiz, ölmeden yetişebilmektir ölmeye yüz tutanlara. Ecelden önce sarabilmektir kanayan yaraları.” diyor içinden. Anlıyorum her sözünü.

Eksiksiz!

Bursa’ya tane tane yağmur düşüyor. Sayısı belli değil. Rakamları aşan bir sonsuzluğun bereketinde. Benim yüreğimi yakan bir ıslaklık zuhur ediyor nedensiz. Nem kapıyor kuşkularım. En çok yağmur yağarken hissediyorum yüreğimi. Sanki tüm bulutlar bana kurulmuş. Yüreğimi insafsız bir sel alıyor. Yakıp yıkıyor ne kadar güzel şey varsa içimde. Düşünmeden edemiyorum:

“Acaba her gün ölmek mi tuhaf, bir kere yok olmak mı?”
Bilemiyorum!

Gök kubbe üstümüze boşanıyor. Yağmur, güzel kokan bir şiir. Yağıyor kulaklarıma.

En çok yüreğim ıslanıyor.

ŞEHİR TUTMASI*

*“Bir yol bulunmalıydı.
İnsana bir fırsat verilmeliydi.
Bana, sana hiç olmazsa...
Bu çaresizliğe dayanamıyorum.
Bir defaya mahsus olmak
üzere bir istisna yapılmalıydı.”*

Hüseyin Opruklu

**Acilin Öyküsü 2022 Yarışması Üçüncüsü*

Dişlerin soğuktan takırdayıp havanın ayaza çektiği karlı kış sabahının kör vaktinde, ısrarla çalan telefonla uyandım. İncelmiş perdeden içeri dolan puslu aydınlık gözlerimi kamaştırırken telaşla kalktım yattığım kırık dökük yataktan. Karnımda şiddetli burulma, dönen başım. Kalbim yerinden çıkacak gibi çarparken içimde garip bir ürküntü. Ocak ayının geceden ödünç alınmış merhametsiz ayazı pencerenin çürümüş tahta pervazının açıklığından yol bulup tenimi ısıtırken genzimi yakan kesif bir is kokusunu da beraberinde getiriyordu. Sanki az evvel söndürülmeye çalışılan yangından arta kalan. İçime çektiğim havayla kesafetini artırıp belirginliğini yitiren gamzelerime değişiyor, değdikçe nefes alamıyordum. Sokakta uluyan krema renkli bir köpeğin sesini bastırırcasına ısrarla çalmaya devam eden telefonla aklımdaki soruları iyiden iyiye çoğaltırken tarifsiz bir ağırlık vardı üstümde.

Üç ay önce, sınırları aşıp geldiğimiz şehrin denize bakan kuzey yamacında, derin soluk almadan çıkılamayan dar, gölgesiz bir sokakta evimiz. Kimselerin bilmediği, bilse de oturmayacağı iki gözlü kimsesizlik kokan geçici sığınağımızda bir başımayım. Yok kimse. Ne

bulduysam üzerime geçirip ruhumu kaplayan belirsizlik ve korkuyla araladım kapıyı günün akışına. Gökyüzü kurşuni bir tedirginliği yüklenmiş, yerler ise ıslak. Sular altında âdeta. Su dedim ya, değil. Çamur desem hiç değil. Kıvamlı bir sıvı. Yoğun. Yapış yapış. Sakız gibi yapışıyor ayağımın altına. Ruhuma yapışan sıkıntı gibi. Zihnimi allak bullak eden üzüntü gibi yani.

Dar sokaklardan aşağıya doğru yürürken, üzerine gri bir yorgan örtünmüş şehir güne uyanmak için nazlanıyor, hâlâ gözlerini ovuşturuyordu. Son zamanlarda iyiden iyiye ağırlaştığımdan olsa gerek güçlükle atıyordum adımlarımı. Önümde aşılmaz bir istinat duvarı var sanki, üstüme üstüme gelen. Uzaktı epey hastane. İki vesait. Heyecandan dilim damağım kurusa da elimden geldiğince hızlı olmalıydım.

Suratını asmış hastanenin caddeye bakan tarafındaki acil giriş kapısının önünde dertleri birbirine denk düşen kıvıl kıvıl bir kalabalık sağa sola koşturup duruyordu telaşla. Etrafta kâh kan revan içinde canhıraş çılgınlık atanlar kâh hasta olduğunu zannederek ilgi bekleyenler kâh karnını tuta tuta feryat eden insanlar. Ne yapacağımı düşünürken acil kapısının önünde duran ambulansın tiz sesi hastane duvarına çarpıp dağıldı. Her gelen ambulansın içinden çıkanlara bakma refleksiyle mi yoksa öylesine mi bilinmez, tüm başlar çevriliyordu merakla. Sonra bitmeyen yekpare bir homurtu alıp yürüyordu ortalığı.

Kapıdan içeri aceleyle girerken acilin kapısındaki şapkası yana kaymış güvenlik görevlisi iğneleyici bakışlarla süzdü önce beni. “Nereye?” dedi sonra. Ses tonundaki yükselen tını, içerideki ilaç kokusu, klimadan gelen kuru sıcaklık, krem renkli pvc kaplama zeminden yükselen dezenfektan kokusu, hepsi hafif bir mide bulantısıyla birleşiyor. Acımış olacak ki hâlime cevap vermeme fırsat bırakmadan gözüyle geç işareti yaptı. Tavandaki çiğ bir ışığın aydınlatığı koridorda neredeyse adım atacak yer yok. Tanıdık bir yüz aradım. Ne olduğunu sorabileceğim

bir yüz. Bankonun gerisindeki bayan görevliyi gözüme kestirip yanaştım yanına. Salih'in adını söyler söylemez eliyle karşıdaki bankı işaret edip beklemem gerektiğini söyledi. Birazdan haber vereceğini. Ruhumu kaplayan belirsizlik ve korkuyla beklemeye başladım ben de oturduğum bankın üzerinde herkes gibi. Giren çıkanın haddi hesabı yoktu. Bir ara önümden geçen genç hemşireye seslendim. Telaşlı koşuşturmasından duyması zordu beni. Aklı neredeydi kim bilir? Öylece beklerken asık insan yüzleri, takatsiz bakışlar çarpıyordu kanı çekilmiş suratıma... Alnımı avuçlarıma içine yaslayarak düşünürken bir anı kopup geldi yakın zamandan.

İnsanın çok, insanlığın az oluğu günlerdi. Gece gündüze karışmış, insan insana düşman olmuş. İnsanlık yok olmuş... Kazananın belli olmadığı, kaybedenin ise çok olduğu bir savaş başlamıştı. O da bizi bulmuştu. Şehir karanlık bir labirente dönüşmüş, dalga dalga gelen ıslıklı alev topları yağmıştı balyoz gibi üzerimize... Delici bir hançerdi saplanan bağrımıza, ölümdü ekilen verimli topraklarımıza. Güm... Güm... Güm! Savaş başladı mı durur mu hiç? Neyin savaşıysa? Kimin savaşıysa? Dumanlar tütmeye başlamıştı dört bir yandan; binaları yakan, genizleri, yürekleri yakan... Öyle bir şehir ki insanlar ölür, öldüğü anlaşılmaz, anlaşılrsa da umursanmaz. Bir yaşlı kadın haykırır kimse duymaz, anne karnında bir bebek bin pişman olacağını bilse de karanlıktan aydınlığa çıkmayı bekler. Kuşlar feryatla uçar kimse...

İşte böyle bir ortamda ufacık bir umuda tutunarak çıkmıştık yola. Neyle karşılaşacağımıza dair en ufak bir fikrimiz olmadan. Belirsizlik ve şüpheden daha çok hayata bağlıyordu umut insanı. Bizi de bağlamıştı işte. Biz de bağlanmıştık. Aslında pek bir şey bilmiyordum yola çıkarken ben. Şimdi olduğu gibi bilmiyordum başımıza neler geleceğini. Zorunlu bir tatile çıkar gibi ölümün kıyısından hiçbir şeye veda etmeden sürüklenip gelmiştik eğreti bir yaşamın kıyısına. Gelmele her şeyin değişeceğini sanarak.

Yeni ülke, yeni bir başlangıç... Savaştan sağ çıkmış, bedelini ödemeyi göze alarak gelmiştik buraya. İki kıtaya köprü vazifesi yapan umut yolculuğumuzun ilk durağı olan bu ülkeye. Bu bedava değildi biliyorduk. Yeni bir hayat kuracak, mutluluğun çatısını çatıp geleceğimizi kurtaracaktık. Salih'in dediğine göre yani. Neden olmasın! Yeter ki sabredip zorluklara katlanmasını bilelim. Dönmek aklımızın ucundan bile geçmiyordu. Şehir tutmasın yeterdi bize.

Yaşlı bir kadının feryadıyla daldığım düşüncelerimden sıyrılıp zıpladım oturduğum banktan. "Gitti." diyordu aldığı cevaptan tatmin olmayarak. "Gitti, gelmez geri." Sakinliğini muhafaza ederek anlatmaya çalışıyordu genç bir hemşire sabırla. Etrafındaki yakınları olduğu her hâlden belli uğultulu kalabalık yaşlı kadını teselli etmeye çalışsa da susmuyordu bir türlü. Kim gitti kim geldi anlamaya çalışırken acildeki sağlık görevlileri yuvaya yem taşıyan karınca gayretiyle şifa taşıyorlardı gelen hastalara. Ölüme bir şekilde direnenlere. Hayata tutunmaya çalışanlara. Yardım ediyorlardı. Durmadan. Canla başla. Ellerinden geldiğince. Bezginlikten eser yok davranışlarında. Şefkatle yaraları saran bakışlarında. Kaçıp geldiğimiz yerde yoktu böyle cefakârca çalışan sağlık görevlileri. Yoktu böyle işinin ehli şifa dağıtıcılar. Bizim ülkemizdeki gibi beton duygulu doktorlara benzemiyordu hiçbiri. Nasıl soğukkanlı olabiliyorlardı böyle? Soluklanmak için bile vakitleri yokken.

Derin bir çaresizlik çökerken içime, kökünden koparılmış dal gibi hissediyordum. Acildeki kaloriferler cayır cayır yansa da üşüyordum ben. Hem de çok üşüyordum... Silinmez bir damga gibi üzerimize yapışmış etiketlere bakmadan şifa dağıtmak için çırpınan sağlık görevlilerinin takdire şayan gayreti, her şeyin tıkr tıkr işlemesi güvende hissettirip içimi ılıttı biraz olsun. Lacivert renkli, hâkim yaka önlüğüyle doktor olduğunu düşündürten bir genç bir erkek, dolup dolup boşalan acil muayene kabininden çıkıp bana doğru yürümeye başladı. Yaklaştıkça içimde dizginleyemediğim bir korku. Tarifsiz bir sancı yüreğimde. Derin bir nefes aldım. Hiç istemediği bir sonucu açıklayacakmış gibi geldi o an

bakışları. Bir şeylerin kontrolden çıktığını hisseder gibi uzunca baktım yorgun gözlerine. Daha fazla dayanamayıp “Ne oldu Salih’e?” dedim öfkeme hâkim olamayarak. “Söyleyin ne oldu?” Yavruağzı yemenim dişlerimin arasında ıslak bir çarşaf olmuşken cevap bekliyordum. Bekledikçe gırtlığımdaki düğüm gittikçe büyüyordu.

Bazen geç de olsa farkına varırsın ya hani. “Ne oluyor, ne işimiz var şimdi burada?” diye. Bana da öyle oldu işte. Son zamanlarda yani. Neden sonra sirenlerini çalarak bir ambulans yanaştı acilin girişine. Ambulansın kapısı açılır açılmaz bir haykırış taşıtı dışarıya. Duyanın içini dağlayan, ağıtlardan daha acı bir haykırış. Sedyeye koyarak taşıdılar içeriye. Peşinden yakınları. Görevlilerin rutin açıklamalarından tatmin olmuyordu hasta yakınları. Bir hastanın kaç tane yakını olur? Tüm sülale boyu gelmişlerdi belli ki. Yoksa bu kadar kalabalık nasıl olsun! Sanki hiçbir şey olmamış, her şey normalmiş gibi “birazdan çıkacak hastanız” denilsin istiyorlardı. Ama bilmiyorlardı o sözü söylemek için en çok can atanların sağlık görevlileri olduğunu. Baktıkça garipsiyor insan. Baktıkça garipsiyordum ben de.

Karşımda sessizce bekleyen doktor, kısa bir tereddüdün ardından “Durumu stabil.” dedi. İçimi okur gibi, hâlime acır gibi, içimdeki korkuyu ateşleyecekmiş gibi söyledi. O an, ince bir sızı yürüdü kalbimden karnıma doğru. Yüzüm bembeyaz olmuş, ellerim titriyordu. Ne soru sorabiliyor ne kıpırdatabiliyordum. Donup kalmıştım. Anlamaz gözlerle baktım bir süre. Sırılsıklam bir çaresizlik içinde dalsız ve köksüz bir ağaç gibi zihnimden geçen düşünceler birbirine karışıyor, onca kaygının, yığınla dehşetli görüntünün arasında gerçeği seçmekte güçlük çekiyordum. Alnımdan süzülüp şakağıma yuvarlanan gözyaşım sicim gibi akmaya başlarken doktorun ne dediğini anlamaya çalışıyordum. Hiçbir şey söylemedi başka. Hangi günahımın cezasıydı bu? Yaratana sorsam söyler miydi? Sanmıştım ki, iyileşip hayata dönecek Salih. Bize yani. Şaka yaptım diyerek dil çıkaracaktı. Öyle sanmak istedim. Hep böyle sanayım istedim. Yani hiçbir şey olmamış

gibi. Yaşanmamış gibi yani.

Başım iki elimin arasında düşünürken, sanki Salih'in sesi dalgalara çarpa çarpa geliyordu suyun içinden. Çok geçmeden suratı düşmüş kumral bir polis yanıma gelip elindeki kâğıtları uzattı. Okuyamadım. Dudaklarım titrerken okuyabilsem de ne anlayacaktım? Hayalet gibi girdiğim acilde kafamın içinde sorular, boğazımda korkuya bürünüp düğümlenmiş kelimeler, bir dağ gibi yükselen karnımdaki yükü ne yapacağını bilmez hâlde bekliyordum. Bir süre sonra karşımdaki kapı, banko, duvarlar, görevliler, her şey başımda dönüyor, nereye tutunacağını bilemiyordum. Vücudumun zemberek gibi boşaldığı hissederken olduğum yere yığılıp kalmıştım.

Kendime geldiğimde evdeki çekyatın üzerinde yatarken, karşı komşu Sabiha teyze bekliyordu başımda. “Hadi kendine gel.” dedi avutucu sesiyle. “Kendini düşünmüyorsun karnındakini düşün.” Günler birbirini kovalarken yokluğuna alışırım sandım Salih'in. Ama olmuyordu işte. Kontrolü kaybediyordum gün geçtikçe. Böyle olacağını nasıl da tahmin edememiştim? Neden engel olmadım ona? Bizi böyle bir başımıza koyup gitmesine neden dur diyemedim? Oysa her şeyi birlikte yapacaktık, öyle diyerek çıkmıştık yola. Soğuk, karanlık çukurlar gibi içimde çılgınlıklar yankılanıyor, gri bir sis bulutuyla kuşatılmış sabahlar beni bekliyordu. Gözlerimden süzülen yaşlar yol yaparken yanaklarımda, bilmiyordum kara yazgımda kavrulacağımı. Gün geçtikçe daha neler yaşayacağımı.

O günden sonra bir başıma kaldım ben. Tek başına yaşamaya çalıştım yani. Gölgesine sığındığım hayat yoldaşım yoktu artık yanımda. Gece, siyah elbisesini giyinmiş üzerime bütün kasvetiyle çökerken, günler geçmek bilmiyordu. Karanlıklarım, korkularım, soğuk gecelerim vardı artık. Kör bir kuyunun dibinde çırpınırken ne yapacağımı düşünüyordum kara kara. Hayatla nasıl baş edeceğimizi. Bilmediğim bir mücadele çemberini içinde ne yapacağımızı yani.

Bir savaşta sadece o günü kurtarmak yetmez. Savaşı en az kayıpla kazanmak gerekir. Ama ben böyle bir savaşı hiç düşünmemiştim. Düşünmesem de kazanmalıyım. Böyle gitmeyeceğini biliyordum çünkü. Gececekti tabii ki tüm bunlar, yaşananlar yani. Anladım ki ufacık bir umuda tutunmak, belirsizlik ve şüpheden daha çok hayata bağlıyordu insanı. Beni de bağlamıştı.

Sabahın kör vaktinde karnımdaki dayanılmaz bir sancıyla uyandım. Kıvranıyordum. Aklıma hemen Sabiha teyzeyi aramak geldi. Koşarak geldi o da. Bir yandan beni sakinleştirmeye çalışırken elinde tuttuğu su dolu bardağı ağzıma dayıyordu. Bir yudum aldım sudan zorla. Şaşırtıcı bir cesaret göstererek “Ben.” dedim. “Kendim için değil, sevdiğimin emaneti için hayata tutunmalıyım.” Şaşırdı. Benden böyle bir dirayeti beklemiyordu sanki. Sabiha teyzenin eşi Niyazi amcanın çağırdığı ambulansın içinde acile yetiştirilmeyi beklerken kendime sımsıkı sarıldım. İçimdekine yani. Anlaşılan ocak ayı çok soğuk geçecekti...

KIZIL EJDER

İnan Palancı

*“İnsanın büyük bir iş tasarlamasıyla
o işi yapması arasında geçen zaman ne denli üzücüdür!
İnsan ne boş korkulara kapılır ne kararsızlıklar geçirir!
Elbette, ortaya hayatını koymuş.
Yok, daha fazla bir şey, şerefini koymuş.”
Schiller*

Tarih öncesi zamanlarda tanrıya ulaşma, günümüzde ise ona meydan okuma güdüsü ile inşa edilen, bir kule gibi yükselen apartmanın son katında bulunan dairemden tuhaf bir huzur içinde yerküreye doğru inerken Goethe’nin yazınında olduğu gibi kış ihtiyar bir adam misali uzak dağlara çekilmiş, doğaya hâkim olmaya başlayan baharı izlemeye başlamıştı. O Hannibal’ın Roma ordularının askerî kapasitesini test etmek için yaptığı saldırılar gibi soğuk hava kütlelerini kaçamak sağanaklar hâlinde yeşillenen kırlara gönderirken bahar kendinden emin bir şekilde istihkâmını güçlendirmeye devam ediyordu. Binlerce defa tekrarlanan, sonsuz sayıda ölüme ve doğuma şahit olan tüm bu döngü kendi içinde devam ederken ben tuhaf bir kibir içinde yedi kuleden oluşan sitenin bahçesine çıkmış, gökyüzünü izlemeye başlamıştım.

Aile hekimi olarak çalıştığım yere götürecek aracın gelmesine on dakika vardı, şairin dediği gibi hava insanı mahvedecek kadar da güzeldi. Kaldırım taşları arasında zarif bir kabadayı edasıyla uzun otlar yükseliyor, ıslak çimen kokusu havaya karışıyor, bir biçim alma çabası içinde yoğun bir çiçek kokusu sitenin çevresinde dönmeye devam ediyordu. Bu kesif koku havayı, toprağı dölleyen yağmur ve rüzgâr gibi kıvrımlı bir Çin ejderine dönüşüp kendi devinimini tamamladığı

sırada ben de çevreye yayılan, suratıma çarpan koku zerrecikleri ile bir hoş oluyordum. Binaların arasından kokulu kalın bir yılan gibi kıvrıla kıvrıla gelen erguvanimsı bu ejder beni sırtına alıp kulelerin üzerinde yükselmeye başladı.

Gök kubbede bakmayı unuttuğumuz kuşların, bulutların arasında ilerlerken dünyanın sonuna doğru yani ufuk çizgisinin hemen önünde beliren karlı tepeler ile birlikte geometrinin sınırları içinde hapsedilmiş kahverengi yeşil mor tarlaları, kılcal damarlar gibi bu tarlaları beslemeye çalışan çelimsiz Dicle Nehri'ni izledim. Bu kadim nehrin etkisi altında asıl Diyarbakır'ı koruyup kollayan surlar kalkan balığı şeklinde bu surlara tuhaf bir kederle bakan Kırklar Dağı ve Hevsel Bahçeleri ile göz göze geldim. Erguvan ejder yedi bloklu sitenin bahçesine beni geri bırakırken üşüyen, ürperen bedenimle Calvino romanlarındaki hız ve ritim üzerine düşünmeye karar verdim. Sonra Diyarbakır-Mardin yolunda kiralık bir aracın içinde çalıştığım yere doğru ilerlemeye başladım. Bu sırada Roma Dönemi'nden kaldığını tahmin ettiğim eski bir köprüyü, uzaktan bu köprüye bakan küçük bir dereyi, sağlam sollu küçük tepeleri geride bıraktım.

İltihabi dokunun bir boşluğa açılması gibi antik şehirlere açılan bu yolda ilerlerken kısaca o günkü programım üzerine de düşündüm. Uzak Karacadağ köylerinde birinci basamakta yapılması gereken rutin işleri beraber çalıştığım hemşire arkadaşımın yerine getirmem gerekiyordu. On yıldır aile hekimliği sisteminin içindeydim, samimi olmam gerekirse yaptığım işi hiç ama hiç sevmiyordum. Yaşarken ve bu işi icra ederken sürekli bir tekrarın içinde gibiydim. Nasıl anlatayım. Soluk alıp vermeyi bilinçli bir biçimde yaparken oluşan duyguya benziyordu hissettiklerim. Ne yazık ki ölümü zincire vuran Sisifos'un kırışmış yüzünde o insansal güveni de artık göremiyordum. Bu duygu durumuna nasıl geldiğimi bir başka yazıya bırakarak anlatımıza devam edelim.

Şoförüm Mustafa'nın kıvrak hamleleri sonrası içinde bulunduğum

araç çalıştığım Aile Sağlığı Merkezinin önünde park ettiğinde insanlar pencerelerin ardından okyanusa açılan bir boşluğa bakarcasına yola bakmaya devam ediyorlardı. Hiçbir yere açılmadan bir iç sıkıntısının içinde sıkışıp kalan bu insanlar okyanusa hasret yola bakmaya devam ederken ben de merkezimizin güler yüzle açılan kapısından içeri girdim. Tıbbi sekreterlerimiz Anıl ve Mehmet Nur ile birlikte bizi hep büyük bir sabır içinde karşılayan Neval Hanım'ın şen konuşmaları arasında doktor ve hemşire arkadaşlarımızla selamlaşıp ikinci katta bulunan odama çekildim. Tıpkı tok bir Müren balığı gibi hiç bitmesini istemediğim bu çekilmelerim yine iş konusunda hep benim yerime düşünen, üstelik bu düşünme işini benden çok daha iyi yapan hemşirem Büşra Hanım'ın çın çın sesi ile sona erdi. Mobil hizmette kullanacağımız aşilar ile sarf malzemeleri araca yerleştirilmiş, yola çıkma zamanımız gelmişti.

Ben, hemşirem ve şoförüm Mithras Tapınağı, Zerzevan Kalesi ve içinde onlarca insan iskeleti bulunan karanlık, derin, ıssız kuyuların sessiz çığlıkları arasında yola koyulduğumuzda hastalarımız merkezimizin bir mağara ağzını andıran, sürekli açılıp kapanan kapısından içeri girip çıkmaya, tüm sağlık çalışanı arkadaşlarımız da onlara hizmet vermeye devam ediyorlardı. Karacadağ bölgesi, annem ile küçük kardeşim hariç hiç kimsenin okumadığı ilk kitabımda da belirttiğim gibi, Diyarbakır ile Urfa arasında bulunan epeyce geniş bir yaşam alanı idi. Hayatın durduğu, donduğu bu alanda kadınların ve çocukların “Shyamalan” filmindeki zamandan daha ileri bir dönemde yaşadıklarının yegâne kanıtı ise izledikleri televizyon kanalları idi. Kadınların içine çekilerek, erkeklerin ise yakın şehirlerin kıyılarında gezinerek yaşadıkları bu bölgede insanların tavırlarını şöyle açıklayabiliriz. Bu insanlar önceki nesillere duydukları derin sevgi ve özlem ile birlikte kentlilere benzemek istemedikleri için kolektif bir bilinç içinde zamanı yetmiş yıl öncesinden durdurup orada kalmaya karar vermişlerdi. *Teneke Trampet*¹ kitabındaki hiç büyümek istemeyen

1. E. N. Yazar, Günter Grass'ın *Teneke Trampet* romanının ana karakteri Oskar Matzerath'a atıfta bulunmuştur.

kahramanın bu konudaki başarısını onlar büyük bir topluluk olarak becermişlerdi. Fantastik filmlerden çıkıp gelen uzun, kalın, kürklü giysileri, hiç kırılmayan güçlü, esnek, renkli bastonları, benim de küçük bir servet ödeyerek sahip olduğum, kadınlarla erkeklerin ortak kullandıkları işlemeli erguvan mor eflatun örtüleri ile değişime meydan okuyan bu insanların duruşlarını hep derin bir saygıyla karşıladım. Çünkü Yılmaz Erdoğan filmlerindeki keskin geçişler gibi küçük o derenin kenarında beliren ağaçlı yolu geçip farklı bir zamana açılan bu mekâna her geldiğimde aynı şaşkınlığı yaşıyordum. Bu şaşkınlık içerisinde gelincik tarhları ile süslü rengârenk tarlaları, bu tarlalarda yükselen volkanik bazalt taşlarını, sarı beyaz çiçekler ile süslü küçük mezarlıkları geride bırakırdım. Karacadağ'ın uzak gözetiminde ilk istasyonu kuracağımız köye giriş yapmadan hemen önce de kısa bir an zamanı durduran Vezüv Yanardağı ve Pompeii Antik Kenti üzerine düşünürdüm. Sonra Sartre ve Faulkner romanlarındaki zaman ile birlikte “Esaretin Bedeli” filminde² son derece dikkatli bir şekilde kendini asan çapraz bacaklı yaşlı kahramanın değişim repliği üzerine düşünen birçok farklı benle birlikte köy camisinin bahçesinden içeri girerdim. İçinde zarif bir çınar ağacı da bulunan bu bahçede alıskın adımlarla cami merdivenlerini tırmanırken şoförüm Mustafa elektrik prizi olan duvar kenarına mavi iki plastik sandalye ile bilgisayarımı yerleştirir, Büşra Hemşire ise sessizce önündeki yeni doğan listesini incelerdi. Tüm bunlar hep aynı şekilde tekrar ederdi. Ali Şeriatî'ye göre ilk burjuva taslakları olan çerçilerin metalik sesine karışan sesimle birlikte hazırlık yapmaları için cami hopörlerinden aşısı yapılacak çocukların listesini okurdum. Bazen de ülkemizde tüm overlokçular ile birlikte mola yerlerinde sabit olduğunu düşündüğüm o kadın sesine karışan sesimin ardı sıra sessizce Kabil'in neden Habil'i öldürdüğünü üzerine düşünürdüm. Zamanla genişleyerek meralara yayılan bu köyde hemşirem ve şoförüm araç ile evlerin yolunu tutarken ölü serçe

2. E. N. Yazar, üniversiteye girdiği yıl seyirci ile buluşan ve izleyici tarafından değeri sonradan anlaşılan bu filmde küçük bir bıçakla kendini asacağı ahşap yapının üzerine “Brooks Was Here” yazan kurgusal karakter Brooks Hatlen'e atıfta bulunmuştur.

yavruları gördüğüm yuvaya bakar, sandalyeme oturur, yine sessizce “İlk anda insan bu kadar umutsuzsa nasıl uyumlu olabilirdi, umudu nasıl bulabilirdi.” diye mırıldanırdım.

Bir koruma güdüsü ve şaşırma hâli içinde Habil’in hemen önüne “neden” kelimesini koymamı salık veren iç sesimin etkisi altında boşluğa bakarken köy kadınları ilaç yazdırmak için yanıma gelirlerdi. Havada kaybolan konuşmamın ardı sıra oluşan yoğun suskunlukta bu kadınların şikâyetleri ile birlikte hasta çocukların sırtlarını dinler, cami bahçesinde yükselen çınar ağacından bana bakan küçük serçenin gölgesi ile göz göze gelirdim. Bazen de Karacadağ sakinlerinin zozan dedikleri dağlarda kalan kar kütlelerinden yayılan soğuk hava dalgasını, ölü serçelerin sararttığı ruhumla birlikte zamanın öncesine açılmamıza imkân tanıyan Hasankeyf ve Göbeklitepe üzerine düşündürdüm. Medeniyetin başlangıcı olan bu coğrafyada insanlar Göbeklitepe’yi muhtemelen korumak gibi bir güdünün etkisi altında toprak altında bırakırken biz nasıl bir içgüdü’nün etkisi altında Hasankeyf’i sular altında bıraktık. Boğulan Hasankeyf’in uzak ve kederli gözetiminde hep aynı nezaketle gelip geçen araçlara, insanlara selam veren Mustafa ikinci köye geçme vaktimizin geldiğini söyleyince yine araçtaki yerimi alır, hemen sağ tarafımızda bulunan toprak tandırın işareti ile yola koyulurdum.

Köy kadınlarının birlikte kullandıkları, üstünde yumurta sarısı olan kalın, sıcacık ekmekleri ekibime ikram ettikleri bu tandırın ikinci köye açılan iki geniş koluna bakınca Ankara’da geçirdiğim o belirsiz zaman dilimi üzerine düşünmeye karar verirdim. Uzak bahçelerde zamanla kararan heykeller gibi bir köprüyü geçer, bu soğuk şehrin ıssız sokaklarında dolaşmaya başlardım.

Hekimliğe ilk başladığım yıllarda yakın bir ilimizde bir kaza sonrası akaryakıt tankeri patlamış, onlarca yanık vakası oluşmuş ve sağlık bakanlığı farklı hastanelerde yeni yanık üniteleri açmaya karar vermişti. Eğitimler Ankara GATA Yanık Ünitesinde yapılacak,

bulunduğum şehirden giden ekipte ben de bulunacaktım. Tüm hayatı hep farklı kör ceplerde sonlanan bu satırların yazarı için durum yine de umutsuzluk içinde bir umut gibi görünmüştü. Bir başka benle birlikte Ankara yollarına revan oldum.

Yalnızlık denen duyguyu öğrencilik yıllarında kavramsallaştıran, değerini ise İstanbul'da Kasımpaşa Deniz Hastanesinde çalışırken kaldığı tek kişilik otel odasında daha bir derinden kavrayan bu satırların yazarı önce tek kalacağı eşyalı bir apartman dairesi kiralayıp yanık ünitesinde altı ay sürecek zorlu mesaisine başlamıştı. Büyük bir haz içinde tek başıma kaldığım ikinci kattaki buz gibi apartman dairesinden çıkar, Ankara ayazında karı ve rüzgârı yara yara ilerler, GATA'da bağımsız bir yapı içinde hizmet veren yanık ünitesindeki mesaimi başlardım. Kantininde, duvar arkası yemekhanelerinde farklı yaşamlara açılan rengârenk yollar gördüğüm bu ünite hastane ile hapishaneler³ arasında kurulan mimari ortaklık, felsefi bütünlük üzerine düşünürdüm. Bazen de zemini gibi duvarları da deri misali yarı saydam bir zar tarafından kaplanan, içinde bir iç bahçesi bulunan bu mekânda ameliyathane kıyafetleri ile dolaşırken, evet, size garip gelecek belki ama Stanford Hapishane Deneyi⁴ üzerine düşünürdüm. Tandıra ya da süt kazanına düşen çocukların, tiner, kolonya, çakmak ve elektrik kaynaklı kazalarda yanan erkeklerin, kadınların arasında gezinirken yanık ünitelerinin kendine has o kokusuyla birlikte insanın insan üzerinde tahakküm kurduğu tüm sistemler üzerine de düşünürdüm. Ünitenin sterilizasyonu için kullanılan malzemeler ile birlikte yanan deriye karışan antibiyotik, alkol, batikon gibi maddelerden havasız havaya karışan bu kesif kokunun etkisi altında delici bakışları sırtımda hissederdim.

İşte tüm bu uzak bakışların etkisi altında rotası olmayan bir hayalet gemi gibi ünitenin koridorlarında gezinirken Doğu Karadeniz'de ahşap

3. E. N. Burada, Michel Foucault'a gönderme yapılmıştır.

4. E. N. Stanford Üniversitesinde bir grup araştırmacı tarafından 1971'de yapılan ve insanın karanlık yanları ile birlikte iktidar insan ilişkilerine daha farklı bir açıdan bakmamıza imkân tanıyan deneye gönderme yapılmıştır.

bir evde bir yangın çıkmış, çocuklarını son anda kurtaran Kerem Ali vücudunda oluşan geniş yanık dokusu ile kliniğimize getirilmişti. Dokuzlar kuralı ile hesapladığımız yüzde elli üzeri, ikinci yer yer üçüncü derece yanıkları olan hastamızın ilk göze çarpan özelliği mevcut durumu son derece olgun bir şekilde karşılıyor olmasıydı. Nasıl anlatayım, sanki vücudunun yarısı yanan o değil de bizdik, Kerem Ali de bize moral vermek için orada bulunuyordu. Ölümünü de aynı sükûnet içerisinde karşılayacak Kerem Ali'nin bize getirildiği sırada olumlu sayılabilecek tek yanı ise inhalasyon yanığının olmaması idi. Yani akciğerleri ısıya ve dumana çok fazla maruz kalmamış, rezervlerini korumuşlardı. Gene de çok zorlu bir süreç onu bekliyordu.

Yeri gelmişken burada belirtelim. Yanık ünitelerinde çalışan personelin en önemli özelliği David Lynch filmlerindeki sessiz müzikler gibi uzun süreli kronik strese maruz kalmaları, ünitelerde çalıştıkları süreçte de bu durumun ayırımına varamamalarıdır. Banka soyan Western kahramanları gibi Meksika'ya kaçmamıza imkân tanıyan Robert Frank fotoğraflarını bir tarafa bırakıp bilinç dışı bir şekilde başlayan cümlemize şöyle devam edelim. Aslında sadece yanık üniteleri değil beraberinde acil servislerde çalışırken mevcut durumdan yalancı bir haz almamızı sağlayan yaratıcı buluşlarımız, sonra Nazi kamplarında her şeye rağmen bizi hayata bağlayan direngen ruhlarımızla birlikte bu kamplarda yakılan insanları mutlu bir sessizlik içerisinde seyretmemize olanak tanıyan ortak karanlık taraflarımızın Stendhal romanlarında da adı geçen Mephistopheles tarafından tuhaf bir kibir içerisinde gözlenmesini yadırgamamak gerek. Geçelim.

Ağabeyini küçük yaşta bulaşıcı bir hastalıktan kaybeden ve onun hayatını işini iyi yapan bir hırsız ya da düzenli bir gişe memuru gibi onun yerine yaşayan pespaye anlatıcının hep bir ağabey olarak anacağı Kerem Ali'nin yaklaşık üç ay sürecektir hastane süreci işte böyle bir karmaşa içerisinde başlamıştı. Üç ay boyunca her pansuman öncesi alındaki damarı kabaran başasistanın ısrarla istihbarat örgütlerinin

kendi sorgularında kullandığını belirttiği, buna rağmen başka bir bağlamda da olsa TUS'ta çıkınca eğitim alan diğer arkadaşlar gibi benim de cevap veremediğim analjezik preparat Kerem Ali tarafından reddedilecekti. Üç ay boyunca Kerem Ali'nin çıplak bedeni yanık küvetinde derecesine onun karar vereceği ılık su ile yıkanıp ölü dokuları debride edilecek, sonra antibiyotikler ile boyanıp büyük bir utancı örtmek ister gibi pansuman malzemeleri ile sarılacaktı. Sürecin onun adına kötüye gittiğini hissettiğimiz zaman diliminde ise biz tüm bu çabalarımıza devam edecek ama o analjezik almayı reddetmeye devam edecekti. Pansuman sonraları yatağında yatarken ve ağabeyim gibi kaybettiği sıvıları damarlarından bir iç boşluğu doldurmak ister gibi içine çekerken bana bakar. “Baharda seni bizim oralarda ağırlamak isterim.” derdi.

Yukarıda nihayete eren cümlemize geri dönecek olursak. Tıpkı bir cellat ya da Orta Çağ'daki bir işkenceci gibi, bir doktor ya da sorgu yargıcının işini iyi yapabilmesi için hayatına bir başkasının meslek hayatına bakarcasına bakabilmesi gerekir diye tabii ki düşünmüyordum. Gene de arada kurulacak bir bariyerin işimi iyi yapabilmem için gerekli olduğunu düşünüyordum. İşte diğer hastalarla kurmasını becerdiğim bu bariyer Kerem Ali'nin o kocaman kayayı mitolojik tepeye taşıırken iyice zorlanmaya başladığı zaman diliminde yani üçüncü ayın ortalarında yıkıldı. Kayayı tekrar tepeye taşıırken artık ayakları altındaki toprağa eskisi gibi güçlü basmıyor, boynu, yüzü, kolları ve bacakları daha çabuk yorulup yıpranıyor, çıktığı tepede kayanın yeniden yere düşüşünü izlerken daha fazla oyalanıyordu. Yani sizin anlayacağınız o artık her gün daha bir güçlü yanıyordu. Klinik hocaları -bahsetmediğimi fark edince büyük bir utanç duyduğum- Kerem Ali'nin kız ve erkek kardeşlerinden aldıkları deri parçalarını son bir umut ona naklederken ben de cerrahi masasının uzağında tüm bu yaşananları kederli gözlerle izliyordum. Cilt stapleri ile sabitlenen bu dokuların bir cerrah titizliği ile bakımlarının yapıldığı süreçte

Kerem Ali analjezik almayı gene reddetmişti.

Baharı Artvin’de geçirme önerisinin artık imkânsız olduğunu güçsüzleşen sesiyle ifade eden Kerem Ali’nin öldüğü sabah iki kardeşi, morgda bekleyen bedenini memleketlerine götürmeden hemen önce, steril kıyafetler içerisinde bizlere teşekkür etmişlerdi. Onlar hiç suyu akmayan küçük havuza bakan o pencerenin hemen yanı başında büyük bir zarafet içerisinde bize teşekkür ederken Mustafa ördek ve kaz sürüleri arasında kornaya basıp “Hocam ikinci istasyona geldik.” diye seslendi.

KALEMİN TANIKLIĞI

Gizem Çetin

Eğer sağduyunu seçmiş olsaydın her şey farklı olabilirdi.

Ağaçlar buzdan heykellere dönüşürken yollar yaşlı bilgelerin sakalı gibi ağarmıştı. Yayalar ve arabalar âdeta bir buz pistinde giderken kış güneşi soğuğa gülümsüyordu. Sen o sırada ıssız, ara bir yoldaydın. Henüz tuzlanmamıştı geçtiğin yer.

Geçen yıl aldığın parlak gri arabayı sürüyordun. Havanın soğukluğuna rağmen camı açmış, tek kolunu dışarıya çıkartmış sigara içiyordun. Yüzünü buruşturmuştun. Bunun iki sebebi vardı, birisi pek bilmediğin bir ilçede olman, diğeri de güneşin doğruca yüzüne vurmasıydı. Seni taşıyan asfaltın karakterini bilmiyordun. Nerede kasis var, neresi çukur, eğim nasıl... Bütün bunlar senin için bilinmezdi. Sürüşünü sürdürebilmek için bu bilgilere ihtiyacın vardı.

Derken sigaran bitti, camı kapattın ve biraz gaza bastın. Yaşamımız, seçtiğimiz yolların bir bileşkesiydi ve bazı yol ayrımları çok kritikti, sen de dönemece yaklaşıırken böyle bir seçimin yanı başına uğradın.

Direksiyonu tam tur çevirmeyi seçtin.

Bu, olması gerekenden biraz daha fazlaydı. Dönemeci dengeli olarak geçebilmek için yarım tur yeterliydi. Dolayısıyla merkezkaç kuvveti yeterli gelmedi ve araban buzun üzerinde kaymaya başladı. Rastgele bir pedala basarak bir seçim daha yaptın. Telaşından dolayı sol ayağının fren değil, gaz pedalına doğru kaydığını fark etmedin. Çabaların seni köşede duran direğe daha hızlı yaklaştırmak dışında bir işe yaramadı.

Eylemsizlik kanununun gereğince savruldu. Başın cama şiddetle çarptı. Kafatasın bu çarpmanın şiddetini sönümleyemeyince, beyin

damarlarından bazıları zedelendi ve beyin kanaması geçirmeye başladın.

Biraz daha geriye gidelim şimdi... Biraz daha eski seçimlerine... Kazadan bir hafta önce parkta oturuyordun. Karınla eften püften bir sebepten kavga edip evden çıkmıştın. Akşamı tek başına geçirmiştin ve gece yarısına az kaldığını fark ettikçe daha da öfkeleniyordun. Sinirden ellerin titriyordu, sakinleşmek için içtiğin içkiler işe yaramamıştı. Eve geri dönemezdin. Geceyi nerede geçireceğini bilmiyordun.

Ayağa kalktığında, başının döndüğünü fark ettin. Sağlığına dair bir endişe içini kapladı. Etrafına şöyle bir baktın ve yanan ışıklar gördün. Bir hastanenin acil servisiydi orası, yürüme mesafesindeydi. Yalpalayarak beş dakika boyunca yürüdün. Kapıdan içeri girerken ışıktan dolayı gözlerini kıstın.

İçerisi hastalarla doluydu. Doktorlar ve hemşireler kan ter içindeydi, kime yetişeceklerini bilmiyorlardı. Sağ taraftaki bölmede yaralılarla ilgilenen yeşil gözlü bir kadın doktor vardı. Doğruca ona baktın. Nedense dikkatini o çekmişti.

Daha sonra başını çevirdin ve hasta kabul masasına yöneldin. Resepsiyonist sana kimliğini sordu. Sert bir tavırla yanında olmadığını, evde unuttuğunu söyledi. Sanki karınla kavga ettiğini, aceleyle evden çıktığını biliyormuş da damarına basmak istiyormuş gibi davrandın ona. Resepsiyonist, kimlik olmadan hasta kabulü yapılamayacağını, ancak kimlik numaranı söylersen sana yardımcı olabileceğini söyledi. Oysaki rakamlar aklından uçup gitmişti.

Bağırmaya başladın. Vergi verdiğini, seninle ilgilenmek zorunda olduklarını söyledin onlara. Duvarlar sesinle inliyordu. Güvenlik görevlisi seni sakinleştirip ikna etmeye çalıştı. Ne var ki onun döktüğü su, içindeki benzin yanğını daha da büyüttü.

Bakışların tekrar ona döndü, acil servis nöbetini sürdüren yeşil gözlü doktora. Elin gömleğinin cebine doğru uzandı. Beni tutun.

Kalbinin atışlarını duyabiliyordum. Öfken beni cebinden çıkarıp doktora fırlatmanı söyledi, sağduyun ise dışarı çıkmayı. Öfkemi seçtin.

“Kalem doktorun gözüne çarptı! Yeşim Hanım iyi misiniz?” diye sesler duyuldu. Yeşim’in gözüne değil kaşına çarpmıştım, ancak az kalsın tam gözünün içine girecek ve çok daha ciddi bir yaralanmaya neden olacaktım.

Yere düşüp yuvarlandım, tekrar ayaklarının dibine geldim. Beni yerden alıp cebine koydun ve polis gelmeden önce hastaneden ayrıldın.

Acil serviste sen beni fırlattıktan sonra, ben yuvarlanıp geri gelmeden önce Yeşim’in “gitmekten vazgeçtiğini” söylediğini duydum.

Her zaman seninle değildim. Hatırlıyor musun, beni yolda bulmuştun, Yeşim beni düşürdükten birkaç saat sonra. Dünya küçük... Senden önce onunlaydım. Onun seçimlerine tanıktım. Yeşim’in bu pazar nöbeti yoktu. İlçedeki lise arkadaşının yanına gidecek, çay içeceklerdi. Senin uyguladığın şiddet yüzünden yaralandı, morali bozuldu, sonuç olarak ziyaretten vazgeçti ve evinde dinlenmeye karar verdi.

Hayat seçimlerden ibaretti ve bu seçimler tıpkı bir saatin dişlileri gibi birbirini etkilerdi. Senin beni atmayı seçmen, onun da evde kalmayı seçmesine neden oldu.

Eğer Yeşim o gün arkadaşına gitseydi, insanın ve binanın olmadığı çıplak yoldan geçecekti. Dönemeci geçerken köşedeki direğe çarpmış arabayı fark edecekti. Arabasını sağa çekip aşağı atlayacaktı, yanına geldiğinde senin beyin kanaması geçirdiğini anlayacaktı ve derhâl ambulansı arayacaktı. Acil müdahale sonunda hayatta kalma şansın çok yükselmiş olacaktı.

Bunların hiçbirisi olmadı. Yeşim şehirde, evinde kalarak dinlendi ve seni bir daha görme şansı olmadı. Bu yüzden sen kaza mahallinde yalnız kaldın. O sırada gömlek cebindeydim. Son nefesini duydum. Birileri seni bulduğunda ise artık çok seçti.

Hayattaki seçimlerin birbirine nasıl bağlandığı yalnızca Tanrı tarafından bilinebilen bir sırdı. İnsanlar bu bağlantılar örgüsünün çok küçük bir kısmını ortaya çıkarabilirdi. Senin cesedini bulanlar tüm suçu buza atacaktı. Kimse önceki hafta yaptığın bir hareketle sonuna giden yolu benimle yani kalemle yazmış olduğunu bilmeyecekti.

128 RAMİZ

Mustafa Özke

“Başım ağrıyor, ateşim var, midem bulanıyor” gibi anlık bahanelerle acil servise gelenleri tedavi edip reçetelerini yazan Doktor Ramiz Bey’in nöbetinin bitmesine iki saat kadar kalmıştı.

O sırada üstü başı kan içindeki sarhoş adamı sedyeden indirip yatağa yatırdılar.

Kim, sağ yumruğuyla nasıl vurduysa adamın sol gözü şişmiş mosmor olmuştu. Yanında başı örtülü, ince yapılı, kısa boylu, şalvarlı bir kadın korkulu hâlde olup bitenleri izliyordu.

Birden içeri iki polis girdi.

Diğerine göre daha kıdemli görünen polis kadına sordu:

“Olayı anlatır mısınız?”

Eşi olduğunu anlatan kadın bir şeyler mırıldanmaya çalışırken sarhoş adam:

“Çık dışarı, senin bir şey bildiğin yok zaten.” diye onu kovdu.

Kadın acil servis kapısına yönelirken adam:

“Evin balkonundan düştüm memur bey, sonra bu hâle geldim.” diye sarhoş ağzıyla olayı anlatmaya çalıştı. Zaten adamın ayakta duracak hâli yoktu. Polisler gerekli notları alıp çıktı.

Ardından içeri giren Doktor Ramiz Bey sordu:

“Neyin var, neren ağrıyor, ne oldu sana böyle? Polislere balkondan düştüğünü söylemişsin.”

“Baba, ben çok kötü dayak yedim.” diye söze giren sarhoş adam. “Rapor tutmasınlar diye polislere balkondan düştüğümü söyledim, onları kandırdım.” diyerek, yarım ağızla gevrek gevrek gülümsedi.

“Nasıl dövdüler?”

“Akşam pavyona gittim, orada iyice eğlendim, cebimde ne var ne yok tüm paramı verdim. Çıkışta bir taksi denk geldi, beni eve götürmesini söyledim. Eve yaklaştığında paramın olmadığını anlatmaya çalıştım. Şoför ‘Dalga mı geçiyorsun? Seni getirmek için çeyrek depo benzin harcadım.’ deyince aramızda kavga çıktı. ‘Paran yoksa pavyonda ne işin var dingil?’ diyen şoför beni arabadan indirip, eşek sudan gelinceye kadar dövdü. Bir ambulans çağırıp yardım istedim, beni buraya getirdiler.”

Doktor “Neye çattık?” der gibi, başını sağa sola sallayıp çıktı. Ardından görevlendirdiği hemşire serum takınca, on beş yirmi dakika geçti geçmedi adam iyice sızdı. Ara sıra perdeyi aralayıp bakan gözü yaşlı eşi de adamın sızdığını görünce gelip ayakucuna oturdu.

Yarım saat kadar sonra acil servise telefonda bağırarak konuşan sarhoş birini daha sedyeyle getirdiler. Adam bir yandan kan sızan başını tutuyor diğer yandan, telefonda “O köyü yakacağım. Bittiniz hepiniz ulan bittiniz, hepinizi bitireceğim.” diye hakaretler savuruyordu.

Polisin hemşireye anlattığına göre, düğünden sonra taşkınlık yapıp sağa sola saldıran adamı köyün gençleri iyi bir benzetmişler.

Kontrole gelen Doktor Ramiz Bey. “Bu gece şifayı bulduk, nerede sarhoş varsa acile getirmişler.” diye mırıldanırken, uzun boylu külhanbeyi görünümlü bir genç, dokunsan yıkılacak hâlde sallana sallana. “Beni ya öldürün ya iyileştirin, kafam kıyak, ne yapacağımı şaşırdım.” diyerek servise girdi

Gencin madde bağımlısı olduğunu anlayan Doktor Ramiz Bey:

“Ne içtin?” diye sordu.

Genç adam:

“Ne bulduysam içtim valla dayı, kafam iyi?” derken, polisin müdahalesine bile gerek duymadan bulduğu koltuğa yığıldı kaldı. Hemşire tansiyonunu ölmek için hemen hazırlıklara girişti.

Nöbetin son iki saati hep sarhoşlar ve ayyaşların tedavisiyle

geçmişti. Hastalarını son kez kontrol eden Doktor Ramiz Bey, beyaz önlüğünü çıkarıp, sol koluna astı ve nöbetini Doktor Bestami Bey'e devretti.

Acil servis kapısından tam çıkacakken sağlık teknisyenleri trafik kazasından getirildiği söylenen yaşlı bir kadını ambulanstan indiriyorlardı. Göz ucuyla bakıp geçerken gördüğü baygın hâldeki yüz ona hiç yabancı gelmemişti. Bir ara durdu, düşündü, sonra dönüp hızla götürülen sedyenin arkasından koştu. Sedyeye yaklaşp iyice baktı. Kendine yabancı gelmeyen yüz ilkokulda matematiği sevdiren Gülperi Öğretmen'den başkası değildi. Arkadaşları matematik dersinde zor sorularını yapamayınca "128 Ramiz, tahtaya kalkıp bu soruyu çözer misin?" diye seslenen Gülperi Öğretmen...

Nöbetin yorgunluğunu unutup kolundaki beyaz önlüğünü yeniden giydi. "Canım öğretmenim..." diye mırıldanırken gözleri doldu.

VE PERDE

Murat Yiğit

Gözlerimi açtığımda ilk gördüğüm tepemde sallanan serum şişesiydi. Şişeden çıkan sıvı dolu hortumu bakışlarımla takip ettim, en son sağ kolumda hafif bir acıyla son buluyordu. İç organlarımı tümenden kusmuş gibi bir boşluk hissediyordum içimde. Ne olmuştu? Buraya nasıl gelmişim? Düşüncelerimi anın gerisine doğru zor bela sarkıtarak silik de olsa bir görüntü yakalayabildim hafızamda. Bir avuç dolusu hapı avucunda sımsıkı tutan ve Tanrı'dan hoş görmeyeceğini bile bile cesaret dilenen orta yaşlı tıpatıp bana benzeyen bir adam silüeti. Demek başaramamıştım, burası ne cehennem ne cennetti, ne zebani ne huri, ne de şol cennetin ırmaklarıydı; ilaç kokusunun kan kokusunu bastırdığı, bedenleri terk etmek isteyen yaralı uzuvların bir avuç beyaz önlüklü tarafından sımsıkı tutulduğu, sarıldığı, iyileştirildiği acil servisti.

“Hayata tutundunuz, tebrikler Murat Bey.” cümlesi ve bir perde hışırtısıyla düşüncelerimden sıyrıldım. “Ben Doktor Evrim.” diyordu; beyaz önlüğü, boynundan paha biçilmez bir kolye edasıyla sallanan stetoskopu, yüzünde samimi ve sıcak gülümsemesiyle. Azrail'e karşı çetin bir savaşa girip zafer kazanmış edasıyla direkt gözlerime baktı.

İlk defa kendimi bu kadar önemli biri gibi hissetmişim, doktorun gülümseyişinin sebebiydim, ben ki kazanılmış bir zaferdim. “Midenizi yıkadık Murat Bey.” dedi.” “O kadar kirletmişsiniz ki...” biraz daha geç kalınsaymış eğer beni kaybedebilirlermiş. Beni kaybetmekten korkuyor diye düşündüm içimden, kırk kusur yıldır ben bulamamışken kendimi, beni bulmuş ve kaybetmekten korkuyor diye düşündüm. Evsiz yurtsuz, kimi kimsesi olmayan, dört duvar arasında bile ölmeye hakkı olmayan beni...

“Doktorum!” dedim, kendime ait olamayacak kadar umut dolu bir sesle, midemi yıkadığınız gibi şu beynimi ve ruhumu da yıkasanız!

Doktor Evrim yüzündeki tebessümü hiç kaybetmeden, mahremiyet perdesini sonuna kadar açtı ve izle dedi, burası acil servis, senin sokakta bulduğun canı burada biz Azrail'in pençesinden kapmaya çalışıyoruz.

Doktor Evrim ve etrafta koşuşturan beyazlar içindeki o insanları izlemeye başladım. İlk olarak gencecik bir çocuğun üzerine çıkmış iki eliyle göğsüne göğsüne ritmik olarak bastırıyordu. “Döndü! Döndü!” diye bağrışmaya başladılar birden gencin çevresindekiler. Ben hayatımda aynı şeye bu kadar sevinen bir insan kalabalığı görmemiştim. O an ruhumun intihar saplantısından yavaş yavaş arındığını hissedebiliyordum.

Biraz daha kendime gelince yattığım yerden hafifçe doğruldum, şimdi bulunduğum yerden acil servisin içindeki o koşuşturmayı, o telaşı, zamana karşı yarışı daha iyi görebiliyordum. Tam o anda, huzurlu evinde “Anne oyuncaklarım nerede?” demesi gereken yedi sekiz yaşlarındaki kız çocuğunun “Ne olur annemi kurtarın doktor abla, ne olur.” feryadını duydum. Sedyede baygın yatan bir kadın, kadını acil servise ve yaşama doğru iten birkaç beyaz önlüklü, koridorlarda yankılanan kız çocuğunun feryatları ve gözüme o an yarı tanrı gibi gözükten Doktor Evrim. Kadının çevresindekilerin konuşmalarına az da olsa şahit oluyordum. Araç dışı trafik kazası diyordu, iç kanama diyordu, çoklu kırık diyordu, şokta diyordu, kritik diyordu. Kendi hâlinde bir anne için ne çok şey söylüyorlardı. Konuşulan cümleler bile telaşlıydı acil serviste, bir an önce yarı tanrı tarafından duyulmak ister gibi. Sonra hep beraber gözden yitip gittiler, anladım ki bir başka beyaz perde kadın için kapanmıştı “ve perde” diyerek hayata tekrar açılış diye...

Nice sonra Doktor Evrim uğradı yanıma, kan ter içinde kalmış yüzü, artık kırmızıya, kan rengine çalan önlüğüyle, yüzünde onca savaşa girmiş ama hâlâ kayıp vermemiş bir general edasıyla. “Kadını kurtardık Murat.” dedi, ıslıl ışıldı gözleri, bu dünyaya ait olamayacak kadar bir ışıltı. Onu dinlerken kadın oldum sevindim, küçük kız oldum sevindim, Doktor Evrim oldum sevindim, kendim oldum daha çok

sevindim. Öyle ki küçük kızın feryatlarını duyduktan sonra, organ bağıışı değil, can bağıışı isteseler anneye tereddütsüz verebilirdim. Biliyordum ki, sadece üç beş dakika kalabilecekti yanımda, sonra dünyanın her yanından onu çağıracaklardı “Doktor Evrim Hanım şu vaka, bu vaka, o hasta, bu hasta.” Dünyanın ona ihtiyacı vardı, o bu filmin başkahramanıydı. Sadece birkaç dakika yanımda soluklandığı için bile bu senaryoda kendime pay biçmiştim. Artık biliyordum ki ben de intihar edemeyecek kadar önemli bir adamdım.

Ondan sonra uzun bir süre Doktor Evrim ve ekip arkadaşlarını izlemeye devam ettim. Yerine takılan omuzlar, girilen damarlar, masaj yapılan kalpler, atılan dikişler, yıkanan mideler, sirenler dolusu ambulanslar, ambulanslar dolusu hastalar... Azrail’le yapılan savaşın perde arkasındaydım, bir gün kendimi paket hâlinde ona teslim edecekken hem de. Nasıl bir umut, nasıl bir yaşama telaşıyla doldu içim.

Ama bu kadar umut, bu kadar güzellik bana da bu filme de bu hikâyeye de bu coğrafyaya da fazlaydı belki. İşte bu yüzden karısını altı yerinden bıçaklayan cani bir kocanın, tam karısına müdahale ederken Doktor Evrim’in benim yarı tanrımın, insan kısmından defalarca bıçaklandığını gördü bu gözler, son nefesini verişini duydu bu kulaklar. O gün acil serviste tek yitirilen can, onca cana nefes üfleyen Doktor Evrim’in canıydı.

Doktor Evrim’in hunharca öldürülmesinden birkaç gün sonra gazetelerin üçüncü sayfasında şöyle bir haber vardı: “Kimliği henüz belirlenememiş, muhtemelen sokaklarda yaşayan ve bundan bir hafta önce yüksek dozda ilaç alarak intihara kalkışan, kırklı yaşlarda olduğu tahmin edilen adam, hastaneden çaldığı neşterle bileklerini keserek intihar etti.”

Aslında bunun intihar olmadığını, bir doktorun, bir sağlıkçının öldürülmesinin kaç cinayete gebe olduğunu Tanrı bir yerlere not etmiştir umarım...

UMUDUN ÖTESİNDE

Ayşe Karadağ

Solumum yetersizmiş doğduğumda, yedi aylık doğmuşum. İleri solunum desteği gerekiyormuş. Ancak doğduğum hastanede bu makine yokmuş. Ankara'ya büyük bir hastaneye yönlendirmişler. Dedem hemen bir araba bulmuş yakınlarından. Annem, babam, babaannem doluşmuşlar arabaya. Yollarda ağır giden araçları sollayarak çocuk hastanesine uçurmuş dedeciğim.

Hastaneye gelir gelmez, acil servisten giriş yapılmış. Çok güzel ilgilenmişler ardından uzman doktoru çağırmışlar. “Geç kaldınız.” dediklerinde ailemin umutları ta başından kırılmış. Sağaltıma hemen alınmışım. Servis çalışanları, sıkı bir izlemeye aldıkları hâlde pek ilerleme kaydedilmemiş. Beynime yeterli oksijenin gitmediğini aradaki üç saatlik yola bağlamış doktor. Daha yakın bir yerden gelseydik, beynim bu kadar hasar almazmış. “cerebral palsy” hastası olduğum anlaşılmış. Ailem benden umudunu hiç kesmemiş. Doktorların da çabasıyla yaşama tutunmuşum, bir buçuk kiloluk bedenimle.

Bir yaşımı geçtiğim hâlde emeklememişim. Bir gün gitmek istediğim yere adım atmak istemişim ama sırtımı koltuktan ayırmaya gücüm yetmemiş. Bu durumu gözlemleyen babaannem, doğuştan kalma sıkıntının devam ettiğinden kuşkullanmış. Birçok denemeden sonra sol bacağımın yere basmadığını fark etmişler, beni tekrar aynı hastaneye götürmüşler. Doktor acı gerçeği söyleyivermiş. “Sol bacağındaki kaslar kasıldığı için yürümesini engelliyor, ameliyat gerekiyor.” demiş. Yedi yaşına gelince ameliyatla kaslarımı esnetebilir, fizik tedavisiyle sorunu çözebilirlermiş...

Yedi yaşına gelince, ameliyat zamanımın geldiğini söylediklerinde çok korkmuştum. İlkokula başlayamayacaktım. Okulla ilgili düşlerim

de bekleyecekti. Beni ameliyata razı etmeye çalışan babama bir şart koşmuştum:

“Beni Anıtkabir’e götürürseniz öyle ameliyat olurum.” “Tamam.” demişti babam. “Ameliyattan sonra iyileşeceksin zaten. Seni sırtımda götürürüm gerekirse.” deyince dünyalar benim olmuştu. Ata’yı dedem sayesinde iyi biliyordum.

Dedem öğretmenlikten kalan alışkanlığından olmalı ki bana devamlı Atatürk’ü anlatırdı. Gazetelerden resimlerini gösterir, onun çocuklara armağan ettiği bayrama götürür, resmini yakama tuttururdu. Atatürk’le ilgili öyle çok şiir biliyordu ki okula gitmeden birkaçını ezberlemiştim. Hatta dedem Kurtuluş Savaşı başlamadan, Mustafa Kemal’in askerlerini Iğın’da hazırladığı Koca Çayır’ı bile göstermişti.

Şimdi liseyi bitirdim. Sürekli Kurtuluş Savaşı’nı araştırıyorum. Öğrendiğime göre Büyük Taarruz’dan önce Beşinci Süvari’yle Iğın’dan kalkıp Akşehir üzerinden düşmanı kovmaya başlamışlar. Sonuç dünyayı şaşırtmış, Çanakkale’de olduğu gibi... Atatürk’ün, iyi bir asker olduğunu, savaş sırasında halkla bütünleştiğini dedemden de dinlemiştim. Dört bine yakın kitap okuduğunu, kitaplar yazdığını, çocukları çok sevdiğini, savaştan çıktıktan sonra fabrikalar kurduğunu daha okula gitmeden hepsini anlayamazdım. Bu kadar dolu bir tarihi nasıl usumda tutardım? Dedem emekliliğinde zaman geçirmek için anlatmış desem ona haksızlık etmiş olurum. O da hayranlık duyuyormuş ki ballandırarak anlatmıştı bana.

İlk ameliyattan sonra, yapılması gereken beden alıştırma larını uygularken hem bu bilgileri vermiş hem de benim inadımı kırmaya çalışmış. Çok yoruyormuşum dedemi meğerse. Uygulamak istediği alıştırma ları yapmak istemiyor, ısrar ederse yüzüne tokat atıyordum. Engelimden kaynaklı sinirsel bir durum olduğunu daha yeni öğreniyorum. Atatürk’ün öngörülerinin çok güçlü olduğunu şimdi daha iyi anlayabiliyorum. Her yönüyle kusursuz olan bu önder, keşke ölümsüz olsaydı...

Sedyeyle ameliyathaneye götürülürken ezberimdeki Atatürk marşlarını söylüyordum. Sol ayağım için umudun ötesinde şeyler düşlüyordum. Her şey düzelecek; büyüyünce mahallede, okulda top oynayabilecek, arkadaşlar edinecektim. Neşeyle girdim ameliyathaneye:

“Atatürk ölmedi / Yüreğimde yaşıyor... Bir, iki, üç, dört, dört, dört!” Beş dedim mi anımsamıyorum.

Ayağında huzursuz bir sızıyla uyandım. Sıkılmamam için yatağımı pencere kıyısına almışlar. Annem başımı okşuyordu, nasıl olduysa! Soğuk kadındır annem. Çok sayılıdır baş okşamaları. Yavaş yavaş çevremdeki eşyalar netleşti. Yüksek bir yerdeydi hastane. Büyükkentin birçok yeri ayağımın altında gibiydi. Annemle dışarıyı gözlemlerken, yapılan iğneleri sinek ısırtığı kadar duyumsuyor, ilaçlarımı uyumla içiyordum. Akşam olmuştu, oda sessizdi. Arada anneme naz yapıyor, bundan da hoşnut oluyordum doğrusu. İyileştiğimde nasılsa nazlanamayacaktım. Gözlerim kapanıyordu yavaş yavaş, arada bir sızı çöküyordu sol yanıma. Ağrıyan yeri, umudumu avucuma alarak hafifçe sıvazladım.

Uykuya dalamıyordum bir türlü. Annem, koridordaki seslere kulak kesildi önce ardından kapıya koştu. Kapı aralığından bir doktorun, ağzı burnu kan içinde hemşire odasına doğru koştuğunu gördüm. Bir korku salındı bedenime. Ne olduğunu merak edip anneme seslenirken ağlamaya başladım. Bir bana bir kapıya bakıyordu o da. Sesimi yükselttim, yanıma gelince kollarını yolup indirdim. “Çabuk söyle, doktora ne olmuş?”

Geçıştirmek istemesinden önemli bir şey olduğunu sezinlemiştim. Ben camdan dışarı bakarken uyumuş gibi yaptım. Oda arkadaşımın yakınına anlattıklarını dinledim:

“Acil serviste bir hasta yakını, diğer hastayla uzun ilgilenildi diye doktora saldırmış. Hastane güvenliği gelinceye kadar olan olmuş.”

diyordu. Doktorlar dövülür mü hiç? Hemşirelerin de diğer çalışanların da uykusuz, gece gündüz çalıştıklarını iyice öğrenmiştim. Ah ayağım böyle olmasaydı aşağıya iner, vuran adama bildiklerimi anlatırdım. İçimden ağlamak geliyordu. Narkozun etkisi iyice geçmediği içinmiş bu ağlama nöbetleri, sonradan öğrendim. Can sıkıntısıyla yastığıma sarılarak kentin ışıklarını izlemeye başladım.

Tam karşıda kıpkızıl bir ışık kümesi, kutuya benzer bir yapıyı aydınlatıyordu. Uzun uzun sarkan direkler vardı sanki. Uyur uyanık arası. “Acaba gökten yıldız mı düştü?” diye düşünürken, çocuk bayramında dedemin yakama taktığı Atatürk portresinin aynısı üzerimde uçmaya başladı. Birden sıçrayıp almak istedim, rüya görmüşüm meğerse. Büyük bir çabayla gözlemi açtım yine ağlamaya başladım. Uyuyup kalan annem, yine nazlanıyorum zannetmiş olacak ki öbür yanına dönüp uykusuna devam etti. Bu kez yüksek sesle ağlamaya başladım. “Korkuyorum anne!” Annem yanıma geldi. Elimle sarı ışıklı binayı gösterdim. Annem “Orası Anıtkabir dedi.” “İyileşince beraberce gideceğiz merak etme.” diyerek beni dinginleştirmeye çalıştı. Bakımımı yaptıktan sonra su verip kendinden yana çevirdi, uyuduk... Huysuzluk yapmamalıydım. Bir an önce iyileşip Anıtkabir’e kavuşmalıydım.

Hastanede kaç günümüz geçti, unuttum. Umutla Ata’ya gideceğimi umarken, babam başıma dikildi, doktorun hakkımda söylediklerini bana aktarmaya başladı:

“Sen bu durumdayken Anıtkabir’e gidemezmişiz. Hava soğuk olduğu için yaran kötü olurmuş. Hava sıcak olsaydı söz verdim, götürecektim.” diye dil döküyordu. “Neden söz verdiniz o zaman?” diye saldıırıyordum yattığım yerden. İçimdeki özlemim körelmiş, hayallerim yıkılmıştı. On iki yaşında yeni bir ameliyat için aynı hastanede idik ama bu durumda Anıtkabir’e gidemeyeceğimizi artık biliyordum.

Büyüdükçe içimdeki Anıtkabir’i görme isteğim de büyüdü...

Büyüdü... Gidemiyorum. İnsan içine karışamıyorum. Yaşıtım kızlar beni görünce alay ederlerse diye çekiniyorum. Yürürken sağa sola yalpalıyorum çünkü. Uzun yürürsem de belim ağrıyor.

Amacım, Ankara'da bir üniversite kazanmak. O zaman topluma alışabilir, Anıtkabir'e kendi başıma gidebilirim. Doktorumu görmeye gider, akli başında teşekkür edebilirim. Böylesi daha iyi olacak sanırım. Küçükken bu özlemlerimi yerine getirebilseydim, unutup gidecektim belki de...

CAN SİMİDİ

M. Suat Gülşen

İlaç kutularındaki kullanma talimatını okuyunca insan, bilemediği birçok tıbbi terimleri içeren yazılanların yarısını anlayabilmiş olsa da o ilacı içmeyişi geliyor. Çünkü her ilacın yan etkileri var. Birçoğunun da ölüme varan ağır yan etkileri var. Her ilaç kutusunda bulunan çarşaf çarşaf yazılanları da birçoğumuz ya okumuyoruz ya da okuyamıyoruz. Okumak isteyen yaşlıların benim gibi yakın gözlük takmaları gerekiyor. Kibrit kutusu kadar bir ilaçtan bile âdeta bir roman çıkıyor. Hepsini okusan ne yazar okumasan ne yazar? İş olacağına varıyor.

Yine de bu konuda çok hassasım. Kullandığım ilacın mutlaka kullanma talimatını okurum. Okurum okumasına ama onca yan etkilerine karşın yine de nasıl olsa doktor yazdı diye “atın ölümü arpadan olsun misali” içerim o ilacı. Zaten aile hekimimin de bana tavsiyesi var. Okuma diyor. “Okuyup da kendini tedirgin etme.” diyor.

Bazen doktorumun yazdığı günlük doz miktarı da kullanma talimatına uymayabiliyor. O zaman da doktorumla ortak bir ayar yapıp kullanmaya devam ediyorum. Ortaklaşa yaptığımız doz ayarıyla ilgili bir anımı anlatmadan geçemeyeceğim. El tırnağımın birinin çok az bir bölümünde uzun zamandır geçmeyen mantar vardı. Önceki aile hekimim bir kutu tablet yazmıştı. Kullandım ama geçmedi. Şimdiki aile hekimime tırnağımı gösterdiğimde o da bir kutu tırnak cilası yazdı. İlaç eczaneden alırken eczacı: “Sabah akşam tırnağıma sürmem gerektiğini, kutunun üzerine de sabah akşam sürülecek.” diye yazdığını söyledi. Eve gidince, huyum kurusun ilacı sürmeden önce kullanma talimatını okudum. Talimatta, ilk ay gūnaşırı olarak hasta tırnağına ince bir tabaka hâlinde sürülür. Tırnağın etkin maddeye doyması sağlanır. Uygulama tedavinin 2. ayında, haftada 2 kereden az olmamak kaydıyla

ve 3. aydan itibaren haftada 1 kez olacak şekilde azaltılabilir, diye belirtilmişti.

Günaşırı olarak sürülmesi önerilen ilacı her gün sabah akşam sürmem doz aşımına neden olabilir, tedavi edeyim derken tırnaktan da olmayayım düşüncesiyle, günde bir kez sürmeye başladım. 10 gün sonra raporlu olarak kullanmakta olduğum tansiyon ilacım bitince ilacı yazdırmak için aile hekimine gittiğimde, tırnak cilasının kullanma talimatındaki doz miktarını söyleyerek “Siz günde 2 kez sürülecek demişsiniz ama ben orta yolu bulayım diye, günde bir kez sürüyorum.” dedim. Bunun üzerine aile hekimim her zamanki güzel tebessümüyle “Öyleyse akşamları sür.” dedi. Böylece ortak bir görüşe varmış olduk. Tedavi de iyi gitti ve mantardan eser kalmadı.

Emekli öğretmen olan eşim Şükran benden daha hassas olduğu için o bilmediği ilacı kolay kolay içmez. Hele hele ilk defa içeceği ilacı akşam içmeye kesinlikle başlamaz. Başlamaz da ne yapar dersiniz? Tabii ki sabah içmeye başlar. Sabah içince ne olur. Olanlar da sabah olur. Alo 112 ve acil servis öykümüz böylece başlar.

Soğuk hava gençlerden çok yaşlıları etkiliyor olmalı ki her kış mevsiminde birkaç kez gribe yakalanırız. 2018 yılının Kasım ayında ilk önce eşim gribe yakalandı. Sabahları kalabalık oluyor diye öğleden sonra aile hekimine muayeneye gittik. Eşimin alerjik bir bünyesi olduğu için kendine dokunmayan ilaçları bilir ve muayeneye giderken de mutlaka önceden kullanmış olduğu ilaç kupürlerini de yanına alır. O gün de yine öyle yaptı.

Muayene sonrası doktor antibiyotik yazacağını söyleyince, antibiyotik gurubundan daha önce kullandığı ve alerjik reaksiyon göstermeyen ilacın kupürünü göstererek “bu ilacı daha önce kullanmış olduğunu ve alerji yapmayıp hastalığına iyi geldiğini” belirterek bu antibiyotiği yazmasını söyledi. Doktor kupüre göz ucuyla bakıp reçeteyi yazmaya başladı. Yazdığı reçete şifresini bir kâğıda yazıp uzattı.

Eczaneden ilaçları alıp eve geldiğimizde bir de ne görelim? Kupürünü götürdüğümüz antibiyotiğin yerine başka bir antibiyotik yazılmıştı. Bu ilaç günde bir tablet alınacaktı. Akşam yemeğini yedikten sonra eşime ilaçlarını almasını hatırlattım. Antibiyotik dışında diğer ilaçları aldı ama yeni yazılan antibiyotiği içmedi.

Neden içmediğini anladım. Açıkçası alerjiden korkuyordu. Eskiden antibiyotik olarak kullanılan penisilinler vardı. Sulandırılıp bir dizyemi cilt altına enjekte edilerek alerji testi yapılırdı. Şayet ciltte kızarıklık olmaz ise ver gitsin, sayfalar dolusu kullanma talimatına da gerek yoktu. Modası geçen bu yöntemi tablette uygulamayacağımıza göre en iyisi hapı yutmak!

Neden içmediğini anladım ama yine de neden içmediğini sorduğumda: “Sabah içmeye başlayacağım. Ne olur ne olmaz, akşam akşam bilmediğim ilacı içip başıma bir şey gelmesinden korktum.” dedi.

Ben de bu ilacın yan etkilerini merak edip kullanma talimatını okumaya başladım. İlacı aşağıdaki durumlarda “DİKKATLİ KULLANINIZ” kısmında şunlar yazılıydı:

Bazı durumlarda, ilk uygulamadan hemen sonra aşırı duyarlılık ve alerjik reaksiyonlar ortaya çıkabilir. Bu durumda doktorunuz derhâl haberdar edilmelidir.

Çok nadir olarak ve bazen ilk uygulamadan sonra aşırı duyarlılık (anafilaktik) reaksiyonları meydana gelebilir; göğüste sıkışma, sersemlik hissi, hasta ve zayıf hissetme, ayağa kalkarken baş dönmesi olması gibi belirtiler olabilir. Böyle bir durumda ilacın kullanımı kesilmelidir ve doktorunuz derhâl haberdar edilmelidir.

“Kalp ritminde bir anormallik var ise. Bazı hastalarda ilacın kalp grafisinde bozulmalara neden olduğu gösterilmiştir. Bu anormallik, kalpte ritim bozukluklarına (ventriküler aritmi) neden olabilir ve bazı durumlarda ölümcül olabilir.” diye belirtiliyor, devamında uyarılar ve

olası yan etkileri sayılıyordu.

Sabah olunca kahvaltımızı yaptık. Eşim antibiyotiğini kahvaltıdan sonra içti. Henüz daha aradan yarım saat geçmeden alerjik reaksiyon belirtileri başladı.

Hemen evde el altında bulundurduğumuz antialerjik ilaçtan içti. Ama nafile, şikâyetleri gittikçe artıyor, kaşıntıları, ciltteki kızarıklık ve döküntüleri fazlalaşıyordu. Hemen acile gitmek için hazırlandık.

Bu arada aile hekimini arayıp durumu ilettim. Eşimi hemen acile götürmemi söyledi. Zaten hazırlanmıştık. Tam evden çıkacakken eşimin “Çok kötü durumdayım başım dönüyor, bulantım var, nefes almakta zorlanıyorum.” demesiyle birlikte kendini kaybedip holde yere düşmesi bir oldu.

Rengi gitmiş, nabızı atmaz olmuştu. Yalnız olmak, hayatta en sevdiğinin göz göre göre elinden kayıp gittiğini düşünmek çok kötü bir duyguydu. O an çaresizliğim feryatlarımda yankılandı. 45 yıllık eşim, can yoldaşım, 2 çocuğumun anası, 4 torunumun ninesi, beni bırakıp gidiyor sandım. Korkudan, telaştan ellerim titreyerek 112’yi aradım. Durumu söyledim. Hemen ev adresimi istediler, adresi verdim. Kendimi toparlayıp soğukkanlı olmaya çalışarak ayaklarının altına bir yastık koyup yükselttim. Devlet hastanesinde eczacı olan kızımı arayıp ona haber verdim. Hemen geleceğini söyledi. Üst kattaki komşumu aradım. O hemen geldi. Eşimin alnına yüzüne kolonya sürüp ayıltmaya çalıştık.

Çok geçmeden ambulansın siren sesi duyuldu. Her duyduğumda beni ürperten siren sesi bu kez “hızır” gibi yetişmiş, beni rahatlatmıştı. Sanki kurtuluş ümidi veren bir “can simidi” ne tutunmuştum.

Komşular acil müdahaleye gelen iki bayan görevliyi hemen eve aldılar. Bir yandan damar yolu açılıyor diğer yandan tansiyon ölçümü yapılıyordu. Düşünce başını yere çarpmış olabileceğinden kanama, şişlik var mı diye kontrol ettiler. Görünürde kafa travması yoktu ama

çok düşük olan nabız ölçülemiyordu. Acil teknisyeni bayanlardan biri elinde telefon doktorla sürekli iletişim hâlindeydi. Onun talimatları doğrultusunda serum takılı koldan ampul ampul ilaçlar veriliyordu. Derken nabız alınmaya başlandı. Soğuk terler döken eşim kendine gelebildi. Bu sırada kızım da geldi. Ambulansa bindirmek için evin dış kapısına henüz ulaşmıştık ki öğürtüyle birlikte kusmaları başladı. Eşimin elini yüzünü yıkayıp ambulansa bindirdik.

8-10 dakikada ulaşılan Ege Üniversitesi Hastanesinin yolu bana bitmek bilmeyecek kadar uzun geliyordu. Oysa yoğun trafikte bize yol açan duyarlı sürücülerin sayesinde daha kısa sürede hastaneye ulaştık. Acil servise girince hemen kabine alınan eşime gerekli müdahaleler anında yapıldı. Hemşireler sık sık kontrole geliyor, ilaçlar veriyor, biten serumunu değiştiriyorlardı.

Acil servis gibi acıların ve feryatların yankılandığı stresli bir ortamda görev yapan personelin hastalara karşı gösterdikleri özveri ve güler yüzlü davranışları insanı rahatlatıyor, güven duygusu veriyordu. Hele hele güler yüzlü bir hemşirenin sık sık eşimi kontrole gelmesi ve “Hocam şimdi nasılsınız? Sizi daha iyi gördüm. Beni hatırladınız mı? Ben Aylin. Muğla Sağlık Meslek Lisesinde öğrencinizdim.” demesi bizi çok sevindirdi. Uzun yıllar sonra bir öğretmenin öğrencisiyle karşılaşması güzel bir duyguydu. Ah bir de acilde karşılaşmış olunmasaydı daha iyi olacaktı ama o öğrenci, o ortamda bize sanki ikinci bir can simidine tutunmanın güven duygusunu vermişti.

Öğleden sonra aile hekimim telefonumdan arayarak eşimin durumunu sordu. Durumunun düzelmekte olduğunu, tansiyonunun normale döndüğünü ve şu an takılı olan 3. serumu bitince acil servisten çıkacağımızı söyledim. Eşimin iyi olduğunu öğrenen doktor, geçmiş olsun dilekleriyle telefonu kapatırken, ses tonundan onun da rahatladığını hissettim.

Takibinde olan bir hastadan diğerine koşuşturan Aylin Hemşire fırsat buldukça öğretmeniyle sohbet ediyor, okul günlerinden,

öğrenciliğinden ve kendilerinin okulda çok iyi yetiştirildiğinden bahsederek, okul öğretmenlerine duyduğu minnet duygularını ifade ediyordu.

Artık acil servisten ayrılma zamanı gelmişti. Acil doktoruna ve oradaki hemşirelere teşekkür ederek ayrılırken, bizi uğurlayan Aylin Hemşire'nin öğretmeninin elini öpüp birbirlerine sarılması beni ve kızımı çok duygulandırmıştı.

Aylin Hemşire “Hocam bundan böyle görüşelim, yine beklerim.” deyince, hemen atılıp “Aman Hemşire Hanım, bir daha acilde görüşmeyelim. Biz sizi eve bekleriz.” deyince, tüm yüzler gülüyordu.

SONRASI TUFANDI

Armağan Can

Acil servisin girişine bir kamyon yaklaşınca herkes birbirine baktı. Koca iki göz gibi parlayan farlar bir uğursuzluğun yolunu aydınlatıyordu. Uğursuzluk, başı önüne eğilmiş, elleri kınalı bir genç kız, şaşkın bir genç adam ve hep bir ağızdan öfke kusan, sağa sola “cık cık” diye olmazları anlatan bir grup tarafından hastane koridorlarına taşındı. Gözler acile gelmeye ihtiyaç duyan kişiyi tarıyor ama bulamıyordu. Etrafta kan yoktu. Acıyla kıvrınma, doğum başladı çığlıkları, bebeğime bir şey olmasın feryatları, yardım için yalvaran gözler de yoktu. Bir grup mahalleli karakol yerine kadın doğum aciline gelmiş gibiydi. Lakin bu yanlışlığı kimsenin fark ettiği de yoktu. Ya başlar önde ya da önünü göremeyecek kadar yukarıdaydı. Sözler ya hiç çıkmıyor ya da anlaşılmayacak kadar yüksek çıkıyordu.

Nöbet sakın geçiyordu. Doğumlar sorunsuz gerçekleşmişti. Gün diğer güne göz kırpana kadar iki kız bebek dünyaya gelmiş, serviste üç hasta kalmıştı. Bir odada bebeğini rüyasında ölmüş gören gözü yaşlı ve endişeli bir anne adayı bebeğinin kalp seslerini dinleyerek sakinleşiyordu. Diğer odada ilk bebeğini kucağına alma zamanı yaklaşan ve hafif hafif ağrılar çekmeye başlayan başka bir anne adayını vardı. Son odada ise tansiyonu biraz yükselmiş ve bu geceyi evde kayınvalidesi ile geçireceğine hastanede geçirmeyi tercih etmiş üçüncü bebeğine hamile bir kadın vardı. Hasta bakıcı Beyhan Hanım çay demlemiş, evden getirdiği gözlemeleri çıkarmıştı. Hızlı hızlı, konuşmadan çaylar içiliyordu. Çünkü ne zaman ne olacağı hiç belli olmazdı. Kimse nöbetin sakın geçtiğine dair bir cümle kurmuyordu. Bazı kurulan cümlelerin tersini çağırıldığına inanılırdı. Sessizlik gece nöbetlerinin bir nevi şükür şekliydi.

Önce kamyonun farlarından yayılan ışık acil servisin önüne geldi.

Camlardan, boşluklardan içeri girdi. Gözleri kamaştırdı. Sonra acı bir fren, sesler, sözler içeriye doluştu. Her kafadan bir ses çıkarken “herkes sussun” cümlesi sessizliği sağladı. O gecenin nöbet ekibinin uzman doktoru İlkan sakinliği ile tanınmazdı. Hoş sözleri veya güler yüzlü hâli de övülmezdi. Hastalar azalsa da çay içerken sohbet etsek, engin bilgisinden faydalansak diye de kimse düşünmezdi. Aslında kimse onunla göz göze gelmek dahi istemezdi. Uzman doktorun sesini duyunca hasta yakınları ve hatta çalışanlar dahi sustu. “Erkekler bir adım geri gitsin.” dedi. Bir intern doktor gayriihtiyari durduğu yerde kımıldadı. Erkekler kararsız bir şekilde birbirine bakınca İlkan “Hadi!” diye sesini yükseltti. Bir kadın da erkeklerle beraber bir adım geri gitti. Doktorun karşısında bir genç kız kaldı. Bir hareketi ile hasta içeriye alındı. Hasta yakınları bekleme odasına yollandı.

Acil serviste pek çok olaya şahit olmuş olmanın soğukkanlılığına sahip olan çalışanların sessizliği, şaşkınlıklarındandı. Kapıdan içeri alınan bu küçük kadın muayene odasına götürülmedi. Doktor İlkan, grubun en önünde hemşire odasına girdi. “Buraya.” diye seslendi. Tüm ekip odaya sığıştı. Kızın kocaman hüznü gözleri en yetkili kişi olduğunu düşündüğü İlkan’ın gözlerindeydi. Oturuşu eğreti, şiddetli bir ses duysa fırlayacakmış gibiydi. Ürkek bir gülümseme dudağının kenarında duruyordu. Bu gülümsemeyi içli bir nefes verişiyile gevşeyen omuzlarındaki rahatlama takip ediyordu. Adı, yaşı, memleketi hızlıca dosyaya kaydedildi. “Dışardakiler kim?” diye sordu doktor. “Ahmet’in annesi, babası, akrabaları.” dedi kız. “Ahmet kim?” diye atladı hemşire. Doktorun sert bakışını görünce irkildi. “Kocam.” dedi kız. “Kamyon şoförüdür.” diye ekledi. “Niye geldiniz buraya?” sorusunun sonuna soru işareti yenice eklenmişti ki dışarıda bir bağırış çağırış koptu. Küfürler, hakaretler havada uçuşuyordu. “Annemler geldi galiba.” dedi kız. “Susturun şunları. Olmadı herkesi atın dışarıya.” diye komut verdi doktor. Telaşla odadan çıkanlar oldu. Güvenlik görevlisi arandı. Dışarıdaki gürültüye inat içerisi sessizdi. Açık olan pencereden hafif bir rüzgâr esiyor, pencerenin altında duran hasta yakınının içtiği

sigaranın dumanını odaya taşıyordu. Yan odada bebeğinin seslerini dinleyerek yatan anne adayı konuşulanları işitebilmek için makinenin sesini kısmıştı. Serum damlayıp hazneye düşse, sesi duyulurdu. Doktor sorusunu tekrarladı. Kocaman gözler bu sefer öne eğildi. Doktorun sabrı tükeniyordu. Ayağını hızlıca sallamaya başlamıştı. Derin bir nefes aldı, o zaman bu nefes alışıdaki sabırsızlığı anlayan kızın kısık sesi işitildi. “Bugün düğünümüz oldu.” dedi. “Çarşaf” dedi, git gide kısılan mahcup bir sesle “kan” dedi. Sustu. Doktor İlkan özellikle birine değil ama orada olan herkese “Kırmızı bir leke göremediklerinde anlayıp dinlemeden tüm yükü bu kıza yükleyip apar topar yükün faturasını almak için buraya gelmişler.” dedi. Gözleri hiçbir göze değmezken, sözleri herkese ulaştı. Gelenegün varlığı bir kusurken, olamayan her şeyin kusur sayılıp bu kıza yüklendiğini ise kızı dinleyince öğrendiler. Doktor yeni geline bir soru daha sordu. “Kamyonda ne yüklü?” Cevap kızın ağzından tek kelime olarak döküldü.

Sonrası tufandı. Tüm ekibin öfkesi ile beslenen bir tufan. On dokuz yaşındaki bu küçücük gelin merkezdeydi. Kim ne derse yapan ama ilk defa yapılandan memnun olup sevmediği, kendisini sahiplenecek, koruyacak gücü olmayan bu adamdan kurtulacak olmasının umudunu, dudaklarının yanına gizli bir tebessüm olarak saklayan bir kadındı. İstemediği biriyle yaşamamak için belki de büyük bir ayıplanmayı yaşayacak cesaretti. Bakışlarının en arkasında beni bu adamdan kurtarın yakarışı vardı. Ama adli olaylarda yapılacaklar belliydi. Doktor İlkan herkesle ayrı ayrı konuştu. Hiçbir muayene olmadı. Hiçbir ses yükselmedi. Hiçbir el kol oynamadı. Hiçbir kapı çarpılmadı ama etraf toz duman oldu. Gözler buğulandı, sözler yutuldu, başlar öne eğildi, utanıldı. Çokça utanıldı. Affedilmedi. Dönüş yolları kapatıldı. Kız annesinin arkasına geçti. Babası ailesinin önünde durdu. Önce kamyon, farlarının ışığını silikleştirerek erkek ve ailesini görünmez yaptı. Sonra sarı bir taksi, kız ve ailesinin hikâyelerini evlerine taşıdı. Bazı yaşananlar karşısında hissedilen çaresizliğin öfkeye dönüşmesi, öfke içerde harlanırken, dışarıya su serpen kelimeler dökülmesi zordu.

İçinde dinmeyen tufana rağmen, doğru sözleri sıralamak için uğraşan doktorun arkasına sakladığı sinirden titreyen elleri bunun ispatıydı. Tufan yerini sessizliğe bıraktı. Ama hiç kimse bırakılan yerde değildi. Yandaki hasta ısrarla camı tıklattı. Hemşire aradaki camı araladı. Tek kolunun dirseğinden güç alıp başını hafifçe yukarı kaldırmış olan hasta “Kamyonda ne yüklüymüş?” diye sordu. Doktor duyulur duyulmaz bir sesle cevap verdi: “kızın çeyizi”

SON KEZ EŞİNE DOKUNAN HEMŞİRE “HAYAT”

Rabia Sude Demirkol

Asker baba ve öğretmen annenin ilk göz ağrısı olarak dünyaya geldi. Murat ettiklerine kavuşan bu uyumlu çift çocuklarının adına da “Murat” ismini koydu. Murat babasına çok benziyordu. Sadece yüzü ile değil meslek hayatı ile de benzemişti. Asker babasının asker oğlu olmuştu.

Çocukluğundan itibaren vatanını, milletini, bayrağını çok seven ve bunlar için canı başta olmak üzere her türlü fedakârlığa hazır anne ve babanın yanında yetişen Murat, artık bu seveda bayrağını teslim almak istiyordu. Bu uğurda başarılı olmak için de öğrencilik hayatı boyuca derslerine çok çalışıyordu.

Murat’ın lise yıllarında tanıştığı bir kız vardı. Bu kız kendisi gibi çok azimli ve bir o kadar da neşeliydi. Adı Hayat. Gerçekten de adı gibi hayat dolu bir kız. Belki de hayat dolu olması etkilemişti Murat’ı.

Hayat, sağlık meslek lisesi hemşirelik bölümünü bitirmiş, yükseköğrenimini yine hemşire olarak tamamlamıştı. İlk ataması Kütahya ili Tavşanlı ilçesinde bulunan 3 No.lu sağlık ocağı idi. Öğretmen anne ve babanın tek kızı idi. O da Murat gibi anne ve babasının mesleği gereği şehir şehir gezmek zorunda kalmış, memleketin en ücra köşelerinde zor şartlar altında görev yapmanın ne olduğunu bilerek büyümüştü.

Murat ve Hayat Hanım’ın gönül ilişkisi, üniversite ve askerî okul yıllarında bir süre uzaktan devam etse de Tavşanlı ilçesinde mutlu son ile bitmiş ve evlenerek huzurlu bir yuva kurmuşlardı. Yıllar yılları kovalarken bir oğlu ve bir kızları oldu. Oğlunun adına Fatih, kızının adını ise Münevver koymuşlardı. İkisi de sakın ve akıllı çocuklardı.

Gurbetçi aile çocukları anne babaya çok düşkün olurlar. Fatih ve Münevver de anne babasına çok düşkün iki evlattı.

Yılların acıması yok maalesef. Bu mutlu ve huzurlu günler hızla geçti. Murat Astsubay'ın ataması Diyarbakır ili Ergani ilçesinde bulunan 16. Mekanize Tabur Komutanlığı emrine yapıldı. Hayat Hemşire'nin de eş durumundan Diyarbakır ili Ergani ilçesi Ergani Devlet Hastanesi Acil Servis Polikliniğine eş durumu tayin oldu.

Murat Astsubay ve Hayat Hanım çok yer görmüş, çok insan tanımışlardı ancak Diyarbakır Ergani insanı bir başka idi. İlk atama olarak geldikleri zaman Ergani'de ramazan ayı idi. Birkaç hafta sonra Ramazan Bayramı oldu. Askerlerin ilk bayram günü geleneği hiç değişmez. Erkek çocuk ile bayram namazına gidilir, anne erkenden kalkıp kahvaltıyı hazırlar. Namaz dönüşü evde önce içten bir bayramlaşma ve aile büyükleri aranır sırayla. Sonra resmî bayramlaşma olacağından baba giyer haricî kıyafetleri ve doğru kendi birliğine gider. O bayram da her şey olması gerektiği gibi idi. Murat Astsubay, erkenden kalkıp bayram namazına henüz yedi yaşında olan oğlu Fatih ile gitmiş. Dönüşte kahvaltı ve aile büyüklerinin aranması sonrası birliğinde gerçekleşecek resmî bayramlaşma törenine katılmıştı. Bayramlaşma bitip tekrar evine geldiğinde, kapının önünde onlarca ayakkabı olduğunu görünce çok şaşırılmış, yön bilgisi çok iyi olmasına rağmen henüz birkaç hafta önce taşındığı yeni evini şaşırılmış olabileceği şaşkınlığı ile eşi Hayat Hanım'ı arayarak kapıyı açmasını istemişti. Oysa kapı açıldığında geldiği ev kendi eviydi. Fakat Ergani'deki "Kürt" komşuları Hayat ve Murat çiftinin gurbette kendilerini yalnız hissetmemeleri için apartman olarak bayram ziyaretine gelmişlerlerdi. Murat Astsubay'ın bu ziyaretten haberi olmaması nedeniyle kendisi ve eşi çok şaşırılmış ve çok mutlu olmuşlardı.

Hayat Hemşire, acil servisin yoğunluğuna zamanla alışmış, iyi dostlar edinmişti. İşini ve arkadaşlarını çok seviyordu. Acil serviste

çalışmak zor iştir. Bazen hiç tanımadığınız birinin kesilen bacağına dikiş atarsınız bazen kollarınızda bir genç tebessüm ederek canını verir bazen de bağırان ve korkmuş bir bebekten ağlata ağlata ama içiniz de yana yana kan almak zorunda kalırsınız. Acil servis içinde küçük bir oda vardır, acil müdahale odası diğer bir isimle hayat odası. Günlerden bir gün haber geldi. Ergani Emniyet Müdürlüğü Bölge Trafik Şube Müdürlüğü önünde ateşli silah yaralanması var diye. Hemen ambulans hazırlandı. Birkaç dakika içinde bir doktor, Hayat Hemşire ve bir ambulans şoförü olay mahalline varmak için acı bir siren eşliğinde yola çıktılar. Olay yerine vardıklarında 25 yaşında bir polis memuru Dragon diye bilinen zırhlı aracın silah bakımını yapmak isterken silah aniden ateşlenmiş, polis memuru sol bacak kasık bölgesinden yaralanmıştı. Fişek, polis memurunun atardamarına denk gelmiş ve o bölgeyi parçalayarak çıkmıştı. Silah bakımını yaptığı diğer polis arkadaşı hemen araç içinden çıkıp yaralı arkadaşının pantolonunu kesmiş oluk oluk akan kanı durdurmak amacıyla parçalanmış atardamarını sıkıca kavramış ve aynı zamanda diğer eliyle de “112 Acil Çağrı Merkezi”ni arayarak yardım istemişti. Bu tür yaralanmalar ölümcül yaralanmalar olup birkaç dakika içinde müdahale edilmez ise sonucu ölümdür. Hayat Hemşire olay yerine geldiğinde her yer kandı. Bu onun alışık olduğu bir görüntüydü. Yaralı polis memurunu cansiperhane hayatta tutmaya çalışan arkadaşını görünce bir an eşi aklına gelmiş, içinden “Allah korusun!” demekten kendini alamamıştı. Hemen yaralı polis memurunu ambulansa almışlardı. Fakat atardamarı tutan polis memurunun pozisyonunu korumuşlar, acil müdahale odasına girinceye kadar bu şekilde gitmenin yaralının hayatta kalması için tek çaresi olduğunun farkındaydılar. İlk ihbar alınmasından 8 dakika içinde olay yerine gidilmiş ve Ergani Devlet Hastanesi Acil Servisi içinde bulunan acil müdahale odasına girmişlerdi. Olayı uzaktan görenler çok şaşkıındı. Sedyede üzerinde iki polis memuru vardı. Biri kendinden geçmiş diğeri ise hem gözyaşlarını tutamıyor hem de umutsuzca lütfen

Doktor Bey, biraz hızlı olalım, lütfen Hemşire Hanım ölmesin lütfen diye âdeta yalvarıyordu. Gerekli müdahale yapılmasına rağmen aşırı kan kaybı nedeniyle 25 yaşında şehit olmuştu polis memuru. Hem de Hayat Hemşire'nin gözlerinin içine bakarak.

O gün mesaisi bittiğinde Hayat Hemşire evine gitti. Çok yorgun olmasına rağmen uyuyamadı. Canı ne yemek ne içmek istiyordu. Mesaide olan eşini uzun uzun düşündü. Ya böyle bir şey onun da başına gelirse. Ya evlatları babasız, kendisi genç yaşta dul kalırsa. Yalnızlığı ile içten içe uzun uzun ağladı. Sonra eşini aradı. Sesini duymanın iyi geleceğini düşündü. Fakat eşi olayı duymuş birkaç komutanı ve arkadaşı ile İlçe Emniyet Müdürlüğüne taziyeye gitmişti. Sadece “Emniyette taziyedeyim, akşam gelince konuşalım.” deyip telefonu kapattı. Hayatın içine bir ferahlık geldi. Eşini, çocuklarını düşündü önce. Sonra şehidin annesi ve babasının ilk haber aldığı anı hayal etti. İstemsizce gözleri sel olmuş akıyordu, ya evliyse! Eşi haber alınca neler hissetmişti. Nasıl bir acı duymuştu kim bilir.

Şehit haberi verilirken muhakkak bir ambulans bulunur, haberi verecek olan ekibin yanında. Geçen sene yaşadığı bir olay aklına geldi o an. Bir anons ile Hayat Hemşire şehit haberi vermek için görevlendirilen ekibin içinde idi. Kapıyı komutan çaldı. Yanında birkaç rütbeli personel daha vardı. 18 yaşında evlenmiş olan şehit, ailesi ile küçük bir gecekonduda yaşıyordu. Belli ki durumları epey kötüydü. Kapıyı açan şehidin eşi idi. Kapıda o kalabalığı görünce sanki duymak istemezcesine içeri “Anne!” diye bir feryat kopardı. Kapının eşiğine gelen anne ve babaya komutan: “Oğlunuz aslanlar gibi vatanını müdafa ederken şehit oldu, onun kahramanlığı, timinde bulunan beş silah arkadaşını kurtardı.” dedi. Evinde içinden Kürtçe ağıtlar ve feryatlar birbirine karışmıştı. Hayat Hemşire, gözleri dolu dolu girdi eve. Önce şehidin annesini sonra eşini sakinleştirmek için birer iğne yaptı. Şehit annenin iğnesini yaparken kendi gözyaşlarını tutmayı başarmış ama şehit eşinin koluna iğneyi vururken Kürtçe yaktığı

ağıtları anlamamasına rağmen kendini tutamamış ve iki gözü iki çeşme ağlamaya başlamıştı. Şehidin babası Hayat Hemşire’ye ve komutanlara “Vatan sağ olsun.” diyebilmişti. Baba o kadar vakurluydu ki gözünde tek bir damla yaş yoktu. Adam devam etti. “Üzülmeyin, ben oğlumu bu vatana kurban olsun diye büyüttüm, Rabb’im şehadetini kabul etsin. Peygamber Efendimize komşu eylesin.” dedi. O kadar güzel bir duruşu vardı ki babanın hani denir ya şehit babası tam da öyle duruyordu işte. Şehit evini ne kadar tarif edersek edelim görmeden bilinmez, cümleler o duyguyu veremez, kelimeler kifayetsiz kalır. Hani yıllarca Hayat Hanım’ın çocukluk ve gençlik kafasındaki algı “Kürtler teröristtir.” olarak kalmıştı. Oysa karşıdaki adamın oğlu vatani için şehit olmuş ve kendisi de vatan sağ olsun diyen bir Kürttü. Ne kadar yanlış bir algı ve yobazca düşünce olduğunu düşündü bir an. Akşam eve geldiğinde eşi çoktan eve gelmişti. Akşam haberlerinde seyrettiler şehidin kırk beş saniyelik haberini. Kendisini de birkaç saniye haberlerde görmüştü. Gözleri yaşlı, çok üzgündü hâli. Eşine uzun uzun baktı ve yaşadığı günü anlattı. Kurduğu uzun cümlelerin sonuna minicik ve yürekten bir cümle ekledi. “Allah seni başımızdan eksik etmesin canım.”

Günler hızla geçiyordu. Artık Doğu görevinin bitmesine bir yıldan az zaman kalmıştı. O sabah mayın kontrolünde olan Murat Astsubay 05.30’da çıkmıştı evden, eşine son kez baktığını bilmeden. Hayat Hemşire uyandığında yatakta tekti. Kalkıp çocukları ile kahvaltısını yaptı. Fatih’i okula bıraktı. Kızı Münüvver’e ise bakıcısı evde bakıyordu. Mayın arama faaliyeti Diyarbakır-Dicle yolu ile Diyarbakır-Ergani yolu tamamlanmıştı. Son olarak Ergani-Elazığ yolunun on beş kilometrelik arama yapılacak yolunun on birinci kilometresinde faaliyet devam ederken bir anda yolun gidiş istikametine göre sağ tarafına pusu kuran PKK terör örgütü mensuplarınca uzun namlulu silahlarla ateş edildi. Murat Astsubay ilk ateşte boynunda vurulmuş ve yolun ortasına yığılmıştı. Mayın arama faaliyetine destek birlik olarak katılmakta olan jandarma birlikleri derhâl ağır silahlarla karşı

ateş açtılar. Bir terörist etkisiz hâle getirilmiş, iki terörist ise olay yerinden kaçmıştı. Dakikalarca çatışma devam etti. Bu arada “Acil Çağrı Merkezi”ne çatışma haberi gelmişti. Hemen Hayat Hemşire’nin de içinde bulunduğu ambulans olay yerine doğru yola çıktı. Bu esnada sürekli eşini arıyor ve sesini duyup rahatlamak istiyordu. Ancak eşinin telefonu kapalıydı. Birkaç dakika sonra olay yerine geldi. Yerde gazete altında yatan biri vardı. Etrafına bakındı. Murat’ın ölümünü konduramamış olsa gerek ki “inşallah o değildir” demekten kendini alamamıştı. Hızlı adımlarla ve doktoru beklemeden ambulandan indi. Gözleri dolu dolu gazeteyi kaldırdı. Vurulan maalesef eşiydi. Tüm tecrübesi ve mesleki bilgisini unuttu bir an. Sonra eşinin vurulduğu yaradan hâlâ kan aktığını gördü. Bu esnada doktor “Hayat Hanım, nabız var ama çok düşük, hemen kanayan yere tampon uygulayalım.” dedi. İvedilikle ambulansa bindirilen eşinin elini, Hayat Hanım bir an olsun bırakmak istemiyordu. Ambulans âdeta kanat takmış uçuyordu. O kısa sürede kim bilir neler geçirdi Hayat Hemşire. Hemen hastanenin acil müdahale odasına alındı. Durumu hastane personeli tarafından öğrenilmişti. Acil servisin belki de en kalabalık günüydü. Askerler, polisler, köy korucuları, Hayat Hemşire’ye destek vermek isteyen hastane personelleri ve olayı duyup kan lazım olur diye düşünen vatansever vatandaşlar ile doluydu. Yirmi dakikadır müdahale devam ediyordu. Hayat Hemşire sadece eşinin elini sımsıkı tutuyor âdeta eşine “beni bırakma” dercesine usul usul gözyaşı döküyordu. Hemşireler hep soğukkanlı mı olur sanırsınız? Bazen olur ki onlardan daha duygusalı olmaz. O an Hayat Hemşire’nin ilk tanıştığı andan içinde bulunduğu ana kadar tüm hayatı film şeridi gibi gözünün önünden geldi geçti. Sonra doktorun gözyaşları içinde “Şehidin ölüm saati: 10.26.” dediğini duydu. Tüm acil serviste bir an sessizlik, ardından yürekleri burkan bir çığlık duyuldu. Acil müdahale odası dışında bekleyen kalabalık hemen anladı Murat Astsubay’ın şehit olduğunu. Gözyaşları sel oldu. Hayat Hemşire’nin korktuğu başına gelmişti. Onu sakinleştirmek

için iğne yaptılar. Sonra müşahade odasına alıp için için ağlamasını, rahatlamasını sağladılar. Teselli etmek için iş arkadaşları ne kadar uğraşsalar da hiç kimse gözyaşını tutamıyordu. Hastane gözyaşları içinde kalmıştı o gün. Başkalarının hastalığına, yaralanmasına hatta vefat eden kişilerin yakınlarının acısına ortak olan acil servis bu kez kendi içlerinden birinin eşinin şهادetine, meslektaşlarının tarifi mümkün olmayan acısına şahitlik ediyorlardı.

O gün Hayat Hemşire’nin o ilde ve hastanede son mesai günü oldu. Allah bilir hangi şehirde ne şartlarda yaşıyordur. Allah sabır versin.

Şunu unutmayalım ki acil serviste görevli tüm personel insandır. Herkes gibi onların da hataları ve yanlışları olabilir. Ancak bizler, hastane ve acil servislerde görevli doktor, hemşire ve hasta bakıcılara daha saygılı olmalıyız. Sağlık çalışanlarına yapılan ve yapılacak her türlü şiddeti kınamalıyız. Onlar da insan ve diğer insanlardan fazlalıkları, kimsenin görmediği kadar olaylara şahit oluyorlar. Morallerini yüksek tutmak için, soğukkanlı olmak için ellerinden geleni yapıyorlar. Hastaya ilk müdahale eden onlar, ilk umut belirtisini gözlerde gören onlar, gözlerini bu hayata yuımanları gören de onlar. Onların öyle büyük ve güzel gönülleri var ki acı tatlı her şeye ilk onlar şahit oluyorlar. Yeri geliyor kendi çocukunu vazife gereği ihmal ediyorlar ama asla hastaları ihmal etmiyorlar.

Lütfen sağlık çalışanlarımızı sevelim ve onlara destek olalım. Onlara moral verelim.

Sağlık her şeyin başı olduğuna göre sağlıkçı da gönümüzün baştacıdır.

SAKİN BİR GECE!

Züleyha Gülsüm Sayar

Ne kadar dirense de gözlerinin kapanmasına engel olamıyordu. Göz kapakları daha fazla bu ağırlığa dayanmadı ve o kâbusun içine daldı.

“Yine ağzımdan çıkacak ama arkadaşlar bugün pek sakiniz değil mi?”

“Doktor Bey, lütfen dilinizi ısırın güzel bir akşam geçirelim.” dedi hemşire.

“Tamam tamam ama aklımdan geçirdiğim için zaten olmuş olmuyor muydu?” dedi kahkaha eşliğinde.

“Hocam şöyle kazasız belasız sabahı görsek yeter bize.”

“Tamam bir şey demedim.” çayını yudumlarken gülümsedi.

“Hocam acıktınız mı?”

“Bilemedim ki ya gerçi saatte on bir olmuş bir şeyler atıştırsak olabilir.”

“Evet Doktor Bey. Ne istersiniz?” cümlesini tamamlarken içeriye hasta girmişti.

“Siz ayarlayın arkadaşlar. Ben her türlü uyarım.”

“Tamamdır.”

Hastanın yanına doğru yavaşça ilerledi. Kız sedyeye uzanmıştı. Babası başında bekliyordu.

“Nedir şikâyetiniz?”

“Karnı ağrıyor doktor.” dedi baba sertçe.

Sakince elindeki evraktan ismine baktı.

“Ecem karnının neresi ağrıyor.”

Ecem elini karnına doğru götürdü. Tam konuşacaktı ki babası

sözlerini ağzından aldı.

“Abartıyor doktor işte. Ben dedim evde bir şeyin yok diye sende söyle gidelim biz.”

Bu şekilde, bu babayla çözüme ulaşamayacağına anlamıştı.

“Anladım. Yine de ben birkaç tetkik isteyeceğim Haydar Bey. Onları yaptıktan sonra gönül rahatlığı ile yollayacağız sizi.” demesiyle Ecem’in bakışları gözleri ile buluştu. Korkusunu hissetmişti.

“Aylin Hanım gelir misiniz?”

“Buyurun Doktor Bey.”

“Şimdi, içerideki hastamızdan sanki ultrason istemişiz gibi hazırlayıp götürüyoruz. Ultrason odasında hasta ile görüşeceğim.”

“Tamamdır.”

“Semih’i de çağıracağım arkada dursun. Baba da kız ile gelmek isterse kabul etmeyelim. Bir şey olursa hemen müdahale edilecek. Sen merak etme.”

“Sorunlu bir hasta mı hocam?”

“Öyle hissettim tedbiri elden bırakmamakta fayda var.”

Aylin başını salladı. Semih’in gelmesi ile hastaya doğru tekerlekli sandalye ile ilerledi.

“Ecem, hadi bakalım bir ultrason çekeceğiz sana. Onun için ultrason odasına gideceğiz.”

Yavaşça sedyenin üzerinde doğrulmaya çalışıyordu. Sandalyeye geçerken Aylin Hemşire yönlendirmesini yaptı.

“Babası sende acil kantine geç istersen bir çay iç. Çünkü işlem yarım saat kadar sürebilir.”

“Gerek yok bende geleceğim.”

“Haydar Bey kızı hazırlamamız gerekecek sizin olmanıza gerek yok.”

“Hemşire Hanım.” diye sesini yükseltiyordu ki Semih’in copuna

vurgu yaparak bir adım atışını görünce istemsiz bir şekilde geri adım attı.

Ecem'i hızlıca ultrason odasına götürdü Aylin. Tüm sevecenliği ile Bora içeriye girdi.

“Ecem ben Doktor Bora. Şimdi anlat bakalım neyin var?”

“Şey ben. Benim bir şeyim yok Doktor Bey. İyiyim.”

“Korkmana gerek yok Ecem. Burada güvendesin.”

Çaresiz bir şekilde av tüfeğiyle karşılaşan bir ceylanın bakışları gibi göz bebekleri titredi.

“Merak etme. Söylediğin herhangi bir şey aramızda kalacak ve gereken her şeyi yapacağız.”

Güven bekliyordu. Ama bunu bulmayı beklemeyecek kadar dolmuştu içi. Ağlamaya başladı.

“Babam... Daha doğrusu babamın arkadaşları... Bize kart oynamaya geliyorlar. Eğer babam yenilirse acısını benden çıkarıyor...” hıçkırmaya başladı.

“Eğer arkadaşları yenilirse. Onlar da...” konuşamadı. Hıçkırıkları nefesini kesiyordu.

“Tamam Ecem sen şimdi sakın ol seni buradan servise çıkaracağız ve orada seninle konuşacaklar. Tabii sen ne zaman hazır olursan. Babanın seninle görüşmemesi sağlanacak bundan emin ol. Aylin Hemşire seninle ilgilenecek.”

Başını salladı. En azından sadece başını sallayabildi.

Bora çıkar çıkmaz hastane polisini aradı. Kızın ifadesinin serviste alınmasının uygun olacağını ve babanın uzak tutulması gerektiğini belirtti. Tam baba ile ne zaman görüşüleceğini soracaktı ki ambulansın sesini duydu. Her şeye hazırlıklı olmak için eldivenlerini giydi ki kapı bir anda açıldı. Sedyenin üzerinde genç bir çocuk vardı. Üzerinde bir paramedik tüm gücüyle bacağına bastırıyordu. Hızlı bir şekilde acil müdahale odasına doğru koştu.

“Bacağına turnike yaptık. Bacak dizden neredeyse kopma noktasına gelmiş.”

“Kan grubuna bakıldı mı?”

“A Rh+. Bir torba takıldı.”

“Hemen takviye hazırlansın.”

Turnikeyi kontrol etti. Zaman kazandırmış olsa da acil ameliyat edilmeliydi.

“Ameliyathane ile görüşülsün.” dedi.

Tam göz bebeklerini kontrol edecekti ki nabzının ve tansiyonun düştüğünü gördü.

“Hemen 0,5 mg epinefrin hazırlayın. Defibratörü getirin. Hasta arrest oluyor.” dedi

O anda ölümle yaşam arasındaki ince çizgide bir savaş başlamıştı. Saniyelerin bile karar için yetkisi olduğunu buradaki herkes biliyordu. Dışarıda kopan feryat figan bile bu oda için artık duyulmaz olmuştu.

“Ambuya devam et.” konuşurken bir yandan CPR yapmaya başlamıştı. Her bastırışında ellerinin altındaki kaburgaların kırıldığını hissediyordu. Bu hastanın yaşama tutunma yoluydu.

“Epinefrini yapalım.” dedi CPR’ye devam ederken.

“Epinefrin 1 mg daha hazırlayın. Vazopresini de hazırda bekletin.” başını monitöre kaldırdı. Ve o titreşimi gördü. Kazanabilirdi.

“Nerede kaldı bu defibratör?”

“Hazır hocam.” tam şoku uygulayacaktı ki müdahale odasının kapısından içeriye bir adam girdi. Asıl engelledikleri şeyin oğullarının hayatı olduğunu anlayamadan öfkesini kusmaya başladı.

“Oğlumu kurtaracaksın Hoca!” diyerek sedyeye doğru koşmaya başladı. Arkasından içeriye giren üç adamla birlikte oda bir anda harp alanına dönmüştü. Yavuz Hemşire adamı engellemek adına hızlıca siper oldu.

“Ambuya devam et. Sakın durma.” diyerek şoku uygulayamadan kalp masajına devam etmek zorunda kalmıştı.

“Beyefendi şu an sizin için uğraşıyoruz. Lütfen dışarıda bekleyin bize engel oluyorsunuz.”

“Kurtulacak oğlum. O kadar söylüyorum.”

“Beyefendi lütfen dışarıya çıkar mısınız? Bakın işimizi zorlaştırıyorsunuz.”

İçeriye giren polis memurları zorla dışarıya çıkarmaya uğraşıyorlardı. Bora şoku vermek için son şansı olduğunu monitöre bakınca anlamıştı.

“Defibratörü verin.”

“Hazır Hocam.”

“Açılın.” diyerek tüm kuvveti ile göğsüne bastırdı.

Tam kapının dışındayken olayı gören baba tekrar öfkelenerek kapıyı tekrar dövmeye başladı.

“Kapının arkasına sedyenin birini çekin arkadaşlar.” Sedyenin çekilmesi ile kendilerine biraz çalışma alanı bulsalar da bazı şeyler için geç olduğunun farkındalardı.

Kollarını kendisine ait bile hissetmiyordu. Gücünün çekildiğini anladığı anda,

“Yerime geçmek için birisi hazırlansın. 1 mg atropin yapalım.” dedi görevini devrederken.

Yarım saat sanki bir saniye gibi geçmişti. Alnından akan ter damlasını koluyla yavaşça sildi. Monitördeki kırmızı çizgiye dikti gözlerini. Bir hayat daha ellerinden kayıp gitmişti. Bir canın daha yükünü omuzlarına almıştı. Dışarıdan gelen sesler duyulmuyordu artık. Odayı bir sessizlik sardı. Kısık bir sesle böldü bu sessizliği.

“Ölüm saati 00.30. Siz ‘eksi’ toparlayın arkadaşlar ben de ailesine haber vereyim.”

Kanlı eldiven ve önlüğünü çıkarıp attı.

“Semih. Hasta yakınları sakinleşti mi?”

“Evet Doktor Bey.”

“Tamam. Çağırın konuşmam gerekiyor. Hastane polisine de haber verelim. Ne olur ne olmaz beklesinler burada.” dedi. Semih hızlıca çıktı alandan.

Yıllarda geçse bu haberi vermeyi sevmeyecekti. Bir hastasını kaybetmeyi itiraf etmesi onun için hiç de kolay olmuyordu. İnsanlara bunu söyleyerek acılarına ortak olmak onun canını daha fazla yakıyordu. Başını öne eğdi. Derin bir nefes aldı. İçeriye Ahmet’in annesi, ardından babası girdi.

“Öldü değil mi doktor?” dedi kadın yüzündeki enkazı görür görmez.

“Başınız sağ olsun.”

Annesi acı bir çığlıkla yere yığıldı.

“Arkadaşlar buraya bir sedye alalım.”

Babası elini saçına götürdü.

“Nasıl olur bu. Ahmet’im eve gelecekti. Oğlum...” diye sayıklamaya başladı.

Tam bayılan anneyi yerden kaldırmak için eğilmişti ki belinde bir acı hissetti Bora.

“Kızımı benden alamayacaksın doktor.” diye tısladı Haydar. Elindeki bıçağı çıkarıp ikinci kere sokacakken güvenlikler havada yakaladı.

Elini beline götürdü Bora. Başı dönmeye başladı. Zeminin soğukluğunu tüm sırtında hissediyordu. Başını yana çevirdi. En son gördüğü yaka paça götürülen Ecem’in babasıydı.

Bora kan ter içinde uyandı. Eli istemsiz bir şekilde beline gitti. Oradaki yara izini hissetti. Sakinleşmeye çalışıyordu. Bu kâbus onu asla bırakmayacaktı. Bir sızı ile kalkıp dolabına ilerledi. İşe gitmek için hazırlanmaya koyuldu. Bildiği tek şey kurtardığı hayatların biri, bir gün sonu olacaktı.

YAŞAMAK AYAKLARIMA DOLANIYOR

İ. Usame Yördem

*“Ben zaten hiç beceremedim,
hiçbir şey, iç yangını anılar yaratmaktan başka.”*

Vüs'at O. Bener

Anlattığı her şeyi daha önce de anlatmıştı. Aynı teferruatları, aynı ses tonuyla açıklamıştı üstelik. Yine de ilk defa anlatıyormuş gibi dinliyorum onu. Şaşıyorum. Sanki benden bunu bekliyormuş gibi o da. Gözlerimi büyötmeye çalışıyorum. Ağzımı açıyorum. Kaşlarımı kaldırıyorum. Devam ediyor konuşmasına İsmail: “Çok defa dedim ona, bu şekilde sürmez diye de beni dinlemedi.” Ne şekilde sürdüğünü açıklıyor bu defa. “Daha önce de bundan bahsetmiştim, zaten, hatırlarsın...” diyor. Beni yokluyor akli sıra. Acil servisin önünde, İsmail ile yan yana otururken, babasının içerde yaşam mücadelesi vermesini bir an unutmuşuz gibime geliyor. Ayaklarımı sallıyorum, oturduğumuz banktan. İsmail’in gözleri nemleniyor yahut bir rüzgâr gelip onun gözlerini buluyor. Yüzüm, duvara imleniyor benim. Yalanmış bir keder, beni buluyor. “Evet.” diyorum. “Hatırlıyorum az çok.” Bu “az çok”u, anlattıklarını hatmetmediğimi belirtmek adına yerleştiriyorum cümle sonuna. O, benim bu yapay çabamı görmüyor veya görmezden geliyor. Takdir görmeyen çabam sönümleniyor ve bir uçurumun başından, uçurum dibine bakıyormuşum gibime geliyor. İçimdeki uçurum, beni alıyor ve uzak bir atlasa sürüklüyor. Suskuyu büyötüyoruz, hiçbir şey yapmadan.

İsmail ile bir süre sessizce otururken bir ambulans geliyor. Sirenleri çalmıyorsa da lambaları yanıyor ambulansın. Hızla çocuk acil servisin önünde duruyor ambulans. Şoför ve birkaç sağlık görevlisi hızla iniyor

ambulanstan. Kapiya, şoförün kıllı parmakları ulaşıyor ilkin. İsmail, ambulans orada değilmiş gibi uzaklara bakıyor. Acele ve telaşla bir sedye yanaşıyor ambulansın kapısına. Harıl harıl koşuyor birkaç doktor. Bir araba, ambulansın arkasında zınk diye duruyor. İsmail’e dönüyorum. “Kurtuluşu yok muymuş hiç?” diye soruyorum. Doktorun sözlerini yeniden söyleyeceğini adım gibi biliyorum. Duruyorum. Söylemiyor. Belki de beni şaşırtmak adına söylemiyor.

Yandaki hengâmeye döndürüyorum yeniden kafamı. Bir çocuk, kanlı vücuduyla sedyeye alınıyor. Bir kadın ağlamaya başlıyor, sedyenin öte yanından. Sesini, çocuğa yetirmeye çalışmak adına hıçkırıyor bir yandan da. Bir erkek, soğukkanlı davranmaya zorluyor kendini. Bunun zorlama olduğunu, eğreti hareketlerinden anlıyorum ben. İsmail, bütün bunları, bir an bile izlemiyor. “Salih, güzel oğlum...” diye feryat ediyor kadın.

“Aslında...” diyor İsmail, yeniden aramızdaki konuşmayı filizlendirmek adına. “Babam, bu hâllere düşecek adam değildi de işte...” Cümlemin devamı gelecekmiş sanıyorum ben. Gelmiyor. Sedyedeki çocuğu, alelacele çocuk acil servisinden içeri alıyorlar. İsmail, cebinden çıkardığı tütün tabakasından bir sigara yakıyor. Çeşitli anonslar yankılanıyor ardımızda. Her şeyi normalleştirmeye çalışan zihnim, bunu da olağan bir şeymiş gibi fısıldıyor bana.

“Ne oldu peki?” diye sormayı geçiriyorum içimden. İsmail’e, bilmem kaçınıcı kez yaşadıklarını anlattırmayı düşünüyorum. Bir an, öyle mantıklı ve çekilebilir geliyor ki bu. Derin bir nefes alıyorum. O sırada, sigaradan çektiği nefesi veriyor İsmail. Sigarayı ne ara yaktığını, bunu nasıl kaçırdığımı düşünüyorum. Zaman, herkes için aynı anda ve anla geçmiyormuş. Anlıyorum. Benim nefes alışımına onun nefes verışı, eş zamanlı oluyor. Bunun, dünyada kaç kişi için olabileceğini hesaplıyorum kafamdan. Milyonlarca olasılık, çepeçevre dönüyor zihnimde. Bulanıyorum. Soru sormaktan vazgeçiyorum. İsmail, birkaç nefes daha alıyor sigarasından. Hafif çiseliyor yağmur. Bulutlar da

nefesleniyormuş gibi düşünüyorum ben bunu. Kadının “Salih!” diyen sesini, her anons sonunda işitiyorum sanki.

İsmail, elindeki izmariti yere atıyor. Eskimiş ve kirlenmiş beyaz spor ayakkabısının ucuyla eziyor izmariti. “İçeri gidelim mi?” bakışını kuşanıyor o ve “Olur, gidelim...” suskusuna bürünüyorum ben. Bir anlaşı, kocaman bir şeye dönüşüyor aramızda. Yine... Benden ona, ondan bana. Bir şey gidip geliyor. Kornişte bir düşünce. Işık huzmesi. Ses demeti.

İsmail’e, diyalogu sürdürecektir ve onu teselli edecek cümleler bulmam gerektiği bilinci, içimi genişletiyor, içeriye doğru birkaç adım atınca. İsmail’in spor ayakkabısından yükselen tap tap sesi, önden gidiyor. Sesin ardında ben ve ayaklarım. İçeri girdikten sonraki süreçte, kesif bir kokuyu, sanki ilk defa duyumsuyormuşum gibime geliyor. Keskin bir şey, bağrımdayken dönenip duruyor. Anonslar sonra. Yeniden anonslar. Kan arama anonsları. Plakalı araçların park sorun anonsları. Acile beklenen doktor anonsları. Acil anonsları.

Anonslar, peş peşe dökülüyor hoparlörden. İştiklerimizi, aynı duvara bakarak teyit ediyoruz İsmail’le. Bir süre, sessizce oturuyoruz. “Ne zamandır maç da yapmıyoruz...” diye söylememe değgin uzuyor bu süre. İçeride duran babası, aylardır bir tümörle boğuşuyormuş gibi söylüyorum ben bunu. Önemsiz bir tınıda ve bir anda çıkıyor ağzımdan bu. Fırlatılmış bir oku, geri almayı istemek gibi bir duygu çörekleniyor içime. Sanki sırasıymış gibi maçın, diyorum kendi kendime. Sonrası kesif kokulu sessizlik. “Salih!” sesi, giderek seyreliyor. Hayatın akışını, bir tümör alt üst etmiş sanki. Duyarsızlaştığımı söylüyor iç sesim.

İsmail, söylediğim cümlelerin manasızlığını yayıyor aramızda. Bir şeyler söylemek zorunda hissettirmemek adına, gözlerimi çekiyorum ondan. Karşı koridordaki hemşirenin, fazla kirlendiğinden, beyazını yitiren ve yeni rengi olarak griyi seçen terliğine dikiyorum gözlerimi. Bungun bir yankı, içimde döndükçe dönüyor. “Babanın durumu malum, biliyorsun...” diyor İsmail. O an, birbirimiz hakkında birçok

şeyi bildiğimizi fark ediyorum ben. Belki de sırf bu yüzden, her şeyi kestirmeden alıyorduk. Kısa kesiyorduk. Biliyorsun ile başlayıp biliyorsun ile bitiyordu cümlelerimiz. Biliyorduk. Olduk olmadık her şeyi biliyorduk.

“Evet.” diyorum, başımı da sallayıp güçlendirerek bu onayımı. “Biliyorum, bakma sen bana...” Bunu, sahiden bakmasın diye söylemiyorum ama. Öylesine söylüyorum. İsmail, öylesine söylediğimi fark ettiğinden, bakmıyor, ne bana ne söylemimin içeriğine. Önemsiz bir şey, yalapşap bir hâlde aramızda filizleniyor. Birkaç anons daha giriyor aramıza.

Yan yana otururken gözleri kapanıyor İsmail’in. Kaç saattir uyumamış olduğunu düşünüyorum. İsterse eve gidebileceğini ve dinlenebileceğini söylüyorum. İkiiletmiyor. Kabul ediyor hemen. Bir şey olması hâlinde onu aramamı söylüyor. Kapıya kadar uğurluyorum onu. Acil servisin kapısında, acil servisteki babasını bana bırakıp uzaklaşıyor İsmail. Tümörlü babasının mücadelesi ve “Salih!” diyen kadının sesiyle kalakalıyorum orada.

Oturduğum yerde genişliyorum bir ara. Bacaklarımı açıyorum. Ayağa kalkıyorum. İnsanların ardından bakıp hastalıklarını tahmin ediyorum. Yaşlılara “alzheimer” hastalığını, gençlere kanseri yakıştırıyorum. Çocuk acil ile yetişkin acil arasındaki camdan bakıyorum. Çocukların burunlarından akıp yere damlayan sümüklerine bakıyorum. Annesinin elinden tutan çocukların, solgun yüzlerinde gezdiriyorum gözlerimi. Erkek çocukların, hastalıklarına rağmen koridorda koşuşlarını izleyen kız çocuklarının iğrenti duyan yüzlerini izliyorum.

Birkaç doktor koşturuyor o sıra. Artlarından bir iki kişi koşuyor, ellerinde bıçakla. Küfürler, duvarlardan sekip ortalığa düşüyor. Eş zamanlı, uyarı anonsları duyuluyor. Birkaç güvenlik görevlisi, olay yerine çağrılıyor, yine anonslar aracılığıyla. Doktorlardan biri, hengâmede yere düşüyor. Eli bıçaklılardan biri, doktorun kolunu bıçaklıyor. Yere önce damla damla akıyor kan, ardından giderek

hızlanıyor. Doktorun “Yapmayın, bizlik bir şey yoktu, babanız zaten kötü durumdaydı bize geldiğinde, biz gerekeni yaptık...” cümlesi, içinde bir oyuk oyuyor. Sızıntı, serin bir acıya bulaştırırken beni, elinde copla beliriyor iki güvenlikçi. Biri orta yaşlı, öteki şişman. İkisinin de bıçaklıya müdahale edemeyeceğini düşünüyorum niyeyse. Kadının “Salih! Salih!” diyen sesi, peş peşe çınlıyor kulağımda.

Elindeki bıçakla doktorun kolunu bıçaklayan. “Biz kurtarın demedik mi size?” diye soru soruyor. Ardından, kendi cevaplıyor sorusunu: “Dedik.” Bunu der demez, bıçağı, doktorun bacağına yaklaştırıyor. Güvenlikçiler ile bıçaklı arasında birkaç adım var. Elleriindeki copları, bellerindeki silahlar ile değiştiriyor güvenlikçiler. Olayın giderek ciddileştiğini fark ediyorlar çünkü. Ben, olaydan uzak ve olayı görebileceğim bir yere konuşlanıyor olduğum için kendimi şanslı sayıyorum. “Peki, siz ne yaptınız?” diye öğürerek soruyor yeniden, doktoru bıçaklayan. Doktorun gözleri, bu soruya cevap verip vermeme tedirginliğine kapıldığından, titriyor. Kır saçlarını, göbeğini, top sakalını o an fark ediyorum doktorun. O an, öteki bıçaklının nereye gittiğini ve ne yaptığını da düşünüyorum, doktoru gözlemlerken bunca detayla. Uzun bir dalgınlık, beni sarıyor.

Biri beni dürtene dek düşünüyorum. Uzuyorum. Uzuyorum. Çok uzun bir zaman geçmiş gibi geliyor bana. “İsmail Bey.” diyor ardından, kır saçlı, göbekli ve top sakallı doktor. Bu doktorun, demin kanlar içinde, yerde olduğunu, buna şahit olduğumu anıyıyorum. Daha doğrusu öyle geliyor bir an bana. Doktora karşımda duruyor ve sapasağlam. “Ama siz, demin yaralı bir şekilde yerdediniz...” demek geçiyor içimden. Birkaç güvenlikçinin de orada, tüm bunlara şahit olduğunu düşünerek çevreme bakıyorum. Kimse yok.

Dalgınlığım, doktorun yeniden “İsmail Bey...” deyişine dek sürüyor. “Efendim.” diyorum önce. Aramızdaki ilişkinin, bir an efendi-köle ilişkisi gibi olabileceğine dair bir şaka geçiyor aklımdan. Bunun yeri ve zamanı olmadığını söylüyor bir tarafım. O tarafımın yenilgisine

uğruyorum. Doktora “Ben İsmail değilim.” diyorum. Doktor, kim olduğumu anlamaktansa çevremize bakıyor. Benden başka birisinin olmadığını ilk o an fark etmiş gibi şaşıyor. Ardından “İsmail Bey nerede?” diyor. “Eve kadar gitti, dinlenmek için.” diyorum.

Doktorun başı, hızla inip kalkıyor. Ben bunu “anlıyorum” anlamına yoruyorum. Bir üst perde, aramızda sivriliyor. “Ne zaman gelir?” diye soruyor doktor. Peşine “Ne vardı?” diyorum. “Amcaı kaybettik...” diyor doktor. İsmail’in babasından, bir nesneden bahsediyormuş gibime geliyor. Herhangi birinden, bir şeyden bahseder gibi. İçime dokunuyor bu. İçeri geçip elime bir bıçak almayı, doktoru kovalamayı, koridorda yakaladığım ilk yerde bıçakla doktoru yaralamayı düşünüyorum bir an. Bunun ehli bir davranış olmadığını, üstelik kaybın benimle doğrudan ilişkisinin bulunmadığını düşünüyorum. Cayıyorum kovalamacadan. Yine de üç beş laf söyleyip doktorun kalbini kırmam gerekliymiş gibi bir şey doluyor içime. Bir şeyleri ezmek zorundaymışız gibi büyütülmekten mi yoksa bir şeylerin acısını çıkartmak isteğinden mi bilmiyorum ama taşkın bir duyguya kapılıyorum o an.

Doktor, haberi verdikten sonra ağır hareketlerle ayrılıyor yanımdan. Yahut hareketleri, bana ağırlaşmış gibi geliyor. Zaman durmuş gibi. Her şey, artık tersine akıyormuş gibi. Telefonumu çıkarıyorum. İsmail’i arıyorum. Çatal sesi karşılıyor beni. Uykudan uyandırılmış sesine karşılık susuyorum kısa bir süre. Ardından böyle böyle diyorum. Doktoru anlatıyorum. Doktorun anlattıklarını anlatıyorum. Doktoru kovalama isteğimi anlatmıyorum.

Dakikalar sonra kapıda beliriyor İsmail. Bu süre boyunca ona söyleyecek cümleler tasarlamıştım. Hepsi fos çıkıyor. Kalıyorum öylece. Bir an sarılmayı, tokalaşmayı, sırtını sıvazlamayı, omzunu sarmayı filan düşünüyorum. Cayıyorum. Sessizce duruyor İsmail de. Gelir gelmez bir şeyler konuşmak zorundaymışız gibi bir şey doluyor içime. İsmail’e dönüp “Abi artık biraz üzülse mi, biraz kederlense mi ne?” demek geçiyor içimden. Demiyorum.

İsmail, içimden geçenleri işitmiş gibi “Biz alışkındık zaten, bekliyorduk...” diyor. Gözlerimle “Neyi bekliyordunuz?” diye soruyorum. Aramızdaki susku, bir sırrı ikimize pay ediyor. Bir şeyi ifşalayacakmış gibi nefesleniyor İsmail. “Yoksa... ölmesini mi?” diye soruyorum bir anda. Pat diye. Doğrusu, sormuş bulunuyorum. İsmail, aramızdaki diyaloga takla attırma çabalarından daha hoşnutmuş da bu söylemimi beğenmemiş gibi ekşitiyor suratını. Susuyor. Gözlerini kaçırıyor her yerden. Hiçbir yerde sabitlenmiyor bakışları. Ben bunu, evet olarak algılıyorum niyeysen. Ona diyecek bir şey bulamıyorum. Her yer daralıyor.

Ayaklarımın altından kayıyor dünya. Ekseni, alt üst oluyor bir şeylerin. Ben bu şeyleri tanımlamak zorundaymışım gibi hissediyorum bir an. İsmail, tütün tabakasını çıkarıyor. Benim zihnim, kır saçlı, göbekli ve top sakallı doktorda kalıyor. İsmail’in, babasının kaybını olağan karşılaması mı dokunuyor bana yoksa bir şekilde acil serviste babasını bekleyen son kişinin İsmail olmaması mı, bilmiyorum. Yine de sanki bir çığırtkanlık gerekirmiş gibi aramızdaki sessizliğe, öyle geliyor. İsmail, durgun ve bulanık bir suyu taklit ediyor. Öylece durdukça. Acil servisteki anonstan, İsmail’in babasının adı söyleniyor. Bir yakınının morga gelmesi isteniyor. İsmail tütün tabakasını katlayıp cebine koyarken “Biliyor musun Salih?” diyor. “İnsan başka hüzne çokça tok karın...” Bunun üstüne, kadının sesi ilk defa kesiliyor. Anonslar da yapılmıyor artık.

Birkaç adım uzaklaşıyor yanımdan İsmail. Belimdeki hayali bıçağa dokunuyorum. “Bilmiyordum.” diyorum arkasından “Bilmiyordum ama artık biliyorum.” Sessiz bir uzantı, ikimizin arasında sakız gibi uzuyor. Ağırlaşıyorum. Garip bir istencin kollarını, acil servisin duvarlarına bırakıyorum. Çok yürümüş bir ayak ağrısıyla kalıyorum orada. Tek başıma.

ŞENLİKLİ NÖBET

Nursima Gündüz

Hava yine çok sıcaktı. Adana'nın bu kavurucu sıcaklarına bir türlü alışamamıştım. Eee, tabii, sen bütün hayatın boyunca Erzurum'un dışına çıkmazsan, yazın cehennem gibi olan bu yere de alışman zor olur. Daha sabahın erken saatleri de, arabanın kliması işe yarıyor. Nöbeti devralacağım arkadaşaya ayıp olmasın diye erkenden yola çıktım. Saat 8 olmadan hastanede olsam iyi olur. Neyse ki hafta sonu, trafik de az, 10 dakikaya kalmadan oraya ulaşırım diye düşünüyorum. Bu düşüncelerle 12 saat sürecek nöbet için hastaneye gidiyorum. Arabamı otoparka park ederken acilin kapısında yaşlı bir adam dikkatimi çekiyor. Biraz düşünceli, içeri girip girmemekte tereddüt eder bir hâli var. Belki de içerideki hastasını düşünüyor, kim bilir?

Etrafa çok takılmasam iyi olur. Birisi soru sordu mu içeri girmem gecikir. O yüzden kapıya doğru hızlıca gidip, bir an önce nöbeti devralayım da hekim arkadaşım biraz rahatlasın. Bilirim, gece durumu kötü hasta veya trafik kazası gelmişse sabahı zor ederiz, nöbeti devretsem de eve gidip dinlensem diye gözümüz hep kapıda olur.

Hızlı adımlarla içeri girerken hizmetlimiz Davut Efendi "Günaydın hocam, bugün siz mi nöbetçisiniz?" diye kendini gösteriyor.

"O... Günaydın Davut Efendi, bugün sen de buradaysan nöbet şenlikli geçer, hadi hayırlısı." diye göz kırparak cevap veriyorum.

Bu Davut Efendi de bir âlem. Aylardır beraber çalışmamıza, pek çok sırrını bilmeme rağmen hâlen gözlerime bakmadan daha doğrusu bakamadan konuşur. Ne de olsa Anadolu insanı, bir kadın hekime ne kadar samimi de olsa, saygısızlık yapmak korkusundan olsa gerek gözlerine bakmadan konuşur.

Sözlerim onu gülümsetiyor. “İnşallah Doktor Hanım, siz varken hep şenlikli olur zaten buralar.” diyor. Acilde hasta olmadığı zamanlarda yaptığımız sohbetlerden bahsediyor. Nöbetlerde paylaştığımız anılar, hikâyeler olmasa nasıl çekilir onca saat, onca sıkıntı yoksa. Bazen nöbet ekibinde huysuz, somurtkan biri olur, bütün enerjini yer, bitirir. Zaten çok keyifli olmayan bu saatler, iyice çekilmez hâle döner.

Adımlarım doktor odasına doğru yönelirken, kafamı acil odasından uzatıyorum. Neyse ortalık sakin, sadece kusan bir çocuk var. Yanında da doktor arkadaş ilgilenen. Kısık bir sesle “Ben geldim.” diyerek el sallıyorum, beni görsün de rahatlasın, artık eve gidebilirim diye düşünsün istiyorum. O kadar yorgun ve hâlsiz bir hâlde ki, sadece gözleriyle “anladım” der gibi işaret yapabiliyor. Sanırım gece kötü geçmiş. Hemen gidip üzerimi değişsem iyi olur.

Formamı giyip geliyorum bu kez. Acilde kimse yok, hasta olarak tabii. Doktor arkadaş hastasını devretmek için bekliyor beni, çocuğu tahlile göndermiş, geldiğinde yapılacak ilaçlar da hazırlanmış. Bana sadece tahlil sonucuna göre yapılacak düzenlemeler kalmış.

“Hadi sen git biraz dinlen artık.” diyerek onu gönderiyorum. Ayaklarını sürüyerek, omuzları düşmüş bir hâlde geçiyor yan odaya. Belki bir kaç saat uyur, sonra gider evine. Gözlerim Davut Efendi’yi arıyor, acil bir hasta yokken bir çay içsem iyi olur diye düşünüyorum. Söylesem de bana getirse, bir daha fırsat bulamayabilirim. Aslında çayı da çok sevmem ama çay muhabbetleri iyi oluyor. Bana hep ailesini, köyünü anlatıyor çayı getirdiği sırada. Ama görünürlerde yok, sanırım servise çıkmış. Adamın yüzü yumuşak olunca herkes iş buyuruyor, o da hayır diyemiyor. Zaten çay da benim için çok önemli değil.

Kafamdan bunlar geçerken günün ilk hastası içeri giriyor. Yaşlı bir adam çekinik şekilde “Doktor yok muydu kızım?” diye soruyor. Hastaların bu sorusuna alışmıştım artık, beyaz kıyafetli genç bayanların doktor olma olasılığı çok düşük olduğu için beni de hemşire zannediyorlardı. Gülerek cevap veriyorum.

“Doktor benim amca, ne oldu, bir şikâyetin mi var?” Bunu söylerken adamın yüzüne biraz daha dikkatle baktım, sanki bir yerden tanıdık gibiydi. Her gün o kadar çok kişi görüyordum ki, artık bütün yüzler tanıdık gelmeye başladı diye düşünürken içeri girmeden önce gördüğüm adamı hatırladım. Evet o idi, acil kapısında gördüğüm adam. Hiç de kötü bir durumda gibi durmuyordu.

Acil servise her türlü hasta gelirdi. Bin bir yaygara çıkarıp aslında hiçbir şeyi olmayan hastalar kadar, şikâyeti ciddi olduğu hâlde sanki önemsizmiş gibi anlatan hastalar da. O yüzden acil servise başvuran her hasta çok önemliydi bizim için. Hangisinin gerçek acil olduğunu ayırmak gerekliydi. Acaba o da ikinci gruba giren hastalardan mıydı?

“Kusuruma bakma kızım.” dedi, beni doktor olarak görmediği için kendini affettirmek istiyor gibiydi. Hâlbuki benim için bu önemli değildi, onu dinliyordum.

“Kendimi akşamdan beri iyi hissetmiyorum, geleyim mi gelmeyeyim mi bilemedim ama kimsem de yok korktum geldim.” dedi.

“Tamam amca bakarız sana.” deyip muayeneye aldım. Önce fizik muayene yaptım, ardından nörolojik muayeneye geçtim. Buraya kadar gayet uyumlu ve dediklerimi yapabilen hasta, yüz muayenesine geçtiğimde, yaptırmak istediğim dudak hareketlerini bir türlü yaptıramıyordum.

Dişlerini göstermesini istediğimde “Ağzımda diş mi kaldı kızım?”, gülmesini istediğimde “Gülecek hâlim mi var?”, ıslık çalmasını istediğimde “Kızım yaşındasın sana nasıl ıslık çalayım?” diye gerçekten de kendi durumunu anlatan bahanelerle istediğim hareketleri yapmıyordu. Sonunda hareketleri önce ben yaparak gösterdim de muayeneyi bitirebildim.

Her şey normaldi ama hastanın davranışları bana çok normal gelmiyordu. Belki de kan değerlerinde anormallik vardı. Bunun için de acilde yapılabilecek tetkikleri istedim, onlar da normaldi. “Amcacım şu anda sende bir şey bulamadım acil bir sıkıntın yok ama pazartesi polikliniğe gel istersen orada daha ayrıntılı bakılsın.” diyerek amcaya

artık evine gidebileceğini söyledim. Amca bundan pek memnun olmadı, küçük bir çocuk gibi yüzünü astı. Giderken gözleri “Keşke bir şeyler çıksaydı da kalsaydım burada.” der gibiydi. Belki de tek başına yaşıyor ve evde bekleyen kimsesi olmadığı için hastanede daha çok vakit geçirmek istiyordu. Kim bilir?

O günkü nöbetim Davut Efendi’nin de dediği gibi şenlikli geçti. Durumu ciddi, hayati tehlikede olan hasta gelmedi. Sohbet edebilecek vaktimiz oldu. Ama benim aklımda hep o yaşlı amca vardı. Acaba gerçekten önemli bir şeyi vardı da ben mi bulamamıştım? Ya evine gittikten sonra daha da kötüleşip orada öldüyse? İyi de yapmam gerekenleri yapmıştım, ihmal etmemiştim ki! Kafamda sürekli uçuşan sorular ve kendimi savunan cümleler ile yiyip durarak nöbetimi bitirdim.

Pazartesi günü nöbetim yoktu ama evrak işim nedeniyle hastaneye uğramam gerekiyordu. Bahçeden giriş katına doğru hızlı adımlarla ilerlerken arkamdan biri dokundu. Hastanenin büyük olması nedeniyle, insanlar bir yerleri bulmak için kimi bulursa ona gideceği yeri sorarlar. Yine onlardan birisi, bir yeri soracak diye dönüp baktığımda hem çok korktum hem de çok sevindim. Evet, acilde bakıp evine gönderdiğim adam! İlk anda birden görünce korktum ama şükür ki hayattaymış, ölmemiş, diye de sevindim.

“Poliklinikler nerede kızım, gösterebilir misin?” diye benden yardım istiyor. Sana yardım etmez miyim hiç! Yeter ki hayatta ol!

Evrak işlerimin acelesi yoktu, biraz daha bekleyebilirlerdi. Hemen koluna girip. “Poliklinikler bu tarafta, böyle yürüyelim.” diyerek sağ tarafa doğru yönlendirdim. 20-30 metre ilerideki polikliniklerin olduğu binadan içeri girdik beraber. “Hafta sonu acilde sana ben bakmıştım, hatırladın mı?” diye sordum ama pek hatırlamışa benzemiyordu. Hatta acile geldiğini unutmuştu bile. Çok sevdiği bir yakınını yeni kaybetmiş gibi dalgın, durgun ve tepkisiz duruyordu. Demans başlangıcında da böyle reaksiyonlar olabiliyordu. O yüzden nöroloji polikliniğinde muayene olmasında fayda vardı. Poliklinikteki sekreterlerden Sevgi

yerindedir umarım. O varsa muayene odasına girip doktor arkadaşına durumu anlatmam gerekmeyecek. Üzerimde de doktor önlüğü yok. Şimdi muayene odasına girersem bütün hastaların kötü bakışlarına maruz kalıp, bir de onlara dert anlatmakla uğraşacağım.

Neyse ki, umduğum gibi Sevgi orada. Beni görünce gözünün içi gülüyor. Biliyorum ki o varsa, dediklerimi hemen anlar ve yapar.

Sevgi ile aramızda özel bir bağ var. Önceden sadece yemekhanede yemek sırasında rastlaşıp, selamlaştığımız bu sekreter kız annesini acile getirdiği günden beri, bana karşı daha saygılı ve minnet dolu. Hiç unutmuyorum, bir gün tam nöbetimi teslim etmiş çıkacakken içeri birden “Ne olur anneme yardım edin, annem ölüyor.” çığlıklarıyla bir genç kız girdi. Meğer bu kız Sevgi sekreterimiz imiş. Annesi de kardeşlerinin kolunda güçlükle yürüyerek geliyordu. Ağır bir astım krizinde, zorlukla nefes alıp veriyordu. Acilden içeri kötü durumda bir hasta girerse, bütün doktor ve hemşireler hepimiz etrafına toplanırız. Ne yapılması gerekiyorsa hep bir elden yapmaya çalışırız.

Hastanın durumunu kötü görünce hepimiz koştuk. Bir yandan oksijen, bir yandan damar yolundan ilaç vermeye çalışarak kısa sürede toparlaması için elimizden geleni yaptık. Benim nöbetim bitmişti ama Sevgi’nin hâlini görünce hemen bırakıp gidemedim. Hastalarımı devrettiğim ve yeni hasta da bakmadığım için Sevgi’nin annesinin yanında rahatça kalabildim. Birkaç saat içinde toparlamış ve kendine gelmişti. İlk geldiği hâlimden eser yoktu. Rahatça nefes alıyor ve sorularına yanıt verebiliyordu. Evlerine dönebilirlerdi. Evleri benim yolumun üzeriydi, ben de zaten çıkacaktım. Giderken bıraktım. Bin bir teşekkürü birden ettiler. Daha sonra Sevgi ile hastanede ne zaman karşılaşsak, gözünde hep o saygı ve minnet duygusunu görür, o saatleri hatırlarım. Yine aynı bakışla baktı Sevgi.

“Merhaba Hocam, hayırdır? Hasta yakınınız mı?” diye sordu. Ben kısaca durumu anlatıp, gelmeyen hasta varsa onun yerine, bu amca için bir muayene ayarlamasını istedim.

“Zaten bugün iki kişi randevusuna gelmedi, rahat yaparım.” diyerek amcayı bekleme salonunda bir sandalyeye oturttu.

“Geçmiş olsun amca, sıran gelince seni doktor odasına alacaklar merak etme.” diyerek vedalaşıp, Sevgi’ye de el sallayarak kendi yoluna devam ettim.

Amcayı emin ellere teslim etmenin iç huzuruyla evrak işlerimi tamamlamak üzere hastane müdürünün odasına doğru yol alırken koridorun sonuna doğru Davut Efendi’yi gördüm.

Yanında da biri var. Yine bir akrabası, komşusu veya tanıdığı her kimse ona yardımcı oluyor sanırım. Hızlı adımlarla arkadan yetiştim onlara. “Günaydın Davut Efendi, iyi misin?” diye sordum. “İyiym Doktor Hanım, köylüm gelmişti muayeneye de ona yardımcı oluyordum.” dedi. Tahmin ettiğim gibi ama bu sefer köylüsüyümüş. “Yardım edebileceğim bir şey var mı?” dedim.

Hastanede olduğum zamanlarda Davut Efendi, hastasının işi bittiğinde bir de bana danışır, neler yapıldığını anlatır, yazılan ilaçları gösterir, benim de onayımı almak, başka tavsiyem var mı öğrenmek isterdi. Bu defa bir şey istemedi, teşekkür etti. Sanırım ürolojik bir sorunu vardı köylüsünün. Bir de acelesi vardı, bir an önce gitmek istiyordu. Köylüsünü dolmuşa yetiştirecekmiş. “Akşama yine geleceğim zaten nöbetim var.” diyerek uzaklaşırken, benim de nöbetçi olacağımı söyledim. İkimiz de güldük ve aynı anda ağzımızdan şu cümle çıktı:

“Akşama nöbet şenlikli geçecek.”

ACİL DOKTORU

Ali İlgin Olut

Doktor Gökhan, acil servisin yeni şef yardımcısıydı. Aslında acil doktoru olmak istememişti. Aslında doktor olmayı da istemediğini 2. sınıfta fark etmiş bu yüzde fakülteyi üç yıl rötarla, günün yarısını fakültenin karşısındaki kahvelerde olmak üzere bitirebilmişti. Dördüncü sınıfta tanıştığı şimdiki eşi Nesrin olmasaydı bu bile olamayacaktı. Kendisinden dört yaş küçük olmasına rağmen aynı sınıfa düşükleri Nesrin bu hercai, stajyer hemşiresinden öğrencisine, tıbbi sekreterinden resepsiyonistine, üniversite hastanesindeki kızların gözdesi olan yakışıklı, serseri ruhlu genç adamdan sanki yeni birisini çıkarmıştı. Ancak kızcağızın uğraşları bu sefer daha da çetinleşmiş, daha dişli rakiplerle mücadele etmek zorunda kalmıştı. Hatta neredeyse bir keresinde alt sınıflarındaki, kampüse son model arabasıyla her gün defileye gelir gibi ayrı kıyafetlerle gelen, cerrahi bölümünün başkanı aynı zamanda “A...” hastaneler grubunun ortaklarından olan ünlü operatörün kızı Gözde’ye -ki kız adı gibi kampüste de gerçek anlamda gözdeydi- kaptırmak üzereydi. Ancak Gökhan “dinlenme süresi istiyorum” diyerek başlattığı altı aylık ayrılık sürecinden ve bu sırada Gözde ile hakkında çıkan dedikodulardan sonra yeniden Nesrin’e dönmek istemişti. Nesrin çektiği dayanılmaz acı sırasında bir daha asla onunla görüşmemek üzerine verdiği yemini unutarak bir haftalık tereddütten sonra kabul etmişti. Bunun nedeni Gökhan’ın Gözde ile aralarında ciddi bir şey olmadığına dair ettiği yeminlere inanmış ya da inanmamış olması değildi. Asıl nedeni, o gece, kız yurdunun karşısındaki banka oturmuşlarken Gökhan’ın dizlerine uzanıp Nesrin’in eteğini sırlıslıkla eden ince hıçkırıklarla ağlayarak “sensiz yaşayamam” demesindeki samimiyetini tüm kalbiyle görüp inanmış

olmasıydı. Zaman, o günden bugüne kadar da ne kadar doğru bir karar almış olduğunu her gün göstererek insanların çoğundan esirgediği armağanı ikisine birden sunmuştu...

Dr. Gökhan'ın acil servis asistanlığına başlaması bir mecburiyet sonucu olmuştu. Okul bitince Nesrin'le evlenmişlerdi. Nesrin uzmanlık sınavında ilk tercihi olan “...” Üniversitesinin Psikiyatri Bölümünü kazanmıştı. Gökhan son stajını uzatmıştı ve altı ay sonrasında yapılacak olan ikinci uzmanlık sınavına girecekti. Aynı şehirde kalabilmeleri için onun da mutlaka bir bölümü tutturması gerekiyordu. Ancak Nesrin'in tercih ettiği şehir aynı zamanda sınava giren doktorların en çok tercih ettiği şehirdi. Tercih sıralaması yaparken 15 tercihlik formun en sonuna puanı çok düşük olduğu için acil uzmanlığını yazmıştı. O dönemlerde yeni açılan bu uzmanlık dalı şartları ağır olduğu için en az tercih edilen bölümlerden biriydi. Böylece Dr. Gökhan son tercihini kazanarak acil asistanlığına başladı. Daha başladığı ilk altı ayda aslında yaşamında yapmak istediği şeyin acil hekimliği olduğunu anlamıştı...

Dr. Gökhan acil kapısına geldiğinde içerden gelen uğultuyu dinledi, derin bir nefes alıp verdi ve kapıyı içerek açtı. Kapının açılması ile oluşan hava akımı burnuna fenol, iyot ve acil servislere özgü o tuhaf, tozlu kokuyu çarpınca duraksadı, bir an tedirginlik hissetti sonra gaipten bir komut almış gibi hızlıca yürüyerek koridorun hemen sağındaki daha ağır hastaların alındığı kırmızı alana girdi. İki asistan ve acil hemşiresi ile birlikte tek tek yatakları dolaştı, tedavi dosyalarını inceledi, boş olan yatakları üst cebinden çıkardığı küçük bir deftere not aldı. Hastaların hepsinin “stabil” olması içini rahatlatmıştı. Bu -şimdilik en azından- hemen hiçbir zaman yer bulunmayan yoğun bakım birimine hasta çıkarmak için sabaha kadar debelenmeyeceği anlamına geliyordu.

Koridorda hasta kabul edilen deskin önünde oluşan personel kalabalığından sıra dışı bir şeylerin olduğu anlaşılıyordu. Onun içeri girdiğini gören asistanlardan biri yanına gelerek Nezih abinin annesinin

getirildiğini ve müdahale odasına gittiklerini öğrendi. Nezih Güven Hoca... Gökhan'a ve daha pek çoklarına acil hekimliğini sevdiren, acil servisin efsanevi şefi, adı soyadı gibi adam, adam gibi adam. Dr. Gökhan hemen yanına gelen asistanla birlikte kalabalığın içinden geçerek koridora daldı ve müdahale odasının yolunu tuttu. Müdahale odasının sallanan kapısını açınca karşı köşede, sağdaki duvarın dibine çekilmiş sedyenin başında elleri belinde dev gibi gövdesiyle dikilmiş duran Dr. Nezih'i görüp yanına gitti.

Dr. Nezih gelenleri fark etmemişti. Sedyede solgun ancak gözlerinin yanları hariç neredeyse kırışksız yüzüyle, bilinci kapalı olarak yatan, uçları kınalı bembeyaz saçları sağdan örülmüş, zayıf mı zayıf yaşlı bir kadın yatıyordu.

Gel Gökhan gel. Valideyi getirdik. Akciğere pıhtı attı sanırım.

Bunu söylerken sanki “grip atlatıyor” dercesine sakindi. Sonra Gökhan'ın yanındaki asistanı kısaca süzdü sonra yanına gelmesini işaret ederek sıradan bir hasta vizitindeki gibi yapılan işlemleri tek tek anlatmaya başladı. Bu arada diğer giriş kapısında bir gümbürtüdür koptu. Manzara biraz garipti. Sedyenin başında 30 yaşlarında, asker traşlı, iri kollarından biri pazularına kadar dövmeleli bir adam kapıyı kırarcasına sedyeyi çarptırarak açmış, içeri sokmuştu. Ardında, aslında sedyeyi getirip götürmekle görevli olan, mavi giysiler içinde, sedyeyi iten adamın yarısı kadar olan yaşlıca bir hastane personeli olduğu hâlde bağıra çağıra içeri dalmışlardı. Yaşlı personel Dr. Nezih'i içeride görünce bir an bağırmayı kesti ve olduğu yerde dondu kaldı. Sonra aniden hazır ola geçer gibi önünde dikildi ve titrek bir sesle hafifçe kekeleyerek konuştu.

- Şefim sırasını beklemesini söyledik ama dinlemedi. Bizim güvenliği de itip kaktı, aha böyle daldı içeriye tutamadık bir türlü.

Az önce “Doktor yok mu lan, doktor?” diye bağırان adam bunu duyunca sustu. Sedyenin diğer başına gelip Dr. Nezih'in önünde durdu. Yüzünü ona yaklaştırıp horoz gibi diklenerek elini tehditkâr

bir şekilde ileri geri salladı sonra dönüp sedyede gözleri kapalı yatan kadını gösterdi.

- Buranın şefi sen misin? Bak karımın hâline. Öldü mü kaldı mı belli değil. Hâlâ bana bekle diyorlar!

- Dur, bir sakın ol da ne olduğunu anlayalım.

Dr. Nezih adamı yavaşça eliyle yana çekip sedyeye baktı. Genç kadının sol gözü şişmiş tümüyle kapanmıştı. Elmacık kemiğinin üzerinde de erik büyüklüğünde benzer bir şişlik vardı. Dışlerinin arasından hafif bir kan sızıntısı geliyordu. İyi bir dayak yediği ilk bakışta belli oluyordu. Nezih sakince sordu:

- Ne oldu?

- Şef doktor olan sen değil misin, sen bak işte ne olduğuna.

Dr. Nezih o arada öne doğru çıkan Gökhan'ı bir şey söylemesine fırsat bırakmadan kolundan hafifçe tuttu. Bu berikinin gözünden kaçmamıştı. Gökhan'a dik dik bakmaya başladı. Dr. Nezih hastanın başına geçip muayene ederken iki özel güvenlik görevlisi aralarında yeni uzman olmuş, ufak tefek, cılız acil doktoru kızla içeri girdi. Genç kızın beti benzi atmıştı.

- Nezih Hocam, hastanın tansiyonu, nabızı, nörolojik bakısı her şeyi normal. Vitalleri stabil. Konversiyon diye düşündük. O arada GİS kanama geldi beyefendiye içeride beklemesini söyledik birden beyefendi ajite oldu.

Alıştığı tıbbi terimler ve kısaltmalarla konuşması o anki duruma uygun olamayan bir ironi oluşturuyordu. Az önce sakinleşmiş görünen hasta yakını, doktor kızın gelmesiyle birden yeniden saldırganlaştı. İlk girdiği andaki gibi elini hırsla sallayarak ona doğru bir adım attı sonra durdu.

- Yerden bitmeye bak be. Demin içerde ilgilenmiyordun ama bizimle, doğru dürüst yüzümüze bakmıyordun. Ne oldu? Şefini görünce mi tırstın?

Yeni uzman kız telaşla ve zor duyulur bir sesle kendisini savunmaya devam ediyordu.

- Ben yanlış bir şey yapmadım. Siz içerde kayıt işlemi yaptığınız için beni hastayı muayene ederken görmediniz.

- Hadi oradan muayene etmişmiş. Yalan konuşma.

Kızın yüzü yalancı kelimesinden sonra giderek kızarmaya başlamıştı. Dr. Gökhan kızın başının üstünden âdeta dumanların çıktığı bir çizgi film karesi hayal etti. Sonra kız tereddüt içinde derin bir nefes alıp verdi.

- Ben yalancı değilim. Sizsiniz asıl yalancı.

- Sen kime yalancı diyorsun bakayım. Şerefsiz bak!

O anda garip bir şey oldu. Adamdan çekinip kapının önüne kadar gerilemiş olan doktor kız bunun üzerine durdu, dikildi ve avaz avaz bağırdı.

- Ben şerefsiz değilim. Sensin asıl şerefsiz. Yalancı da sensin şerefsiz de sensin.

Özel güvenlik bu kez kızı sakinleştirmeye çalışıyordu. Kız tam ikna olup kapıdan çıkarken birden durdu, adamın öfkeyle gerilmiş yüzüne tiksintiyle baktı, dudaklarını kaybolana dek ısırıp ve tıslar gibi bir sesle korumaların omuzlarının arasından son cümleyi söyledi.

- Karını dövmekle şerefli oluyorsun değil mi? Pislik...

Adam bu kez söylenmeyi bıraktı. Korumaların sağından, solundan, aralarından sıyrılıp doktora doğru hamle yapmaya çalışıyor, bakışları sadece doktora kilitlenmiş olarak kendisini tutmaya çalışan görevlileri savururcasına itiyordu. Dr. Gökhan birdenbire az önceki arbedede devrilmiş olan malzeme masasının üzerindeki penslerin, sargıların, kırık alkol-batikon şişelerinin üzerinden bir çırpıda atlayarak adamın ensesine yapıştı. Kendisine hamle yapmaya kalkan kalın, dövme kolunu yakaladı, arkaya, adamın kürek kemiklerine doğru çekip kaldırıncı adamın gırtlığından acı dolu bir inleme çıktı ve adamı

yandaki duvarın dibine sürükledi. Şimdi duvarın dibinde bambaşka bir savaş yaşanıyordu. Gürültüleri duyup içeri gelen diğer uzman doktorlar Gökhan'ın yanına gelmiş adamın kolunu bırakması için ona telkinde bulunuyorlardı. Biri Gökhan'ın adamın kolunu sıkın elini gevşetmeye çalıştıysa da mengene gibi kapanmış olan eli çözmek imkânsızdı. Adam dizlerinin üzerinde duvara yaslanmış duruyordu. Arada silkinmeye çalışıyor bir yandan da boğuk sesle küfürler savuruyordu.

- Bırak o... çocuğu. Bırak ulan!

Gökhan'ın yukarı doğru bir hamlesi adamın konuşmasının anlaşılabilir olan bölümünü kesti. Sesi iyice boğuklaşmış, ağzından köpüklü hırıltılar, kesik kesik nefesler duyulmaya başlamıştı. Bu arada odanın kapısı ardına kadar açılmıştı. Dışarıda bekleyen meraklı kalabalık sahneyi izliyor ama kimse müdahale edecek gibi durmuyor, sadece gençten bir kadının kucağındaki çocuğun ağladığı görülüyordu.

Dr. Gökhan olayın başından beri ilk kez âdeta kan donduran, ürkütücü bir sesle konuştu.

- Söyle bakayım şimdi. Ben neyim. Hadi söyle söyle. Demin diyordun ya o. Çocuğu diye.

Cevap sadece artan köpürdeme sesleri...

- Sustuk diye sen kendini adam mı sandın? Konuşsana şimdi küfretsene lan. Kalk lan şimdi de karını döv hadi.

Adamın kolu sırtında iyice dikleşmiş neredeyse ense hizasına yaklaşmıştı. Tam o sırada Gökhan ne zamandan beri kolunu tutan tombul parmakların etine iyice kenetlendiğini fark etti ve başını kaldırdı. Önce Dr. Nezih'in şişe dibi gibi kalın gözlüklerini gördü. Sonra da tombul, babacan yüzünü, her biri ayrı yana bakan gözlerini. Onunla ilk karşılaştığında onun nereye baktığını çözmemiş, içinden gülmek gelmişti. Acaba dünyayı ters yüz olarak, biri yukarısını biri aşağısını mı görüyor diye düşünmüştü. Ancak sonraları o gözlerin kimsenin fark etmediği ufacık bir elektrokardiyografi değişikliğini, bir

akciğer grafisindeki, belli belirsiz bir lekeyi, beyin MRG'deki susam kadar bir kitleyi, hastanın vücudundaki bir sivilceyi, ağzının içindeki bir pamukçuğu, bir yüzdeki endişeyi, umutsuzluğu, hayal kırıklığını, o bazen tuhaf anlamlar içeren bir anlık bakışın altındaki duyguyu... Şimdi de bu bakışlarda en saf hâliyle karşısındakinin kendisini anladığını görüyordu. Dr. Gökhan'ın gözlerindeki öfke şimşekleri sıralı ampuller gibi teker teker söndü, yüz hatları gevşedi, adamın kolunu sıkan yumruğu yavaşça çözüldü. Sonra diğer kolunu tutan, ince güçsüz parmakları fark etti. Adamın az önce sedyede yatan karısı sağlam olan gözlerinden sicim gibi akan yaşlarla kolunu çaresizce sarsarak kendisine sesleniyordu.

- Bırak doktor. Kocamı bırak n'olursun... Sinirli sadece yapamıyor işte. Çok iyidir aslında. Bırak onu doktor. Böyle değildir aslında. Çocuk gibidir o doktor. Ha bak aslında şu kolumdaki tüye bile dokunmaz. İşsiz kaldı ne zamandır. Çoluk çocuk evde açız. Yapamıyor işte. Bırak kocamı doktor. Benim de bir şeyim yok zaten, gidelim evimize.

Dr. Gökhan baştan aşağıya bir ürperti ile titredi. Uykudan uyanmış gibiydi. Adamın kolunu bırakıp yavaşça kalktı, bir adım geri çekilip durdu. Kadın hemen yerde iki büklüm kapaklanmış olan kocasının omzuna sarıldı, tüm gücünü vererek adamı kaldırdı. Adam sağlam elini omzunun üzerindeki cılız elin üzerine koydu, bu şekilde birbirlerine dayanarak, sessiz sedasız açılan kalabalığın arasından yürüyerek gözden kayboldular.

“Dostum ve kardeşim acil şefimiz Doç. Dr. Nazif Erkan'ın (1969-2016) aziz anısına...”

İLK NÖBETİM

Zeynep Kuru Kesler

Doğup büyüdüğüm şehirden tayin sebebiyle ayrıldığımda yaşadığım sevinci nasıl anlatsam size. Önce okul sonra sınav derken kaç senenin emeği var bu işte. Heyecanla beklediğim o an gelip sonuçları öğrendiğimde havalara uçmuştum. Daha sonra tercih kısmında kaç şehir değiştirdim, kaç hastane yazdım sildim. Evrak hazırlarken, dosya tamamlarken suratımdaki gülümseme kocamandı. Tercihler açıklandığında evrak işlerini hallederek, babamla birlikte düştük yollara. Trende ilk iş günümü, ilk tanışacağım insanları düşündüm hep. Tanıdık birileri ile karşılaşacak mıydım? Şehre alışacak mıydım? İlk maaşımla ne yapacaktım? Kafamda sorularla indik şehre. Daha bir sene önce deprem görmüş toparlanmaya çalışan yorgun bir havası vardı Sakarya'nın. Elbet karşımda bir hasar görmeyi bekliyordum ama televizyondan bakmayla şehrin gerçek yıkıntı, harabe hâlini görmek arasında çok fark vardı. Yolun her iki kıyısında devrilmiş apartmanları, kurulan geçici barınma evlerini seyrederek hastaneye gittik. Sıralanmış konteynerlerden oluşan servisleri, koridorlar bağlıyordu. Kalabalık poliklinikleri geçerek idare tarafına ulaştık. İlk karşılama güzeldi, tebrikler, hoş geldinler... Memnun ayrıldık idare katından. Esnaf lokantasından, iş makinelerinin gürültülü sesleri eşliğinde yemek yedik. Esnafla konuştu babam. Depremde kaybettiği yakınlarından, hastanede çalışan akrabalarından bahsetti. Tarifler üzerine hemen arka tarafta Orman İşletme Müdürlüğü bahçesindeki geçici barınma yerlerine gittik. Daha yerli halkın bile ev sorunu çözülmemişken yeni gelenlere ev bulmak mucize gibi bir şeydi. İki sokak arkada dördüncü katta küçük bir daire bulduk. Pencereden baktığımda ambulans ışıklarını görebiliyordum. Ağaçların arkasında kalmış toza bulanmış

“ACİL” yazısı okunuyordu. Siren sesleri ve ışıklarıyla ambulanslar yoldan geçiyordu. İçerideki telaşe gözümün önüne geldi. Sedyede getirilen hastalar, kırıklar, yaralanmalar, yanıklar, trafik kazaları. Her birine yapılacak ayrı ayrı işlemler. Elinde ilaç tepsileri, pansuman malzemeleri ile koşturan sağlık personelleri... İlk yardıma, ilk şefkate muhtaç birine yardım etmenin mutluluğu sardı içimi. Acil yazısına bakıp göz kırptım. Bir hafta sonra görüşürüz dedim içimden. Babam bu arada evi tutmuş, alacağımız eşyalar için ev sahibinin tarif ettiği yerlerin listesini alıyordu. Her şey hızlı bir şekilde halloluyordu.

İlk iş günü, kalbim ata ata girdim başhemşire odasına. Benim gibi yeni gelmiş 8 kişi ile birlikte pür dikkat kesilmişti. Hepimizin yüzünde genç ve tecrübesiz bakışlar vardı. Kucağımızda çantamıza alıp, kalp çarpıntılarını saklar gibi bastırıyorduk göğsümüzde. Tek tek çalışacağımız servisi söyleyince, her isimde ya sıranın gelme ihtimali ya da doğrumu duydum şaşkınlığı yerleşiyordu yüzümüze. Başhemşirenin her servisin ne kadar önemli olduğu ve çalışan personeller için sarf ettiği güzel sözlerle çıktık odadan. Tabelaların yönlendirmesiyle koridorlardan ve merdivenlerden her birimiz “Görüşürüz.” sözüyle ayrıldık. Birkaç gün önce göz kırptığım acil servise gelince bir uğultu karşıladı beni. 112’nin getirdiği sedyeler her yeri işgal etmişti. Bir grup hasta yakını kapının hemen ağzında sigara içiyordu. Veznedeki memur seri şekilde soru soruyor, röntgen ya da laboratuvar işlemleri için en arka koridorları tarif ediyordu. Triyaj masasında ateş, nabız ve tansiyon işlemlerini yapıp birkaç sorunun cevabını giriş formuna doldurup hastalar yönlendiriliyordu. Hasta müşahade salonlarında sedyeler çekilmişti. Bir bölük asker karnının tutarak sıra bekliyordu. Başlarında komutan alınıdaki terleri silerek, her asker için verilen yatış raporunu düzenliyordu. Elinde tespih sallayan cepkenli sarı bıyıklı dayılar getirdikleri hastaların hâllerini anlatıyorlar birbirlerine. Koridorda tanıdık çıkan iki teyze birbirine sarılıyordu. “Sen niye geldin, senin neyin var, doktor tahlile gönderdi,

geçmiş olsun, selam söyle” konuşmaları geçiyordu aralarında. Dışarıdan gelen toza, dumana ve insan kalabalığının ter kokusuna pansuman odasından “Ah!” sesi ile batikon kokusu ekleniyordu. Cesaret gösterip o kalabalığın arasına karışamıyordum. Sanki azgın suları olan bir nehir beni çekecek ve ben çıkamayacaktım. Tekerlekli sandalyeyi kumanda etmeye çalışan birinin diklenen sesini duyunca daha kenara çekilmeye çalışırken birine çarptım. İlk adımı atmış oldum böylece. Sonraki adımlarım ürkek, korkak, yavaştı. İnsan akıntılarının arasında hedefime doğru ilerledim. Forma yakasındaki çizgilerden servis sorumlusu olduğunu tahmin ettiğim hemşirenin yanına gittim. “Merhaba ben işe yeni başlayan hemşireyim.” diyebildim usulca. Gülesi geldi kadının. Kedi yavrusu gibi sığıntı duran hâlime acıdı sandım. Yeni bulunmuş bir madeni tutuyormuş gibi omuzlarımdan sıkarak arkadaki odaya doğru ilerledik. Hemşire odasında bulunan 3 kişiye “Bakın bu akşam nöbete kalacak çömezi getirdim.” diye seslendi. Onların sevinçli bakışlarının arasında şaşkın şaşkın bakakaldım. “Nöbet mi, ilk günden mi?” deyiverdim. Hep bir ağızdan “Bir şey olmaz, daha iyi öğrenirsin. Buraya çalışmaya gelmedin mi, yanında biz varız.” cümlelerinin sonunda “Hayır.” demeye hakkım yokmuş gibi hissettim. Sorumlu hemşirenin neye güldüğünü de anlamış oldum. İlk iş günümde ilk 24 nöbetim başladı. 10 dakika sonra kadın müşahede odasında buldum kendimi. Her yeni gelen hastanın takibini alıyor, gözlem formunu dolduruyordum. “Çömez, ufaklık, kuzu, yeni gelen” gibi seslenişlere bakarak ismim “Zeynep” diyordum. Yoğunluk yüzünden ilk başlarda heyecanı içimde hissedemiyordum çünkü kendimi dinleyecek zamanım olmuyordu. Yemek saati geldiğinde hastane bahçesinde 100 metre ötedeki prefabrik yemekhanenin önünde sıraya girdik. Yemek saatinin olmazsa olmazları olan sokak köpekleri ve ağaç tepelerinde bekleyen kediler hareketlerimizi izliyordu. “Hep siz alıştırdınız şunları, sevmeyin artık!” diyenlere inat yemekhaneden çıkan personeller yemek artıkları

veriyordu hayvanlara. Yemeğe oturunca ne kadar yorulduğumu anladım. Yarım saat sonra elinde çay tepsisi ile kantinci isteyenlere çay servisi yapmaya başladı. Yeni gelen hemşirelerle “Hoş geldin abla, hayırlı olsun, ben Recep.” diyerek tanışıyordu. Bana sıra gelmeden kalkıp mesai yerimize geri döndük. Kayıt masasında protokol defterini doldururken tanıştık geveze kantinciyle. Bir tepsi çayı dağıtıp koridordan geçerken koluna girdiği sağlık memurunu işaret ederek “Abla insafsız bunlar, ilk günden nöbet mi verilir? Ben olsam bunların yüzüne bakmam!” diyen Recep’e iki elimi yanlara açarak “Ne yapalım, şans.” dedim. Duygularıma tercüman olmuştu ama ilk günden kimseyle papaz olmak istemedim. Acil servis sürekli kalabalık olmuyordu ara ara boşluklar olunca sohbet ediyorduk ekiple. Acilin en yoğun saatlerinden bahsediyorlardı. Akşam saatlerinde yapılan trafik kazalarından, diyetine dikkat etmeyen diyabet hastalarından, gece ilerledikçe gelen darp olaylarından, karı koca kavgalarından, sokakta çıkan bıçaklanmalardan, madde kullanan insanların çokluğundan bahsedildi. Bir de pansuman, enjeksiyon gibi işlemleri yaptırmaya gelen acil olmayan durumlar vardı. İklim olarak nemli bir bölge olduğundan ve şehrin havasındaki toz kaynaklı alerjik astım, bronşit gibi üst solunum yolu hastalık oranı fazlaymış. Acil servise bu yüzden sıkışıp başvuran hasta çok oluyormuş. Geçici bir binada hizmet verdiği için duvara monte oksijen sistemi yokmuş, kullanılan oksijen tüplerinin doluluğunu sık sık kontrol etmek gerekiyormuş. Bu konuşmaların yanında tembihler, öğütler ve neredeyse her iki cümlede bir “Deprem nedeniyle arttı.” diye başlayan bir sürü şey vardı. Jandarmanın, polisin getirdiği elleri kelepçeli kişilerin adli muayene işlemlerini ilk defa görmüştüm. Her nöbette illa gençlik problemleri yaşayan ergenlerin başvurduğu birkaç vaka olurmuş. Hasımlık kavgalarında tarafları birbirlerini yaralama girişimlerinde bulunurmuş... Duydukça hayretler içinde kalıyordum. Hele anlattıkları örnek olaylar ne denli tehlikeliydi. Sabahki yoğunluktan daha fazlasını bu koridorda hayal edemezken

siren sesleri duyulmaya başladı. Acil kapısından önce araç dışı sonra araç içi trafik kazası iki yaralı getirildi. İlk müdahaleleri yapıp laboratuvar ve röntgen işlemleri için hastalar diğer prefabriğe taşındı. Hemen arkasından aile kavgasına karışmış bir grup girdi servise. Birbirlerini miras kalan tarla için korkutmaya çalışırken iş kavgaya dönmüş ve birbirlerini epey dövmüşlerdi. Ağızları burunları kanlar içinde olmasına rağmen yattıkları sedyelerden birbirlerine hâlâ atıp tutuyorlardı. Polis kayıtları almakta sert konuşuyordu. Tansiyonu yükselen, astım krizine giren, pansuman işlemleri için gelen hastalar sıradaydı. Acil servis boşalmıyor, doldukça doluyordu. Gıda zehirlenmesi diye gelen bir bölük asker daha giriş yapmıştı muayene odasına. Hepsinin giriş evraklarını doldurmak, damar yolu açmak, yatış dosyası oluşturmak uzun sürdü. Askerleri servise gönderince ortalık biraz sakinleşti derken müşahede odasından elleri sopalı kalabalık bir grup içeri girdi. İlk anda ellerindeki sopayı fark edemediğimden “Ne şikâyetiniz vardı?” diyecekken laf ağzımda kaldı. İterek insan kalabalığından sağa sola bakmadan geçiyorlar erkek müşahede odasına giriyorlardı. “Dur arkadaşım, nereye, böyle giremezsin!” diyen erkek personeli savurdu öndeki sakallı olan adam. Pansuman yapan, muayene eden, maskeyle oksijen veren doktoru, hemşiresi ilk anda duydukları sesle kapandılar yere. Sırada bekleyen hastalar ve hasta yakınları kaçışmaya başladı. “Sen bizim oğlumuz nasıl çarparsın? Koskoca yolda görmedin mi?” diyerek 70 yaşındaki adama saldırdılar. Arkalarından çekmeye çalışan erkek personeller, doktorlar vardı. “Durun, çekilin, yapmayın.” laflarını duymuyorlardı. Elleriindeki sopalar ile hasta başı sehpalalarına vuruyorlardı. Arada çekilmiş perdeler kornişlerden çıkmıştı. Yan taraftaki hastalar yere atmıştı kendini. Çıglıklar ve eşyalardan çıkan kırılma sesleri... Yeterinde yumruk attıktan sonra abandıkları yataktan geri çekildiler. Hastane polisini görünce rahat tavırlarla ellerini uzattılar. Polisler tanıyordu adamları. “Bir kerede rahat durun be. Hastane burası,

mahvettiniz adamı. Bu sefer savcı yaktı çıranızı!” diyerek alıp götürürken hemşireler kontrole ediyorlardı darp edilen adamı. On saniye geçmeden koridorun başında daha büyük bir gümbürtüyle içeri başka kalabalık bir grup girdi. Bu sefer bende sindim masanın altına. Çılgınlıkların ve bağrıışmalarının arasında önlerine kim gelirse iteleyerek, savurarak, yumruk atarak elleri kelepçeli şahısların yanına kadar gelip saldırmaya başladılar. Allah’ım nereye düştüm ben, ne yaşıyordum böyle. Sanki pazar sabahlarında izlediğim western tarzı filmdeydim ve bir bar taburesi piyanistin başına patlayacakmış gibiydi. Günlerdir yaşadığım sevinç bunun için miydi? Hayatımda bu kadar büyük bir kavgayı hiç görmemiştim. Hele yaralı ve hasta insanlara yapılmasına aklım almıyordu. Tedavi masasına dizilmiş serum şişeleri kulağımın dibinden sıyrarak yere düştükçe çılgılık atmaya başladım. Masanın altından kalktığımda ortalığın savaş alanı hâlini gördüm. Her şeyi birbirine fırlatan adamlar, saklanmaya çalışan hastalar, durdurmaya çalışan polisler ve söz dinlemeyen bir sürü insan vardı. Yaşlı adamın akrabaları ve diğeri yaralı gencin yakınları, miras kavgası yapan aile, kimin kim olduğu belli olmadan birbirlerine vuruyorlardı. Ne polis ne vatandaş ne de sağıkçı durduramıyordu onları. Ben de bir cesaret bağırmaaya başlamıştım. “Çıkın buradan, defolun!” Beni onca gürültünün arasında duyan yoktu. Biraz daha cesaretlenip, arkasında durduğum yumruk sallayan adamın omzun çektim ve “Çık dışarı!” diye tekrar bağırđım. Sadece bir an afalladı. Olması gereken bir kurala uyma isteği duydu ama kavgadan ayrılmayı benim gibi genç bir hemşirenin, bir sözüyle yapmaya niyeti yoktu. Bana ceza verme isteği suratına işledi. Yüzündeki bir anlığına gevşeyen kaslar kasıldı tekrar. Tedavi masasındaki son cam serum şişeyi eline aldı. Ayaklarımdan başıma kadar bir sıcaklık çıktı. Cesaretimin cezasını alacaktım. Korkuya kapıldım, o an bırakın vurmaya püf dese yığılırdım yere. Kaslarımı tutan hiçbir sinir hücresi çalışmıyordu. Bütün salona yardım arar gibi baktığımda, depremin yapamadığı ama insanın insana yaptığı

zulüm ve ziyanı gördüm. Tekrar karşımdaki adama doğru elimi uzattım “Dur yapma!” dercesine. Hiç aldırış etmedi. Kolunu gülle atan olimpiyat sporcusu gibi havaya kaldırdığı andan bir el onu tuttu ve geri doğru çekti. Bütün gücünü bana odaklayan adam sendeledi. “Çık lan dışarı, şerefsiz, hemşirenin ne suçu var!” diye iteledi onu tutan erkek hizmetli. Donup kaldım orada. “İyi misin, Hemşire Hanım, iyi misin?” sesimi çıkartacak gücüm yoktu, gözümle onayladım sadece. Gıda zehirlenmesinden yatan askerleri ziyarete gelen üst rütbeli askerler sayesinde acil serviste olan bütün işgalciler dışarı çıkartıldı. İstemsizce ağlıyordum. Ah annem olsaydı elimden tutan, babam olsaydı şunlara hadlerini bildiren. Bunlar nasıl insanlar? Hastanede, en ihtiyaç duyulan sağlık hizmeti veren kurumda bunu nasıl yaparlar? Aklımdan geçiyor tüm söyleyeceklerim ve gözlerimden dökülüyordu...

Ayaklarımızın altındaki cam kırıklarını süpürdüler hizmetli personeller. Cihazların çalışıp çalışmadığını kontrol etti teknisyenler. Yaralanan hastaları ambulansla sevk ettiler. Yumruk yiyen, burnu kırılan doktor, muayene ve ameliyat işlemleri için servisten ayrıldı. Başhekimliğe haber verildi göreve gelecek doktor ayarlaması için. Gözlüğü kırılan, forması yırtılan, üzerine kan sıçrayan, korkan, ağlayan diğer sağlıkçılara, başka servisten arkadaşları geldi, “Geçmiş olsun, iyi misin, nasıl oldu, sana bir şey oldu mu? Allah belasını versin, elleri kırılınsın!” diyerek destek vermeye çalıştılar. Bana bakıp “Bu kim, yeni başlayan kız mı?” diye sordular. İçimdeki korku ve isyanla nasıl ağlıyorsam, gelen personeller; biraz dinlenmeye, içmesem de biraz sigara içmeye, biraz hava almaya çıkarttılar. Gözümün önünden gitmiyordu suratımda patlama ihtimali olan serum şişesi. Beni kurtaran personel geldi yanıma. “Abla ne cesaret varmış sende, bak kimse diklenemezdi öyle kolay kolay! Adam nasıl sarsıldı sen çık diye bağırınca. Nerelisin sen? Sizin memleketin insanı hep böyle cesur mu? Cesur olmasa deprem görmüş bir şehre gelmezdin zaten. Abla dikkat et bir daha diklenirken serum şişelerini sakla, aman deyim...” ağlayarak

teşekkür ettim. Abartılı cesaret verici sözlerle konuştukça güldürdü beni. İçimdeki gücü buldum tekrar. Kendimi daha iyi hissedince göreve geri döndüm. Yüzüm gözüm ağlamaktan kızarmış, şişmiş. Bir müddet toparlanmak için hizmet veremedi acil servis. O zamanlar “beyaz kod” diye bir şey yoktu. Darp edenler ne oldu bilmiyorum. Bizim ifademiz bile alınmadı. Sadece kırılan eşyalar nedeniyle tutulan tutanaklarda adımız geçti. Normal bir süreçmiş, acil yaşaması gereken bir durummuş gibi davrandı herkes. Daha sonraki saatlerde başka siren sesleri ile gelen hastaları karşıladık. İçimizde kırgınlık, öfke, yorgunluk dura dursun hiç tanımadığımız insanların dertlerine derman olmak için koşuşturduk. Kırık dökük eşyaların arasında sabah saatlerine kadar çalışırken belki biraz bencil hislerle iyi ki o askerler gıda zehirlenmesinden yatışla gelmişler diyerek bizi kurtaran insanlara minnet duyduk.

BEYAZ ÖNLÜK

Akif Kökçe

Pazartesi sabahı Niyazi sabah sabah ısrarla çalan cep telefonunun sesine uyanıp zorlukla yataktan kalktı. Çalan telefonu uyku sersemi zorlukla bulup “alo” dedi...

Kardeşi babasının birkaç saat önce düştüğünü, yürüyemediğini, ambulans çağırdıklarını, acile geldiklerini, bacağının alçıya alınacağını, kalça kırığı için de ameliyat olacağını, ortopedi servisinde boş yatak olmadığı için hâlen acilde olduklarını, gelmesi gerektiğini söyledi.

Niyazi “Tamam geliyorum.” diye telefonu kapadı, neler yapması gerektiğini düşündü. Büyük oğluyla beraber kasap dükkânı işletiyordu. Oğlunu arayıp olanları anlattı. Hastaneye gideceği için geç geleceğini, toptancıdan etleri alıp dükkânı vaktinde açmasını söyledi.

Bir şeyler atıştırıp evden çıkarken karısı yıkayıp ütilediği iş önlükleri içine koyduğu torbayı eline tutuşturup “Beni merak içinde bırakma, durumu öğrendiğinde haber ver.” dedi.

Kalıcı hâle getirilen yaz saati uygulaması nedeniyle sokaklar karanlıktı. Yetmiyormuş gibi yağın yağmur nedeniyle de trafikte tıkalıydı. Canı sıkıldı “Yolunda giden hiçbir şey yok.” dedi.

“İnşallah boş yer vardır.” umuduyla girdiği hastanenin otoparkında zorlukla da olsa boş bir yer buldu. Emniyet kemerini çözerken gözü aracın yan koltuğun üzerindeki poşetten ucu gözükken iş önlüğüne takıldı. “Neden olmasın?” diye düşündü, beyaz önlüğü giyersen bin bir zorlukla açılan hastane kapılarından kolaylıkla geçebilirim... Üzerindeki montu çıkardı ve torbadaki beyaz ütülü iş önlüklerinden birini alıp giydi.

Acil servis girişine geldiğinde kapıdaki görevliye başına selam verip kapıdan içeriye girmekte olan sedyenin arkasından hızlı adımlarla

içeri süzüldü.

Koridorda yürürken “Doktor yetiş! Kocam elden gidiyor!” diyen bir kadın yolunu kesti. Niyazi duymazdan gelip yürümeye devam etti. Kadın koluna yapıştı, Niyazi yürümeye devam ederken “Acil işim var! Şimdi senin kocana bakamam!” diye kadından kurtulmaya çalışıyordu. Kadın. “Benim kocamın durumu da acil! Sen bakmayacaksın da kim bakacak onu söyle doktor!” diye bağırmaya başladı. Niyazi kurtulmak için “Git başımdan! Kadınsın diye el kaldırmıyorum! Beni kızdırma!” deyince daha da sinirlenen kadın elindeki çantayla kafasına vurup Niyazi’yi tekmelemeye başladı.

Kavgayla birlikte çevrelerine toplananların içinden sıyrılan iri yarı bir genç “N’oluyo anne?” diye sorup da “Bu doktor babana bakmıyor, bana da hakaret ediyor!” yanıtını duyunca “Lan sen babama nasıl bakmazsın! Senin maaşını biz veriyoruz! Öldüreyim mi lan seni?” diyerek olanca kuvvetiyle kafayı Niyazi’ye geçirdi. “Ben doktor değilim.” demek isteyen Niyazi ancak “Behn dohtoht döğülüm.” diyebildi ve ağzından çıkan şeyin ne olduğunu anlamak için götürdüğü elinin içinde düşen kırılmış kanlı dişini görünce çırpınmaya başladı. Kendisini darbelerden kurtarmaya çalışırken, kendisini kurtarmak için olay yerine gelen sağlık personelinin de kadının yakınları tarafından tartaklandığı gördükten hemen sonra oracıkta bayıldı...

Kendinden geçen Niyazi yarım saat sonra gözünü açmaya çalıştı. Gözünün birini açabildi, diğer kapalıydı. Yediği yumruktan gözü bantlıydı, tüm vücudu ağrılar içindeydi. Vücudundaki kırıkların belirlenmesi için röntgen çekilmesi gerekiyordu. Röntgene giderken kendisine eşlik eden polis “Doktor Bey! Geçmiş olsun. Konuşabilecek misiniz? Olanları biz de sizden dinleyelim.” dedi.

- Behn dohtoht döğülüm...
- Hasta bakıcı mısınız?
- Haayt! Behn khasaphım!
- Bu kıyafetle hastanede ne geziyorsunuz?

- Ahicilen gelmihtim, cıharmayı unuthmushum, üstühümde kalmış, diyebildi.

Polis, şikâyetçi olabileceğini ama bu durumda beyaz önlükle hastanede geziyor olmasının da kendisi açısından sorun yaratabileceğini söyleyince “Şihayetçi dööölüm.” diyebildi...

Röntgen çekimleri bitti! Niyazi hastanede babasının yanındaki hasta yatağında yatıyordu. Babasının kırık ayağı alçıya alınmış, kalça kırığı için ameliyat olmayı bekliyordu. Kendisinin bacağında ve kaburgasında kırık, kafatasında çatlak vardı. Oğlunu hastaneye gelmesi için aradığında zorlukla “Oooğhlum hashtaneye gelh amha kasahp önlühünü çıkarh da gelh!” diyebildi...

ACİLDE NELER OLUYOR?

Engin Kükrer

Gencecik ve idealist bir sağlıkçı olarak adım attığım hastanemden, otuz beş yıl sonra emekli bir ameliyat hemşiresi olarak ayrılıyordum. Ben yavaş adımlarla hastanemden uzaklaşırken temiz yüzlü, uzunca genç bir hemşire kız da taze boya kokusunun burnunuzu esir aldığı yeni hizmet binasından içeriye giriyordu. Hayatın belki de değişmeyen en temel yasasıydı bu; modası geçen, yaşlanan, eskiyen... Kısacası faydalı ömrünü tamamlayan her şey yerini bir yenisine bırakmak zorundaydı.

Ancak o gün, bu kaçınılmaz kaderi yaşayan bir tek ben değildim. Eski acil hizmet binamız da emekliye ayrılıyor; iş makineleri tarafından parçalanmakta olan kolonlarının çıkarttığı gürültülerle belki de beni son bir kez selamlamak istiyordu. Eski dostumun bu son isteğine kayıtsız kalamadım. Başımı çevirip biraz sonra anılarımı içinde bırakarak son nefesini verecek olan emektar yapıya şöyle bir baktım. Dev bir ekskavatör, yumruklarını birbirini ardına bu savunmasız yapıya indiriyor, benimse acilde geçirdiğim günler, siyah-beyaz bir film şeridi gibi gözümde canlanıyordu. Hazin hatıraları anımsayıp gözlerimi nemlendirdikten sonra, aklıma acilden içeri hışımla giren o iri kıyım adamın, sonrasında uysal bir kedi gibi dışarı çıktığı o an geldi ve gülümsedim. O gün Doktor Orhan Bey ve bu adam arasında yaşananlar, yorucu geçen meslek hayatımda yüzümü güldürmeyi başaran müstesna anılardan bir tanesiydi.

Göreve başladığım yıllarda acil binası olarak kullanılan bu yapı, ana binayla bağlantılı muayene, dinlenme ve gözlem odalarından oluşan ufak bir çıkıntıdan ibaretti. 1980’li yıllarda ameliyathane hemşireleri olarak ayda bir veya iki kez burada nöbet tutardık. O yıllarda acilde bizim dışımızda bir uzman doktor, bir pratisyen hekim ile üç yardımcı

sağlık personeli daha görev yapardı. Nöbet tuttuğumuz muayene odasının içerisinde kapıya göre sol tarafta perdelerle birbirinden ayrılmış üç tane muayene masası vardı. Sağ tarafta ise ilaçlar ile tıbbi alet ve ekipmanların bulunduğu, camlarına kırmızı hilal yapıştırılmış beyaz uzun dolaplar bulunuyordu. Odanın girişinde, tam karşıdaki bölmede hemşire ve doktorların oturduğu buz mavisi yüzeyi olan gri renkli, yan yana konulmuş iki metal masa mevcuttu. Dinlenme odaları sağlık ekibinin dinlenmesi için ayrılan ancak yoğunluktan dolayı içine girip de uyumamızın nasip olmadığı sembolik istirahat yerleriydi. Hasta inlemelerinin, çocuk ağlamalarına karıştığı ve her dakika yeni bir hastanın giriş yaptığı bir ortamda değil uyumak, oturmak bile pek mümkün olmuyordu.

Acil serviste, gelen hastanın kaydını ve ilk değerlendirmesini yapmak nöbetçi hemşireler olarak bizlerin göreviydi. Hasta içeri girer girmez, sağlık karnesini alıp sararmış yaprakları kenarda kıvrılarak öbek olmuş kara kaplı deftere giriş kaydını yapardık. Kaydı tamamladıktan sonra hastanın şikâyetini ve kronik bir rahatsızlığı olup olmadığını sorardık. Daha sonra hastanın ateşini ve tansiyonunu ölçerdik. Son olarak da tüm bu bilgileri matbu bir evrak olan hasta muayene kâğıdına işlerdik.

Bizim yaptığımız ilk değerlendirmeyi müteakip hastayı doktor muayene ederdi. Muayenesi biten hastalar ya reçetesi yazılarak evine gönderilir ya da gözlem odalarında müşahede altına alınırdı. Durumu daha kritik olanların da servise yatışı yapılırdı. Bu bitmek tükenmek bilmeyen döngü, contası bozulmuş musluktan sürekli damlayan bir su gibi sabaha kadar neredeyse hiç kesilmeden devam ederdi. Böyle bir ortamda fırsat olur da masanın üzerine kafanızı koyarak yarım saat uyuyabilmişseniz ne âlâ! Ancak bu tilki uykusu çok uzun sürmez ve genelde yeni bir hastanın acil kapısından içeriye girmesiyle çabucak sonlanırdı. Böyle anlarda kan çanağına dönmüş gözlerinizle ve algı yeteneğini kaybetmiş zihninizle, kısa ama o tatlı uykudan kaldırılmış olmanın sersemletici tadını damağınızda hissederdiniz.

Bazen de toplu bir trafik kazası haberi gelir, yapılan anonsla birlikte servisteki tüm doktor ve hemşireler acile çağrılırdı. Duruma göre de icapçı dediğimiz, evinde hazır bekleyen uzman doktorlar hastaneye davet edilirdi. Aciliyetine göre ameliyata alınan hastalar, durumu daha hafif olup da olayın şokunu henüz üzerinden atamamış etrafa şaşkın şaşkın bakınan kazazedeler ve nihayet kaza haberini aldıktan sonra telaş içinde acile gelerek burayı birbirine katan hasta yakınları... Mahşer gününü andıran böyle günlerde bırakın uykuyu, kendinizi oturma dahi mümkün olmadığı bir can pazarının tam ortasında bulurdunuz. Gecenin sonunda, nöbet istirahatli olarak eve döndüğünüzde ise ertesi güne kadar deliksiz uyku sizi beklerdi.

Ama bana sorarsanız buradaki en yorucu iş, bağırarak ve çağırarak suretiyle acili birbirine katan düşüncesiz insanlarla uğraşmaktır. Sesini yükseltirse, olay çıkartırsa ya da önemli olduğunu düşündüğü bir tanıdığının ismini verirse kendisine veya refakatindeki hastaya daha çabuk ve iyi bakılacağını zanneden bu tür insanlar, hepimizi diğer vakalardan daha fazla yoruyordu. Ancak bu sefer bunun tam tersi olacaktı. Az sonra ağzında salyalar saçarak muayene odasına hışımla giren iri kıyım adam, gecenin devamında bu odadan süt dökmüş bir kedi gibi çıkacak ve yıllar sonra bile gülerek anlatacağımız bir hatıranın başkahramanı olacaktı. Zaten o günkü nöbet ekibi de sadece komedi filmlerinde bir arada görebileceğiniz şahsına münhasır kişilerden oluşuyordu.

O günkü nöbetçi pratisyen hekim Levent Bey; otuzlu yaşlarda, uzun boylu, atletik yapılı ve yakışıklı sayılabilecek biriydi. Yuvarlak siyah gözlükleri ve alınının ortasından inen kâkülü ile Süpermen filmlerinin başkarakteri Clark Kent'i andırırdı. Aynı zamanda muziplik yapmayı çok seven sıcakkanlı bir insandı. Yanına iki kişi oturmaya görsün, hemen komik hikâyeler anlatmaya başlardı. Şaka yapmayı öyle seviyordu ki bunlardan bir tanesi onun uzmanlığını alamamasına mal olacak nitelikteydi. Anlattığına göre tıpta uzmanlık sınavı mülakatında (1984'e kadar yazılı sınavı geçenlere mülakat yapılırdı.) heyet başkanı

tarafından sorulan “Bana öyle bir gıda söyleyeceksin ki bebeğin her ihtiyacını karşılayacak?” sorusunu sırf muziplik olsun diye “aşure” diye yanıtlamıştı. Heyet başkanının bunun şakadan ibaret bir cevap olduğunu anlamaması üzerine “anne sütü” diye durumu toparlamaya çalışsa da mülakatta elenmekten kurtulamamıştı. Yine de bu olayı hep keyifle anlatır ve “Gülmesini, eğlenmesini bilmiyorsan, boşa yaşıyorsun bu hayatı.” diye de eklerdi.

O günkü ekipteki pansumancımız Çorapsız Ahmet de en az Levent Bey kadar matrak bir adamdı. Çorapsız Ahmet; uzun boyu, çelimsiz vücudu, baston gibi incecik kolları ve yuvarlak küçük gözleriyle “Temel Reis” çizgi filmindeki “Safınaz” karakterinin sanki erkek bir kopyasıydı. Sigara içmeyi çok severdi. Öyle ki konuşurken dahi, ağzında sigarası olur, o konuştuğu sigara dudakları arasında yukarı aşağı oynar dururdu. Genelde ne dediği de pek anlaşılmazdı. Bu adama niçin “Çorapsız Ahmet” dediği konusunda çeşitli rivayetler mevcuttu. En yaygın olanı ise “Bizim Ahmet, bir gün televizyon karşısında elinde sigarayla uyuyakaldığı için neredeyse evi yakıyormuş. Neyse ki karısı yanık kokularından bir terslik olduğunu fark etmiş ve yangını büyümeden söndürmüş. Koltukta kocaman bir sigara deliği olunca hanımı da açmış ağzını yummuş gözünü... Hâl böyle olunca da adamcağız, karısının dırdırından kurtulmak için yalın ayak vaziyette kendini evin dışarısına zor atmış. Bu hâliyle de kahveye gidince arkadaşları ona ‘Çorapsız Ahmet’ demeye başlamışlar.” şeklinde anlatıldı.

Çorapsız Ahmet, ilk bakışta rahat ve umursamaz bir insan olarak görünse de işinde son derece titiz ve ehil bir insandı. Pansuman konusunda benim diyen eline su dökemezdi. Ayrıca acilde bıçak kesiği gibi ameliyat gerektirmeyen ufak çaplı vakalara genelde o müdahale ederdi. Bu tür vakalarda ilk olarak, işlem sırasında hasta acı çekmesin diye, kesilen yerin etrafına enjektörle lokal anestezi yapılırdı. Çorapsız Ahmet bu prosedürü gece yarısı acile zilzurna sarhoş gelenlere uygulamaz, onları bağırta bağırta dikişini yapardı. Bir keresinde bunun

nedenini sorduğumda bana “Abla bunlar sarhoş ya, bunların bünye anestezi tutmaz!” demişti.

Fakat konu mizah olunca odadaki hiç kimse nöbetçi uzman hekimimiz Orhan Bey ile yarışamazdı. Orhan Bey, tıp literatüründe adı psikiyatri olan ama o yıllarda halk arasında asabiye olan bilinen alanda uzmandı. Ellili yaşlarda, kısa boylu, şişmanca ve tombul yanaklıydı. Neşeli, enerjik ve sıra dışı bir kişiliğe sahipti. En sıradan fıkrayı bile anlatımıyla bir şahesere dönüştürebilirdi. Anlattıkları kadar yaptıklarıyla da mizah dozu yüksek biriydi. Zaten o gece de bunun canlı bir örneğini yaşamıştık.

O gece, on iki sularında, kapıdan çam yarması gibi bir adam “Yav ben böyle hastanenin içine tüküreyim!” diye bağırarak içeri girdi. Uzun boylu, pala bıyıklı, heybetli bir adamdı. Üst düğmesini açık bıraktığı koyu mavi gömleğinin üzerinden göğüs kılları dışarı taşıyordu. Hepimiz olayın şoku ile etrafımıza şaşkın şaşkın bakınırken, Orhan Bey yaydan çıkan bir ok gibi yerinden fırladı. Adamın daha fazla içeriye girmesine mahal vermeden, onu kapıda bloke etti. Bu iki adam, düelloda birbirini tartan kovboyler gibi, muayene kapısının girişinde bir süre hareketsiz kalakaldılar. Boyları birbirlerine yakın olsa muhtemelen iki inatçı keçi misali kafa kafaya tokuşacaklardı. Fakat aradaki sıklet farkının kapanıp da kafa kafaya tokuşabilmeleri için Orhan Bey’in üstüne, bir tane daha Orhan Bey eklemek gerekiyordu.

Doktor Bey düellodaki sessizliği “Buranın sorumlusu benim. Ne derdin varsa bana söyle!” diyerek bozdu. İri kıyım adamsa “Başlarım böyle hastaneye! Eşim doğum servisinde yatıyor ama onu bana göstermiyorlar.” diye onu yanıtladı. Doğum servisine doğal olarak erkeklerin girmesi yasaktı. Ama gel gelelim bu husus, burnundan alevler taştan bu vahşi aslana nasıl izah edilecekti?

Orhan Bey laf dalaşını daha da fazla uzatmadan “Gel bakalım. Şurada benim nöbet odam var. Bu konuyu orada seninle erkek erkeğe konuşalım ve halledelim.” dedi. Adamsa beklemediği bu teklif karşısında önce biraz afalladı. Sonra da bu tür durumlarda erkeklere

özgü olan “savaştan kaçılmaz” içgüdüleriyle başını öne salladı. Şaşkın bakışlarımız arasında Orhan Bey önde, iri kıyım adam arkada, nöbetçi dinlenme odasına girdi.

Doktor Bey içeri girmeden önce elini göğsüne iki defa götürerek “bu iş bende” işareti yaptı ve ardındaki adam içeri girince yavaşça kapıyı kapattı. Levent Bey hemen arkalarından içeriye girmeye çalışsa da, Orhan Bey’in bir bildiği olduğuna inandığımdan, onu sol elimi yana açarak durdurdum. Zaten Levent Bey, bu hareketim sonrasında, girmek için pek de ısrar etmedi. Bu ufak hamlem Clark Kent’e benzeyen bu adamı, Süpermen’e dönüşmekten alıkoymaya yetmişti. Ne de olsa o küçük odanın içerisinde, şu anda zincirlerini kopartmış bir dev vardı. Arı kovanına bir çomak daha sokmanın hiç gereği yoktu.

Meraklı ve gergin bekleyişimiz kısa sürdü. Yaklaşık beş dakika sonra o koca adam, ezile büzüle bir hâlde, geri geri yürüyerek odadan çıktı. Orhan Bey, ona ne söylese arkasından “Tamam efendim... Peki efendim... Anlaşıldı efendim...” sözcüklerini birbiri ardına sıralıyor, araya da kısa özür ifadeleri sıkıştırıyordu. Biraz önce işaret parmağını sallamak suretiyle bize doğrulan eller, şimdi el pençe divan vaziyette hareketsizce duruyordu. Az önceki vahşi aslan, içeride her ne oluyorsa bir anda süt dökmüş kediye dönüşmüştü.

Orhan Bey konuyu daha fazla uzatmadı, adama evine gitmesini söyleyerek yerine oturdu. Sonra hiçbir şey olmamış gibi bana dönerek “Muayenemize devam edelim Meral kızım.” dedi. Aslında meraktan hepimizin içi içini yiyordu ama hiçbir şey de soramıyorduk. Zaten bu olay yüzünden işlerimiz aksamış ve yeni vakalar kapıda yığılmaya başlamıştı.

Sabaha doğru vakalar bitince bir fırsatını bulup “Orhan Bey o sinirli adamı içeriye soktunuz, dışarıya hiç ses de gelmedi. İçeride ne oldu da bu adam ikna oldu? Allah aşkına anlatın lütfen.” deme cesaretinde bulundum. Yüzünde bir babanın kızına gülümsemesinin sıcaklığı vardı. “Hadi tüm ekibi topla da öyle anlatayım kızım.” dedi. Zaten çaktırmasalar da tüm ekibin dikkati üzerimizdeydi. Bir şey dememe

gerek kalmadan herkes masanın etrafındaki yerini aldı. Orhan Bey öksürerek boğazını temizledikten sonra sözlerine başladı:

“Küçüklükten beri bilek güreşine merakım vardır. Hatta profesyonel bir bilek güreşçisiyim diyebilirim. Bilek güreşi turnuvalarında derecelerim vardır, o derece ilgiliyim. Adam içeri öyle paldır küldür girince, o anda aklıma bir fikir geldi. Onu kıskırtarak odaya soktum. İçeri girince, konuşmasına fırsat vermeden, bilek güreşi yapmayı teklif ettim. Ona “Sen yenersen doğum servisindeki karının yanına girmene izin veririm ama ben yenersem de buradan defolur gidersin.” dedim. Adam da cüssesine güvenip teklifimi hemen kabul etti. Masanın üzerindeki cam sürahiyi ve bardağı kenara doğru itirdim. Sandalyeleri çekerek karşılıklı oturduk. Kollarımızı sıvayarak dirseklerimizi masanın üzerine koyduk ve başladık bilek güreşine. Doğal olarak adam benim gibi bir profesyonelin karşısında çok fazla dayanamadı. Elini hızlıca yapıştıırverdim masaya. Kolay zaferimin ardından önce sağ kolumu havaya kaldırdım, sonra da kolumu adamın yüz hizasına kadar yavaşça indirdim. Yumruğumu adamın suratına doğrultarak ‘Söyle bakalım bu yumruk şimdi senin nerene vursun, sen beğen? Bu yumruk şimdi seni dövecek!’ dedim. Adam da hemen ayağa kalktı ve öpmek için elime yapıştı. ‘Ben ettim, sen etme!’ diyerek yalvarmaya başladı. Ardından dışarı çıktık, sonrasını biliyorsunuz zaten.”

Orhan Bey neşeli üslubuyla olanları anlattıkça kahkahalarımız birbirine karışıyordu. Olayı sabaha kadar Orhan Bey’e tekrar tekrar anlattırdık. Sabahın ilk saatleri geldiğinde ise vardiya değişimine gelenler, bizim tezahüratlarımız eşliğinde, Çorapsız Ahmet ile Levent Bey’i bilek güreşi yaparken görmüşler ve olanlara bir anlam verememişlerdi.

Aslında gecenin şampiyonu belliydi, onlarınki sadece ikincilik mücadelesiydi.

NİLGÜN'ÜN KUŞLARI

Evrım Sabur

Yok yok, bunlar onun perdeleri değildi. Öyle olsaydı çiçekleri olurdu mavisinden, sarısından, yeşilinden. Ne bileyim böyle kokmazdı mesela. Akşamüstü esintilerinde penceresinden uçuşan perde, bahçedeki limon ağacına değer ve limon kokuverirdi. Kimi zaman da ters esiverirse rüzgâr yeşil tepelerden, yasemin kokuverirdi çiçekli perdeleri. Bu koku bir acayıpti. Amonyak, kan, saf alkol. Beyaz beyaz her bir şeyler. Acaba cibinlik kurmuştu da unutmuş muydu o hâldeyken.

Sinekler pek severdi onun ak pak tenini o vakitler bacaklarının ve kollarının beyazlığına kırmızı çiçekler bırakmasınlar diye hemencecik kurardı karyolasının üzerine beyaz cibinliğini. Ama yok, cibinlik olsa üstü açık olur muydu hiç? Güldü. “Sersem.” dedi kendi kendine, ela bir gülümseme çöküverdi gamzelerinin çukuruna. Bir çığlık koptu sonra. Kuş gibi çırpınmaya başladı yüreği. Yüreğinin kuşları böyle çırpındı mıydı korkardı. Ne vakit korksa kaldırır başını göğe bakardı, mavileşirdi korkusu, geceyse yıldızlar aydınlatırdı ruhuna çöken karanlığı. Oh derdi rahatları. Hızla çevirdi iri ela gözlerini, bir şeycik yok diyecekti sonra kendi kendine. Korkacak hiç bir şeycikler yok. Bu defa ne görsün tepede beyaz plastik bir tavan, gözünü yakan bembeyaz bir ışık. Gözlerimi ovuşturayım bari, uyanamadım herhâl beyaz bir kabustan dedi. Kolunu kaldırmasıyla bir şey çekiştiriverdi geriye doğru. “Ah!” dedi acıyla. Çığlık da kesilmişti bu sefer. Dönüp baktı çekiştiren ne diye. Kolundan çıkan serum aşağı sallanmış, kan akıyordu beyaz tenine. Ve yine her şey hızlandı. Beyaz perde açıldı, tanımadığı bir yüz gülümsedi. Perdenin aralığından başka perdeler başka yüzler gördü. Kimi beyaz önlüklü kimi yeşil, mavi giyinmiş yüzler. Koşan yüzler, sakın yüzler, yavaş yüzler, kimi gülümseyen ve telaşlı kimi donuk ve bitkin yüzler. Şimdi onun yanına gelen yüz gülümsüyordu.

Kolunu usulca kavradı serumu takmadan önce, kanı temizledi. “Daha iyi misin?” dedi sanırım. Ya da o öyle sandı. Biraz kımıldamak istedi, tüm vücudu sızladı. O an anladı. Evet. Acil servisteydi. Şimdi daha çok kan, daha çok amonyak, daha çok alkol ve daha çok beyaz kokuyordu. Gülümseyen yüz yavaşça yatağını kaldırdı. Artık sırtı daha dikti, etrafı daha net görebiliyordu. Ama hâlâ her şey çok bulanıktı. Kafası, kalbi. Gülümseyen yüze biri “Masal” diye seslendi. Masal Hemşire ardında güzel bir kokuyla; buraya ait olmayan bir ev kokusuyla, yeni emzirmiş bir anne kokusuyla bukleli saçlarını omzuna dökerek gitti. O zaman başını çevirip yandaki yatağa baktı. Beyaz ve boş yatağa. Göz kapakları ağırlaştı o beyazlığa bakarken. Uyandığında bacakları daha çok sızlıyordu sanki, kalbinde bıçak kesiği gibi bir acı. Serumsuz boş eliyle yokladı kalbinin üstünü, yok kesik falan yoktu. Ama acıyordu memeleri, çürümüş gibi acıyordu. Bileklerini gördü sonra, önce birini, sonra birini. Kan oturmuş ince beyaz bileklerini. Yutkunamadı. Çiçekli perdelerini özledi o an. Yüzünü çevirdi, elalarını yine yan yatağa dikti. Şaşırdı o an. Az evvel yutkunamayan boğazı, küçük dilini yutuverecekti az kalsın. Yatakta bir kadın. O çok sevdiği kadın. İncecik narin bedeni, kumral dalgalı saçları ve şimdi kapalı olsa da biliyordu, yeşil gözleri vardı göz kapaklarının altında. Sanki acil serviste bir yatakta yatmıyordu da, kanaviçeli çarşafın içinde yasemin kokularını sarınıp bürünüp yumuşacık bir uykuda geziniyordu. Bir daha doğrulup emin olmak istedi fakat başı döndü. Tekrar yastığa bıraktı kendini. Kalbi yine kuşlandı ama bu kez mutlulukla. Evet oydu. Evet evet oydu. Nilgün’dü Nilgün Marmara. Canım kadın, canım şair. Kalbinin kuşları deliye döndü. Çok değil, bundan 3 yıl evvel şimdi acil servisinde yattığı hastanenin bulunduğu ilçe, onun ortaokulu yatılı okuduğu yerd. Köyden çıkıp ilk gelebildiği yerd onun için. İlk yılı her şeye hayret ederek geçtiyse de geriye kalanı bir nefes alımı kadar kısaydı. Her hafta sonu yine heyecanla dönerdi köyüne, fesleğenlerine, limon ağaçlarına, tavuklarına, yemyeşil bağlarına. Kavuşamak neydi bilirdi böylece. İlçedeyse başka bir şey vardı. Okul... Ne çok

istemişti hepsini, hepsini okuyayım. Dünyanın bütün okumalarını ben okuyayım. Sonra ben de çalışayım. Kitaplarım olsun, çok kitaplarım olsun. Okul kütüphanesinden aldığı kitapları bir gecede bitirir, ertesi gün koşarak gidip yenisini isterdi. Öyle aşkla okurdu. Sonra yine aynı heyecanla köyüne, göğü seyrettiği karyolasına, limon kokulu perdelerine, kireç badanalı evine dönerdi. Ve yine o dönmelerden önce bir gün bahçedeki çınar ağacının altında oturmuş kitabı kucığında, elalarını satırlarda hızla koştururken Tomris Öğretmen gelip yanına otururdu. Üzerinde Nilgün Marmara yazan bir kitap tuttuğu elini Çiçek'e doğru uzattı. "Senin için" dedi. Hayatında ilk kez biri ona "senin için" derken kitap uzatmıştı. İlk kez o bir kitaba koşmamış, zarif bir el, üstelik bir öğretmen eli ona doğru kitapla uzanmıştı. Yine kalbinin kuşları. Ah o yaramaz kuşları. Ah o mavi kuşları. Kalbinin dallarında gezinmeye başladı mı, böyle gıdıklanmış gibi gülümsemeye başladılar elalarının ta içi, gamzelerinin çukuru sevinçle dolardı. Kitaba dokundu, alamadı. Okşar gibi geri çekti elini. Tomris Öğretmen onun iki elini tuttu, avuçlarının içine yerleştirdi, elini onun elinin üzerine kapatıp. "Bu kadını çok sev, çok çok sev." dedi. Ve usulca kalktı gitti yanından. O gün okul çıkışı yine köyüne kavuşacağı yollara düşerken şimdi başka kuşlar vardı göğsünde. Neye sevinse bilemiyordu. Açamıyordu, dokunuyor, seyrediyor fakat açamıyordu. Oysa kitabı eline aldığı anda, bir yere oturmayı bile bekleyemeden, nefes dahi alamadan okumaya başlayan Çiçek, bu kez kapağını bile açamıyordu. Köy yolunda da yapamadı. Göğsüne bir daha baktı, dallara. Mavilikleri bir daha seyretti. Kuşlarını saldı üstüne. O gece kanaviçeli karyolasında, sandığının üstünde duran gaz lambasının ışığında açtı ilk ve okudu Nilgün'ün satırlarını. Okudu, okudu, okudu... Tekrar okudu. "Öyle güzelsin ki" diyordu "kuş koysunlar yoluna" bir çocuk demiş, Böyle diyordu tam olarak, ne güzeldi. Kuş koysunlar diyordu. Onun kuşları mıydı ki bunlar? Hiç düşünmemişti böyle bir şeyi daha evvel. Bak diyordu, senin kuşlarını yollara koysalar, herkes herkesin yollarına kuşlar koysa, ah ne güzel olurdu, ne güzel.

Gün ağarırken yine esti çiçekli perdeleri odada. Göğsünde kitabıyla uykulara daldı. Geçen 3 yıl boyunca sandığında sakladığı, hayatta kendine ait olan tek kitabı, her satırıyla onun oldu. Nilgün diyordu. Tomris Öğretmen'ine sorular soruyordu. Öğretmeni bildiği her şeyi anlatıyor fakat tek bir şeyi söyleyemiyordu. “Nilgün bir gün 6. kattaki evinin balkonundan atladı ve öldü, ölüverdi.” diyemiyordu bir türlü, umudu baki kalsın istiyordu. Çünkü Çiçek, onun gibi olmak istiyordu, Nilgün gibi yazmak. Öyle düşünmek, Tomris Öğretmen sırf bu yüzden o şair öldü diyemiyordu.

Okulu bitirip köyüne döndüğünde diploması ve Nilgün'ünden başka hiçbir şeyi yoktu. Nilgün sandıkta gizliydi. Çıkamazdı oradan. Dillenemezdi evde. Örneğin şöyle diyemezdi “Çocukluğun kendini saf biçimde akışa bırakması, yiten bu işte.” Kimseye diyemiyordu ama kuşlara diyordu mesela. Tavuklarına söylüyordu. Hatta onların yumurtalarına. Gülümsüyordu sonra, kuşlu kuşlu. Gamzelerinin çukuruna kuşlar konuyordu.

“Beklentim yokmuş gibi davranıp içine dünyalar kadar umudu sığdırmaktan yoruldum” diyebilirdi örneğin ama olmuyordu işte. Oysa kireç badanalı duvarlarına yazmak isterdi onun satırlarını. Fakat yazamazdı. Bir gece karyolasının altına yuvarlanan yumağı almak için uzandı, alamadı biraz daha, aniden sere serpe yatmış buldu kendini karyolanın altına. Boş duvarla göz göze geldi o an.

Bir kurşun kalemi vardı, ucu yeni açılmış, yazılmaklar bekleyen. Ne yazacaktı ki onunla.

Okul bitmişti, ödevler yoktu, öğrenmekler yoktu. Tuttu duvara yazmaya başladı bütün Nilgünlerini. Bütün kuşlarını. Bütün şiirlerini. Böylelikle ilk kez isyana durdu. Utandı. Sevindi. Coşkuya durdu. Hüzünlendi. Ve korktu. Babasından, ağabeyinden. Öfkelerinden, kemerlerinden, sopalarından, kocaman sert ellerinden. Ve pek çok korkmaklardan korktu. O gece hiç bitmesin istedi. Çamaşır kokulu bir güne uyandı. Anası kazanların altını ateşlemiş, leğenleri güneşe sermişti. Beyaz kanaviçeli örtüler, çarşaflar, yasemin, limon, mavi

ve yeşil kokacaktı ipte salındıkça. O gün anası Çiçek'in çarşaflarını alıverdi karyoladan el çabukluğuyla, aceleyle. Ve gördü kurşun kalem şiirlerini duvarda. Şiir gördü. Duvarda şiir gördü. Duvarda kurşun kalemli Nilgün şiirlerini gördü. Oturdu ağladı sonra. Çok ağladı. Tüm Nilgünler için, kızı için, duvarlara yazılan ve yazılamayan şiirler için ağladı. Sarıldı kızına, uzun uzun öptü elalarından hüznle. Anası serdi kanaviçeli örtüleri yeniden, sakladı kızını ve kendini ve tüm yazılabilecekleri, yazılanları ve yazılamayanları, anası bir daha sevdi kızını. O günün gecesini Çiçek odasıyla, duvarıyla, göğüyle, baş başa kaldığında yine limonlu perdeleri uçuşuyordu. Eğer Tomris Öğretmen'i, Didem'i de vermiş olsaydı ellerine, o vakit bilirdi o da çiçekli şiirleri. O zaman çiçekli perdelerini daha çok severdi ve derdi ki belki "Darmadağın gövdesini çiçekli perdelerin arkasına saklayan Didem'in perdelerini ben dikeyim. Saklamayayım ama onu ben çiçekleyeyim. Kalbine kuşlar koyayım ki gövdesi de çiçeklensin aniden ve yeniden." Şimdiyse çiçekli perdelerinin limonlu esintisinde ana babasının somya sohbetleri ilişiyordu kulağına.

Yan köydeki Salih emminin karısı ölmüş. Salih emmi zengin. Toprakları, koyunları, traktörleri, patozu, biçeri her bir şeyi var. Salih emminin ikinci karısından bir kızı olduydu. İlk karısıysa hâlâ yandaki küçük evde yaşar. İkinci karısı geçen ay kızını doğururken öldü, kıza bakacak, emzirecek bir ana, eve bir kadın, yatağa doğurgan, erkek çocuklar doğuracak, doğururken ölüvermeyecek, gerçek doğurgan, güçlü bir kadın lazım. Anası düşünüyordu ses etmeden Salih emmiye ela ela bakacak, gamzelerinin çukuruyla hep onaya duracak, sıcacık iri memeleriyle onu doyuracak, becerikli bir kadın lazımdı. Midesi bulandı. Yüzü karardı. Çiçek'i o kadın olamazdı, nasıl olsun. Çocuktı... Yutkunamadan baktı kilimin kenarındaki kara püsküle.

Yastığının başucundaki penceresinden yıldızları seyrederken duydu bunları Çiçek. 16 yaşına gelmiş, koca kız olmuş, elinden her bir iş gelirmiş de. Zaten anası babasına vardığında daha 15'inde yokmuş, Salih Ağa gelsinmiş, istesinmiş, olurmuş. Babası öyle dedi anasına,

yüzünün tüm sert kenarları ve sesinin tüm karanlığıyla.

Geldiler. Düğün dernek konuştular. Tarla, bahçe, akçe, çeyiz, başlık konuştular. Hayır demek yasaktı, çığlık atmak yasak, ağlamak yasak. O da gamzelerinin çukuruna doldurdu gözyaşlarını. N'apsın başka. Çaresizliğini, düşlerini, şiirlerini, okuyamadığı kitapları, okulları, sakladığı karyola altı duvarları, sandık kitabını, Nilgün'ü, kuşlarını, korkularını, çiçeklerini döktü gamzelerinin çukuruna. Nihayetinde giydi beyaz gelinliğini, Salih emminin gelini diye, düştüler yola, eğlendi herkes, doydu, paralandı, pullandı, düğünlendi. Karyolasını, göğünü, çiçekli perdelerini bırakıp Salih emminin çiftliğine, Salih emminin yatağına, Salih emminin altına düşüverdi.

Zorla, bileklerini, boynunu, göğsünü boğarcasına. Dudaklarını kopartırcasına. Öpmeden, okşamadan, öfkeyle. Sırf bacaklarını ayırmadığı için daha da öfkeyle, zorla ayırıp içini parçalarcasına. Saçlarını kopartırcasına.

Sadece etleri değil, onuru, kalbi, ismi, çiçekleri, kuşları da acıyordu artık.

Karıyıymış, tecavüz olur muymuş hiç. Evlenince tecavüz sayılmayan sevişmesiz, parçalamalar tecavüz olmazmış. Hele bir de Salih emminin karısıysan. Başında biri elinde kâğıtlarla bunları söylüyordu. Kâğıtlarla, kalemlerle bunları yazdı perdelerin arasından. Şiirleri yazamadığı kalemler bunları yazdı. Beyazlıklar arasından beyaz perdeler, beyaz tavanlar, beyaz ışıklar, beyaz önlükler arasından. Sevdiği tüm beyazlardan nefret etti o vakit. Anımsayıverdi o geceyi aniden. Bulanıklık gidiyordu. Salih emminin karısı. Salih emminin tecavüz ettiği 16 yaşındaki karısı. Atıvermişti kendini sabaha karşı tepelerden aşağı. Ölmemişti demek. Ölememişti. Şimdi ağabeyi, babası, Salih emmi.

İşte tam o sırada yine kuşlandı yüreği. Yandaki perde yine açılıvermişti. Yine görmüştü onu. Oradaydı. Uyuyordu hâlâ. Şimdi Tomris Öğretmen'i burada olsa, bakın dese ona, bakın kim burada.

Kalk diyordu kendi kendine, kalk konuş onunla. Duvarlara yazdım senin o güzel kuşlarını diye. Kalksa kalkabilse, bacaklarının arası bunca acımasa, kasıkları, kalçası, kolları, memeleri, boynu, bilekleri bunca acımasa, kalksa dese ona. “Öyle güzelsin ki, kuş koysunlar yoluna.” Yapamadı. Diyemedi. Tam o sırada yan yataktaki cihazdan sesler yükseldi, koşuşturmalar. Bir, iki, üç. Tekrar, tekrar. Olmadı. Sonra bir sevinç. Döndü sesleri. Beyaz önlüklü bir yüz gülümsedi sonra. Genç bir erkek yüzü. Mutlu bir erkek yüzü. Mutlu genç bir erkek yüzü. Doktormuş. Turgut Doktor. Gülümsediler tüm yeşil ve mavililer. Mutlulukla, huzurla gülümsediler. Çok seviyordu gülümsemeleri. Mavileşiyordu tüm beyazlar o vakit. Doktor Turgut yorgundu, mutluydu, hüzünlüydü. Göz göze geldiler aniden. Ağlıyordu ikisi de birbirine bakarak, kendine bakarak, Nilgün’e bakarak. Yanına geldi Doktor Turgut az sonra. Bukleli, süt kokulu Masal Hemşire’yi de yanına katarak. Şimdi iki gülümsemeli olmuştu her şey. Her şey defalarca gülümsüyordu. Nilgün’ü kurtarmıştı doktor. Bütün doktor ve hemşireler, tüm hasta bakıcılar kuşlanmalıydı. Nilgün’ün kuşlarıyla donanmalıydı. Doktor Turgut yine gülümseyerek Çiçek’in saçlarında şefkatle dolandırdı ellerini. Çiçek’in başına gelenleri biliyordu, canı acıyordu, doktorluğu acıyordu, gençliği acıyordu. Siz dedi Çiçek fısıldarcasına, zorla ve ağlarcasına “Nilgün’ü kurtardınız.” Turgut baktı, bakakaldı. Afalladı. Diyemedi onun adı Nilgün değil diye. Çiçek “Nilgün’ün kuşları konacak yollarınıza.” dedi. Turgut ağladı, güldü. Annesi geldi aklına. Bu küçük ilçe yıllarca öğretmenlik yapan annesi, Tomris Öğretmen. Onun Nilgün’ü geldi aklına ve soruverdi aniden. O kim? diye. Şaşırdı Çiçek. Nasıl yani bilmiyor muydu, tanımıyor muydu? Elalarıyla şaşkın şaşkın ve de üzgün üzgün baktı. Nilgün Marmara dedi sonra, şair. Turgut artık ağlayamıyordu bile. Annesinin Nilgün’ünü burada, bu küçük ilçe hastanesinin bir acil servis perdesinin ardında, küçük bir çocuk gelinin ağzında, daha dün paramparça edilmiş o narin vücudun dudaklarında, bunca coşkuyla duymak, bunca sevinçle, kendini ölümlere atıp ölememiş bu

küçük bedeninin ağzında, annesi kurtulmuş bir çocuk gibi duymak nasıl güzeldi. Turgut, sen nasıl, nerden biliyorsun diyemeden Çiçek başladı anlatmaya Tomris Öğretmen'ini ve her şeyi. Doktor dökülüyordu tüm duygularından. Gözleriyle dökülüyordu, o an yine çığlıklar, çığlıklar, bağrışmalar. Herkes yine hızlandı. Her şey hızlandı. Silah sesleri. Ayak sesleri, koşan, duran ayak sesleri. Perdenin aralığından gördüğü ağabeyi. Doktor Turgut'un ağabeyini ondan uzak tutma çabaları. Doktorun kalbine, onun başına isabet eden kurşun.

Tomris Öğretmen, aynı anda hem oğlunu hem öğrencisini hem de onun hâlâ hayatta sandığı ve oğlunun kurtardığına inandığı şairi kaybetmişti. Acil servisin yollarında dünyanın tüm kuşları nöbete durmuştu.

UMUDUN MAVİLİĞİ

Melek Göktül Güzel

Derya, telefona cevap vermek için koşar adım mutfaktan çıktı. Her geçen dakika aleyhine işlerken telefonda çene çalmanın hiç sırası değildi. Her şeyin mükemmel olması için saatlerdir mutfakta bir şeyler hazırlıyordu. Zeytinyağlı barbunya tezgâhın üzerinde soğurken, fırında patates ağır ağır pişiyor, mozaik pasta buzdolabında donmayı bekliyordu. İki farklı salatayı çoktan hazırlamıştı. Akşam bahçede üç arkadaşıyla mangal yapmak üzere sözleşmişlerdi. Annesi ve babasının yazlığa gitmesinin yedinci gününde, bir süre İstanbul'a dönmeyeceklerinden emin olduktan sonra bu daveti vermeye karar vermişti.

Telefonu nefes nefes açtığında karşıdaki sesi duyunca rahatladı, arkadaşlarından biri yola çıktığını ve bir şey lazım olup olmadığını soruyordu. Her şey hazırды, sadece onları bekliyordu. Mutfğa geri döndüğünde gözleriyle etrafı taradı, misafirler gelene kadar hızlıca neleri halletmesi gerektiğini düşündü. Balkona çıkıp bahçede masayı kuran kardeşine seslendi:

- Arzu tabak, çanakları taşıy mısın aşağıya? Fırını başıboş bırakmak istemiyorum.

- Tamam abla, geldim.

Derya, kardeşi üst kata çıkana kadar aşağı indirilecekleri hazırladı. Bardakları sıralarken kardeşi Arzu mutfaktan içeri girdi.

- Sen bunları indir, ben bardakları getireceğim, sonra da diğerlerini indirelim, en sona fırındakini bırakalım.

diyerek kardeşine tezgâhtakileri uzattı.

- Anlaştık.

- Hadi dikkatli in.

Dakikaların aleyhine işlediğini hissederken içindeki heyecanla karışık telaşa bir türlü engel olamıyordu. Babaannesinin sık sık hatırlattığı bir sözü geldi aklına: “Ne zaman için daralırsa, nefesin kesilirse gökyüzüne ya da denize bak.” Mutfak camından bir parça gökyüzü aradı gözleri, uçsuz bucaksız maviliği görünce ferahladı.

Bu sırada kardeşi birkaç kez mutfağa gelip her şeyi bahçeye indirmişti bile. Fırından gelen zil sesi patateslerin de piştiğini haber veriyordu, sırada misafirleri beklemek vardı.

Aşağı indiğinde arkadaşlarının bahçeden içeri girdiklerini gördü, zamanlama yeteneğiyle gurur duydu. Her şey tamamdı, keyifli, uzun bir akşam vardı önlerinde.

- Tam zamanında geldiniz, hoş geldiniz

- Hoş bulduk, o neler var sofrada. Kurt gibi açız dedi Ahmet ve koşar adım masaya yöneldi.

Etleri pişirmek Ahmet’in göreviydi. Ahmet mangalı yakarken masada keyifli bir sohbet başladı, herkes yavaş yavaş tabaklarını dolduruyordu. Derya’nın aklı bir anda babaannesine kaydı. Arkadaşlarını görünce onu unutmuştu. Kızdı kendine. Dedesini kaybettikten sonra âdeta yaşam sevincini de kaybeden babaannesi bahçenin diğer ucundaki evinde ne yapıyordu acaba? Gençlerle bir arada olmak ona iyi gelebilirdi. Çocukluğu Beyoğlu-Nişantaşı hattında geçmişti. Beyoğlu hakkında anlatacak çok hikâyesi vardı. Hem akşama neşe katardı hem de havası değişirdi. Derya, bu fikri bulduğu için kendiyse gurur duydu. Kardeşinin kulağına eğilip babaannesini çağırmasını rica etti. Kardeşi gelmek istemeyeceğini söylese de ikna edemedi ablasını, mecburen bu öneriyse boyun eğip bahçenin yolunu tuttu. Kardeşinin bahçede ilerleyişini gözleriyle takip etti Derya, babaannesini ikna etmek için biraz uğraşması gerektiğini biliyordu ama yapabileceğine inanıyordu.

O sırada Ahmet ilk parti etleri pişirmiş, tabaklara dağıtmaya başlamıştı bile. Ortam çok güzeldi. “Annem bu hazırladığımız sofrayı

görse bizimle gurur duyar mı?” diye geçirdi aklından Derya. Masaya göz gezdirdi, her şey mükemmel görünüyordu. Kardeşi gideli 10 dakikayı geçmişti sanki, hâlâ babaannesini ikna edemediğini düşündü, bu işe el atması gerektiğini hissedip arkadaşlarından izin isteyerek kalktı masadan. “Siz devam edin, ben hemen geliyorum.” Hızlı adımlara babaannesinin evine doğru yürürken kardeşinin çığlığını duydu. “Abla!”

Saat 21’i gösteriyordu. Derya, babaannesi ve Ahmet, Çengelköy’de apartmandan bozma bir klinikteydiler. Kliniğe vardıklarında babaannesi yarı baygındı, muayenesi yapılırken Derya ile Ahmet acilin girişinde çaresizce ayakta bekliyorlardı. Kliniğin sahip olduğu deniz manzarası Derya’yı sakinleştirmeye yetmiyordu. Ahmet ne yapacağını bilmez hâlde, ne söylese yanlış olacağından çekinip susmayı tercih ediyordu. Derya her fırsatta şansını deniyor, gökyüzüne ya da denize bakıyor, bir türlü ihtiyacı olan ferahlama gelmiyordu. “Babaannem yanılmış olamaz.” diye düşünürken doktoru görüp yanına koştu.

- Geçmiş olsun. Maalesef burada yapabileceğimiz bir şey yok, gerekli ekipman yok, şeker koması geçirdiğinden şüpheleniyoruz. Nabızı da çok düşük.

- Nasıl yani? Ne olacak?

- Sakin olun, ambulansı aradık, 2-3 dakika içinde gelecekler, hastamızı “Siyami Ersek”e nakledeceğiz. Orası tam teşekküllü, gereken müdahaleyi yapacaklardır, biz zaten hastaneye de bilgisini verdik. Birinizin ambulansla eşlik etmesi gerekiyor.

Ahmet, soran gözlerle Derya’ya baktı.

- Ben gideyim.

- Yok. Yok sağ ol, sen eve dönüp Arzu’yla kalır mısın? Ben giderim ambulansla.

- Tamam, tabii.

Derya, doktora dönüp kendisinin ambulansa eşlik edeceğini söyledi. O sırada sirenin sesi duyuldu, acildeki görevliler babaannesini

hazırlayıp hızlıca ambulansa taşırken Derya da hızla yürümeye başladı arkalarından. Bir an durup Ahmet'e baktı, sonra sedyenin arkasından koşarak ambulansa bindi.

Derya, 22 yıllık hayatında belki de yüzlerce kez geçtiği caddelerden ilerliyordu. Okulu kırıp arkadaşlarıyla bira içmeye gittiği Kadıköy'e doğru. Gecenin bir vakti. Üstelik bir ambulansın ön koltuğunda. Ambulansın arka tarafında neler oluyordu, babaannesi nereye gittiklerinin farkında mıydı, ne hissediyordu, sağlık görevlileri ona neler yapıyordu kim bilir. Nefesi kesiliyordu, göğsünde koca bir fil. Ne deniz görünüyordu gecenin karanlığında ne gökyüzü ne bulutlar.

Çengelköy'den Kadıköy'deki hastaneye ulaşmaları ne kadar sürdü, fark edemedi Derya. Kaç kere hareket etmişti yelkovan? Hastaneye vardıklarında gene aynı koşturmaca. Görevliler babaannesinin uzandığı sedyeyi koşar adım içeri taşıdılar, acildeki bölmenin perdesi kapandı, Derya perdenin önünde kalakaldı. Tek başına. Birkaç dakika sonra genç bir doktor, Derya'nın yanına geldi:

- Nabzını alamıyoruz, kalp pili takmamız gerekebilir, aileden reşit birinin izni gerek.

- Ben reşitim, 22 yaşındayım ama bu izni vermeli miyim?

- Siz bilirsiniz.

- Nasıl bileceğim?

- Ailenizden büyük biri yok mu?

- Var, ama yazlıktalar. Hemen mi karar vermem gerek?

- Hayır, hayır. Ama fazla zamanımız olmayabilir. Kardiyoloji profesörümüze haber verdik, yolda. Onun görüşüne göre hareket edeceğiz.

- Tamam da karar vermek için ne kadar sürem var?

- 2-3 saat sanırım. Profesör daha doğru yönlendirecektir zaten.

- O kadar az mı? Babam o kadar kısa sürede gelemez ki.

- Telefonla arayıp sorsanız...

- Telefonla mı? Neyse bir yolunu bulacağım. Profesör gelince bana haber verir misiniz? Bahçede biraz hava alayım.

- Tabii, merak etmeyin. Hasta şu an uyuyor zaten, oksijen desteği ve bazı ilaçlar verdik. Şimdilik durum kontrol altında.

Derya, belirsizliklerle dolu bu konuşmanın sonunda vermesi gereken kararın ağırlığıyla kendini zorla bahçeye attı. Babasına haber verse bile bu saatte İstanbul'a dönecek bir araç bulmaları imkânsızdı, yazlık İstanbul'a gemiyle 5 saat uzaklıkta, kara bağlantısı olmayan bir adadaydı. En yakın kara parçasına gitmek 3,5 saat sürüyordu. İstanbul'a dönebilmeleri için ise en az 3 saat daha yol yapmaları gerekiyordu. "Babaannem o kadar dayanabilir mi acaba?" diye geçirdi aklından. "Acilen babamı aramalıyım. Ama nasıl anlatacağım durumu?" Vermesi gereken hayati bir karar varken Derya aklına gelen bu soruyla sarsıldı. Bu konuşma 22 yıllık yaşamının en zor konuşması olarak kişisel tarihine geçecekti, ona şüphe yoktu. Derin bir nefes alıp babasını aradı. Telefon sadece bir kez çaldıktan sonra babasının sesini duydu. O kısacık anda Derya babasının telefonu açmamasını bile dilemişti, çünkü söze nasıl başlayacağını bilemiyordu.

- Baba.

- Kızım.

- Uyuyor muydun?

- Hayır, hazırlanıyoruz. Birazdan yola çıkacağız.

- Nereye?

- İstanbul'a. Hastaneye. Biliyorum olanları. İyileşecek babaannen merak etme.

- Nereden biliyorsun?

- Arkadaşın haber verdi, Arzu'yla beraber evdelermiş, onlar aradılar.

- Bu saatte nasıl geliyorsunuz? Gemi yok ki.

- Belediye başkanından rica ettik, sağ olsun, helikopter ayarladı,

sanırım 3-4 saate orada oluruz. Sakin ol. Tek misin?

- Evet.

- Mert abinlere haber verdim, yoldadırlar, sen onlar gelene kadar sakın kalmaya çalış.

- Ben iyiyim baba, siz de dikkat edin kendinize.

- Tamam kızım, merak etme, düzelecek babaannen. Güçlüdür o. Doktor ekstra bir şey söylerse bize haber ver.

- Tamam baba, görüşürüz.

- Haberleşiriz, kendine dikkat et kızım.

Acil doktorunun belirsiz konuşmasından sonra babasının güven veren, sakinleştiren konuşması ferahlatmış Derya'yı. Ferahlamak için her zaman denize ya da gökyüzüne ihtiyacı olmadığını anladı.

Gece 2. 30'da annesiyle babası vardı hastaneye. Derya biraz daha rahatladı. Doktorla konuşuldu, kalp piline gerek kalmadığına, 1 gece daha hastanede tutulmasına ve ilaç tedavisine devam edilmesine karar verildi. Derya'nın yorgunluğu yüzüne ve gözlerine yansımış olacak ki annesi ve babası eve gitmesi için ikna ettiler onu. Daha fazla direnecek gücü kalmamıştı, tıptış tıptış kabul etti bu teklifi ve yakaladığı ilk taksiye atladı. Gene aynı sokaklardan geçiyordu, bu kez eve doğru, çocukluğuna doğru. Belki de hiç olmadığı kadar uykusuz.

Eve girmeden önce bahçede kısa bir tur attı, akşamdan kalan her şey hâlâ ortadaydı, sonra babaannesinin evine girmek istedi, sebebini bilmesede onu o eve çeken bir şey vardı. Evin sessizliği biraz tedirgin etse de tek tek odaları gezdi Derya, en sona yatak odasını bıraktı, babaannesinin neredeyse 20 yıldır kullanmadığı ama bir türlü atmaya kıyamadığı makyaj masasının önünde biraz durdu, aynadaki yansımalarını izledi. Sonra masanın önündeki tabureye oturdu ve aynada biraz daha kendini izledi. Dağılmış saçlarını, göz altı morluklarını, babaannesine benzeyen gözlerini, burnunu ve hatta gamzesini... Hepsini ezbere bildiği hâlde gene de masanın üstündeki eşyaları tek tek inceledi, dokundu, babaannesinin parmak izlerini takip etti âdeta.

Sonra gözü daha önce görmediği bir mücevher kutusuna takıldı. “Bu neymiş?” diye söylendi. Kutuyu heyecanla açtı, içinde deniz mavisi, taşlı bir kolye, siyah beyaz vesikalık bir fotoğraf. Kıyafetinden asker olduğunu tahmin ettiği bu adamı daha önce hiç görmemişti Derya, kalbi yerinden fırlayacak gibi çarpıyordu. Her an biri eve gelebilir ve onu suçüstü yakalayabilirdi sanki. Böyle bir ihtimal yoksa da heyecanına söz dinletemiyordu. Fotoğraftaki her detayı, adamın gözlerini, saçlarını, kaşlarını, kıyafetindeki detayları tek tek inceledikten sonra arkasını çevirdi: “*Me Periméneis. Love from Hristo, Thalassophile**, 1951 Büyükada”

Bekle beni, denizi seven Hristo’dan sevgiler.

ACİL GEL

Gürdal Görhan

Küçük odaya ışıklar sızmaya başlarken horozların sesi yeni güne eşlik ediyordu. Uzun yıllardır horoz sesi duymadığını fark etti. Nerede duyacaktı ki? Hayatının tamamı şehirde geçmişti. Şimdi Anadolu'nun en uç noktasındaki bu küçük ilçeye gelmiş buradaki dünyayı anlamlandırmaya çalışıyordu. Dar bir vadide sıra sıra dükkânların olduğu en fazla yüz metre uzunluğunda bir çarşı, daha üst kısımda iki üç katlı evlerin en yukarıda da resmî dairelerin olduğu kışının çok sert geçtiğini söyledikleri bu ilçeye geldiğinin dokuzuncu ayında hâlâ alışamadığını fark etti. Elini yüzünü yıkadı. İsteksizce dolaptan çıkardığı peynir ekmeği tırtıkladı. Üniversite sınavına gireceği sabahta da böyle iştahsızdı. Anne ve babası mutlaka kahvaltı yapması gerektiğini söylerken babaannesi okunmuş pirinçleri ağzına tıkmaya çalışıyordu.

- Hadi kuzum bu pirinçler çifte okunmuş, yut bunları imtihanı mutlaka kazanacaksın.

Pirinçler ne kadar etkili oldu bilinmez ama zaten okul hayatı boyunca sürekli ders çalışmış son iki yılda da neredeyse odasından çıkmadan test çözmesinin, sayısız deneme sınavına girmesinin, uyumayıp daha çok test çözmek için sandalyesinin süngerini çıkararak sert zeminde saatlerce oturarak ders çalışmasının mutlaka faydası olmuştu. Ülkenin en büyük tıp fakültesini kazandığında “tamam işte bu kadar bitti” diye aklından geçirmişti. Ne kadar basit düşündüğünü öğrenciliğinin ilerleyen yıllarında daha iyi anlayacaktı. İtern doktor olarak acil nöbetine başladığı ilk gün her şeyin daha yeni başladığını daha iyi fark edecekti. Üniversitenin acili her zamanki gibi ne kadarının ne kadar acil olduğu belirsiz hastalarla doluydu. Çalışanların koşuşturması hiç bitmeyen bir ritüel gibiydi. Birisi sırtından ona sertçe

dokundu. Ona dokunan kişinin yüzü tanımadığı birisine nedensizce hissettiği düşmanlıkla doluydu sanki. Kavgaya hazır bir ses tonuyla,

- Doktor bak bakalım hastamız var. Öyle boş boş durmak yok. Hem dünyanın maaşını alacaksın hem de hastalara bakmayacaksın. Haydi hastama bak.

“Ama ben intern doktorum. Öğrenciyim yani. Dünyanın maaşını da almıyorum, Üstelik benimle nasıl böyle saygısızca konuşursunuz? Benim annem babam bana yeni tanıştığımız insanlara siz diye hitap etmeyi ve birisinden bir şey isterken lütfen demeyi daha ilkokula başlamadan öğretti.” demeyi düşünüyordu ki adam kolundan tuttu,

- Bak doktor doktor dinlemem burada seni tövbe tövbe, çabuk ol, hastamın durumu acil. Tedavi et hastamı. Sen benim kim olduğumu biliyor musun? Valla şikâyet edersem doktorluk yapamazsın, ekmeğe muhtaç olursun.

İsteksizce ekmeği ve peyniri dolaba geri koydu. Üniversite tercihi yaparken komşuları olan bir doktorun “Sakin tıp fakültesi yazma, bu puanla iyi bir mühendislikte okur rahat edersin.” dediğini hatırladı. “Ama...” demişti ona “Doktorluk benim hayalim.” Doktor komşunun cevabı ilginçti “Sonrasında hayalin kâbusa dönüşmez umarım.”

Giyindi. Hastane yürüme mesafesindeydi. Hoş burada her yer yürüme mesafesindeydi. İlçeye ilk geldiği gün çok şaşırmıştı. Okuduğu üniversite kampüsünde buradaki nüfustan daha çok insan yaşıyordu. Ve sanki kampüs buradan çok daha büyüktü. Evden çıktı. Sokaktaki bakkalın önünden geçerken bakkalın kasaları düzelttiğini gördü. İki aydır ne zaman bu bakkalın önünden geçse kasaları düzelttiğini düşündü. Sonrada bu gereksiz ayrıntıyı niye düşündüğünü düşünüp gülümsedi. Küçük yerlerde sürprize yer yoktu. Hayat her gün hayatın kendisini bile sikan tek motifli bir iğne oyası işler gibi tekrar etmeliydi ki insanların huzuru bozulmasındı. Huzur sıradanlıkla sağlanırdı böyle yerlerde, evi ile çalıştığı hastane o kadar yakındı ki tek bir konuda düşünmeye başlar başlamaz yol bitiyordu. Hastane üç katlı bir binaydı.

Çalıştığı acil servis alt katta hemen girişteydi. Geniş bir giriş kapısı vardı ama buna rağmen geçen hafta bir hasta kapı küçük olduğu için kapıya çarparak vücudunda kesikler olduğu iddiasıyla hastaneyi ve bu dar kapıyı yönetime bildirmediğinden dolayı acil servis doktorlarını şikâyet etmişti. Bu kişinin sarhoş olarak kapıdan girmeye çalışırken kapıya kafa attığı anlaşılmıştı. Bu olayın soruşturması sürüyordu. Hatta acil doktoru olarak kendisine de acil kapısının büyüklüğünün uygun olup olmadığı yazılı olarak sorulmuştu. Doktor soyunma odasına girdi. Kıyafetlerini değiştirdi. Acil deskine yürüdü, deskin arkasındaki görevlilerin yalnızca kafalarının üst kısmını görebiliyordu. Desk yükselmişti. Dikkatlice baktığını görünce hemşire görünebilmek için ayağa kalkarak açıklama yapma ihtiyacı hissetti,

- Doktor Bey geçen hafta bir hasta yakını deski kırmıştı biliyorsunuz, sonrada yaptığı savunmada deskin ince tahtadan yapıldığı için kırıldığını bu deski yapanlardan da şikâyetçi olacağını söylemiş. Hastane yönetimi de artan şiddet olaylarından dolayı deski yenilerken yüksekliğini arttırmış, daha sağlam bir malzemeden yaptırmış.

Dışarda sakın bir hayatı olan insanların bir kısmı nasıl oluyordu acile girince bu kadar gergin huzursuz ve saldırgan olabiliyordu anlamış değildi. Fakültede psikiyatri hocalarının dediği gibiydi belki de “Acil servisler bazı hastaların sadece hastalığıyla değil bütün yüküyle geldiği yerdir, kendi iç dünyasındaki tüm değersizlik duygularını, çatışmalarını, özgüven ve özsaygı problemlerini bütün bunları çözdüğünü düşündüğü bir kişiye yani doktora yansıtır. Sizi kendisiyle eşitlemeye çalışır.” Çalışma alanına geçti. Hemşire yüksek deskin arkasından seslendi:

- Doktor Bey hastamız var.

Fakültede öğrendiği acil servis triyaj işleminin burada geçerli olmadığını ilk nöbetinde hastalar sıra kavgası yaparken kendisi de bu itiş kakışın içerisinde kaldığında öğrendi. Burada triyaj birçok hasta için “ilk gelen muayene olur” cümlesinden ibaretti maalesef. Hastasını aldı, yaşlı bir teyzeydi. Muayene etti, gün içinde uzman doktora

muayene olması gerektiğini söyledi. Yaşlı teyze kibar bir dille:

- Doktor Bey oğlum muayeneniz çok kısa oldu, iki gün önce komşum geldiğinde o daha uzun muayene olmuş. Hem ona serumda takmışsınız, sen ilaçta yazmadın bana.

Acil servise gelen hastalar için tüm hastalıkların tedavisinde kullanılan süper bir buluştu serum. Serum takılınca hemen iyileşeceklerine inanıyorlardı. Üstelik ertesi gün ballandıra ballandıra “kendisine acilde serum takıldığından” bahsediyordu. Hâliyle bunu duyanlarda sihirli serumdan istiyordu. Teyzeye serumluk hastalığının olmadığını anlatmaya çalıştı. Teyze aynı tatlılıkla ama biraz da kırıgın bir ses tonuyla:

- Bu devlet bana bir serumu layık görmüyorsa de diyeyim evladım ben. Nazife torpilli mi ki ona serum var bana yok?

Acile gelirken torpil tanıdık bularak gelmek, buna zaman bulması başlarda tuhaf gelse de buna da alışmıştı. Fakültede aklına gelmeyenler burada başına geliyordu. Acil olmayan hastaların acile gelmesi de bunlardan en önemlisiydi. Teyze söylenerek çıkmıştı ki diğer hasta geldi. Kucağında durmadan ağlayan bebeğiyle gelen bir anneydi, bilgilerine baktı çocuk on sekiz aylıktı.

“Doktor Bey.” dedi kadın. “Büyük bir sorunu var çocuğumun, bunun osuruğu kokuyor dedi kaynanam, osuruğu kokmasın diye bu çocuğun mamasına zerdeçal sumak nane karışımı koy dedi. Ben de yaptım. Şimdi hem osuruğu daha çok kokuyor hem de sürekli ağlıyor.”

Doktor olarak neler yapacağını bilerek gelmiş ama cehaleti hesaba katmamıştı. Her gün acile buna benzer o kadar çok vaka geliyordu ki. Hepsisiyle ayrı ayrı konuşuyor yanlışları söylüyor çoğu zaman dirençle karşılaşıyordu. Bel fıtığı olan hastaların yakın köylerden birisinde yaşayan fıtıkçı üstada götürülmesi de bunlardan biriydi. Fıtıkçı üstadın tedavi şekli basitti, kalın bir sopayla bele vurarak sinirleri yumuşatıyor sonrada çekerek onları yerine oturmasını sağlıyordu. Gecenin bir yarısında şiddetli bel ağrısından şikâyetçi beline sopayla vurulmuş

kaç insanı muayene etmişti hatırlamıyordu bile. O hastalara bir daha o şarlatana gitmemelerini de söylemiş, sahte şifacıyla ilgili tutanak tutup hastane yönetimine teslim etmişti. Birkaç gün sonra fıtıkçı gelerek üstü kapalı bir şekilde hastanede kendisini tehdit etmişti:

- Bak doktor sen buraları bilmezsin, yalnız bir adamsın, tanımadığın insanlar hakkında ileri geri konuşma, Sen yolcusun biz hancıyız.

Nöbetin bitmesine üç saat kalmıştı, Şu ana kadar yüz yirmi hasta gelmişti. Yorgunluk mu daha fazlaydı umutsuzluk, mutsuzluk, hayal kırıklığını artık ayıramıyordu. Telefonu çaldı arayan babasıydı. Sesi ağlamaklıydı:

- Oğlum dedi kötü bir şey oldu, annen annen kalp krizi geçirdi yoğun bakımda şu anda. Acil gel.

Allak bullaktı. Kafasını toplamaya çalışarak nöbete gelecek arkadaşını aradı, durumu anlattı. Uygunsa nöbeti erken alıp alamayacağını sordu.

- Maalesef dedi arkadaşı az önce ayağım burkuldu. Bandaj yaptım üstüne basamıyorum, iki saat sonra gelebilirim ama.

Çalışmaya devam edecekti, ama kendisini çok kötü hissediyordu. Lavaboya gidip elini yüzünü yıkadı. Tam çıkacakken bağırması duydu. Deskin önünde bir adam yüksek sesle söyleniyordu. Yanına geldi:

- Doktor sen misin? Grip oldum, nefes alamıyorum, boğazım ağrıyor. Sen gitmiş keyif yapıyorsun, seni doğurana yazıklar olsun. Annen baban sana insanlık öğretmedi mi? Senin de seni büyütenin de kalbinde zerre merhameti yok. Beni burada hasta hâlimle bekletiyorsun. Allah belanızı versin.

Artık kendisini, annesini hatta mesleğini savunacak gücü kaybettiğini hissediyordu. Hastayı muayene etti, soğuk algınlığı ilaçları yazdı. Bu arada arkadaşı dediği gibi bandajlı ayağıyla sekerek geldi.

- Hadi sen acil git. Ben bugün idare ederim, izindeki arkadaş yarın başlayacak merak etme sen dedi.

Kıyafetlerini değiştirdi, eve gitti, sakince valizini hazırladı. Valizin en üstüne özenle katladığı beyaz önlüğünü koydu. Masaya oturdu. Bir beyaz kâğıt çıkardı yazmaya başladı.

“İl Sağlık Müdürlüğüne.

Gördüğüm lüzum üzerine görev yaptığım İlçe Devlet Hastanesindeki doktorluk görevimden istifa ediyorum. Gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.”

Dilekçeyi katlayarak cebine koydu. Valizini yanına aldı, kapıyı kapattı, sokağa çıkmasıyla sağ bacağında istemsizce bir yere vurmuş gibi bir acı hissetti. Elindeki bıçakla karşısında duran adamı görünce anladı. Fıtıkçı üstat dedikleri şarlatandı bu. Bacağındaki acı ve adamın elindeki bıçaktan damlayan kan, o zaman bacağına bakmak aklına geldi. Bıçağın bacağına girdiği yerden sızan kanın sesini hissediyordu sanki. Adam öfkeli surat ifadesiyle tam ağzını açıp bir şeyler söyleyecekti ki acı bir fren sesi duyuldu. Biraz ötelerinde fren yapan aracın çarptığı küçük bir çocuk kanlar içinde yerde yatıyordu. Adamın o yöne bakmasıyla dudaklarından acıyla dökülen ağlamaklı bir sesle “oğlum” dediğini duydu. Yarasına çantasındaki havluyla tampon yaparken çocuğun yanına koştu. Bir taraftan çevredeki insanlara ambulans çağırımları için bağıırıyor, diğer yandan çocuğun durumunu anlamaya çalışıyordu. Bir saniyeliğine kafasını kaldırdığında az önce kendisini bıçaklayan adamla göz göze geldi. Adam için o an tüm dünya donmuş sadece çocuğu ve onu kurtarmaya çalışan az önce bıçakladığı doktor vardı. Çocuğun solunumu durmuştu, çocuğa müdahale ederken geçen beş dakikada kalabalığın yaptığı gürültüyü hiç duymuyordu. Kafasını kaldırdığında ambulans ekibini gördü, insanların alkışları arasında “döndü” dedi. Adam elinde doktorun kanı damlayan bıçakla “iyi ki...” diyebilirdi. Ambulansa nefesi belli belirsiz çocukla bindi. Cebinden az önce yazdığı istifa mektubunu çıkardı. Tam ortasından yırtarak çöpe attı. O esnada telefonu çaldı, Arayan babasıydı. “Gözümüz aydın oğlum annen kendine geldi. Acil gelmene gerek yok.” dedi. Ambulansta bacağındaki yaraya müdahale eden acil tıp teknisyeni “Size bunu kim

yaptı. Yaralı hâlde müdahale etmişsiniz. Çocuk sayenizde hayatta kalmış. İyi ki oradaymışsınız Doktor Bey.” Sedyede nefes alıp veren çocuğa baktı. Gülümsedi. “İyi ki...” dedi, “İyi ki...”

EVE DÖNMEDEEN HEMEN ÖNCE

Gülfem Kiroğlu

Yorgunum.

Beynim yorgun, yüreğim yorgun, bedenim yorgun.

Her gün kalbim ağzımda geliyorum hastaneye. Son zamanlarda vakalar çok yorucu değil aslında. Şehrin bu bölgesinde bu ara pek ekstrem durumlar olmuyor. Geçen hafta kırklı yaşlarda biri arrest oldu, kardiyak masajıyla kendine geldi. Ama yoğun bakımda hâlâ. Ondan önce toplu gıda zehirlenmesi, birkaçının midesi yıkandı. Ama hasta yakınları yoruyor bazen. Hayır hayır, meslekteki beşinci yılımda, bağırımlarına ve tehdit etmelerine bile alıştım. Ne yazık ki alıştım. Beni en çok yaralayanlar, telaşla kapıdan girip kötü haberi alınca, fişi çekilmiş gibi birdenbire yığılıp kalanlar. Bir de vefat haberi alanların keşke diyen suratları. Onları gördükçe ölecek gibi oluyorum. O kadar okudum, kadavralar gördüm, genel cerrahi stajında bile elim titremedi. Ama galiba en çok acil serviste yıprandım. Yine de kalktım acil tıp uzmanlığı seçtim. Neymiş “acil müdahale hayat kurtarır”mış. Evet, gerçekten öyle. Ama acil servis öyle bir stres yüklü oluyor ki bazı günler, birbirimize değince elektrik çıkıyor poliklinikten dışarı.

Bazı akşamlar arkadaşlarımla buluşuyorum, “Sen yanıımızdayken güvendeyiz boğazımıza fındık filan kaçarsa kurtarırısın değil mi?” Hahaha. Çoğu zaman gülüp geçsem de bazen asabım bozuluyor mesleğim üzerinden yapılan esprilere. İzin verirsiniz arada bir doktor olduğumu unutabilir miyim? Birinizin boğazına fındık kaçmadığı zamanlarda en azından.

Bu yalnızca bir iş değil evet, biliyorum biliyorum. Ama insan olduğumu, hatalarımı, zaafılarımı, ilgilerimi, meraklarımı, bazı sabahlar

neden kalbimin bayılacak kadar şiddetli attığını kimse anlamıyor. Bunu şimdiye kadar kimseyle paylaşmadım, Ali hariç. Sadece o biliyor. Öyle şeyler görüyorum ki bazen sedyeye uzanıp kendime damar yolu açasım geliyor. Depresyonda mıyım? diye düşünüyorum. Ali bu mesleğin ne kadar kutsal ve yıpratıcı olduğuna değiniyor sık sık. Biliyorum, biliyorum... Bazı günler kötü hissetmeye hakkım var mı peki? Acaba kadın doğumda mı uzmanlığımı yapsaydım? Ya da bilmiyorum, radyoloji mi seçseydim? Bir insanın dünyaya gelişine şahit olmak muazzam. Ya da cerrah da olabilirdim, cerrah olup tüm gün ameliyathanede Debussy dinlerken çalışabilirim. Psikiyatriyi de sevmiştim aslında. Benim gibi panik atak geçiren bir hastayı sakinleştirmeyi başarmıştım mesela, kendi paniğim aklıma bile gelmeden hem de. Kırk beş yaşında, kızıl saçlı güzel bir kadındı. Kalp krizi geçirdiğinden şüphelenerek hastaneye gelmişti. Bedeni de kalp krizi tepkileri veriyordu zaten. Tetkiklerde bir şey çıkmayınca ve bazı soruların ardından, oğluyla yalnız yaşadığını ve iki hafta önce eşini kaybettiğini söyledi. O sakinleşince ben aldım elime kese kağıdını, başladım üflemeye. “Bir iki üç... Bir iki üç...”

Çalıştığım hastaenin acil servisinde de psikoloji hastamız eksik olmuyor gerçi. Kafada başlıyor dedikleri bu, kafada da bitiyor bana kalırsa. Bir Meryem teyze var mesela, emekli muhasebeci. Her hafta apandisitinin patladığını iddia ediyor. Her seferinde onu psikiyatriste yönlendiriyoruz. Ne asistanı ne beni ne de hemşirelerimizi dinliyor. Hep yalnız başına geliyor hastaneye. Evi fotoğraf çerçevesi doluymuş, öyle diyor paramedik arkadaşlar. Bazen geçerken uğruyor, elmalı kurabiye getiriyor bize. “Çocuklar geçen sizi de yok yere meşgul ettim kusura bakmayın.” diyor. Kusura bakmayız da, hangi geçen Meryem teyze? Her şey değişiyor da Meryem teyzenin apandisit hikâyesi değişmiyor. Buruluyorum Meryem teyze adına. Her seferinde aynı prosedürü uyguluyoruz tabii, belki bir gün gerçekten patlar da gözümüzden kaçır diye birbirimize tembihliyoruz. Geçen hafta biraz

gecikmiş. “Meryem teyzeye bir şey mi oldu acaba Doktor Hanım?” diye sordu kıdemli hemşiremiz Adeviye abla. “Ablacım endişe etme, bir şey olsa burada olurdu.” deyip onu teselli ettim. Ettim ama, benim de içime bir kurt düştü.

Hayatım bir yandan ilgi çekici de. Enteresan her şeyden önce. Sen hiç avokadodan zehirlenen insan gördün mü? Ben gördüm. Diyet yapacağım diye beş avokadoyu yemiş bir adam. İnternette gördüğünüz her şeye itimat etmeyin, desem mi demesem mi diye kararsız kaldım açıkçası. Yılgın bakışlara maruz kalma riskini alarak, söyledim yine de. Temelde, ben hiçbir yere gitmiyorum ama her şey bana geliyor baksana. Sosyalleşmek için çok vaktim kalmasa da olan biten her şeyden haberim var hep. Sırf acil servisin kapısında dikilerek ülkede olan biteni takip edebilirsiniz çünkü.

Birazdan Ali gelir alır beni, her zamanki gibi uzun uzun sarılır, yorgunluğum hafifler biraz. Eve dönerken plazasından ne kadar nefret ettiğinden, benim ne kadar anlamlı bir iş yaptığımdan, onun saçmasapan ticari işinin anlamsızlığından bahseder. “Ali, beni sırf topluma faydalı bir mesleğim var diye sevmeni istemiyorum.” desem de anlamaz. Birlikte yemek hazırlarız sonra. Zaten yemeğin sonuna doğru benim uykum gelir. Duş aldıktan hemen sonra bayılırım. Ali ortalığı toplar, bulaşıkları yerleştirir. İlk tanıştığımız zamanlardı, ona acil tıp doktorlarının nasıl çalıştığını anlatmıştım. Gözlerini kocaman açıp “Bütün o duyduklarım gerçek mi yani?” diye şaşırmıştı. Sonra gülüp “Dünyayı birilerinin kurtarması gerek tabii.” demişti. Beni de günün sonunda sen kurtarıyorsun Ali, senin varlığın kurtarıyor. Bunun ne demek olduğunu sanırım hiçbir zaman anlayamadı.

Evet yorgunum. Ama yarına enerji dolu başlayacağım. Meryem teyze yine gelmezse, telefon açıp hatırını soracağım. Yine birkaç hasta teşekkür dolu gözlerle bakacak bana, huzur duyacağım.

Yarın yeni bir gün olacak.

BİLİNMEZLİĞİN KARANLIĞI

Ali Çulhaoğlu

Güzel sayılabilecek bir yaz gününün sabahını acının yakarışları bölüyordu. Bu yakarışların en kuvvetlisini atan beklenenin aksine bir insan ya da herhangi bir canlı değildi. Sesin asıl kaynağı yeni hastasına yardım eli uzatmak için varını yoğunu ortaya koyan emektar ambulansa aitti. Âdeta şimdye kadar işittiği acıların çığlıklarını ezberlemişti ve bu çığlıklara bir yenisini daha eklememek için çığlıkların hepsini aynı anda sokağa kusuyordu. Renksiz hayatına bir aksiyon girmesinden gizlice zevk duyan ve bilinçsizce yardımın gecikmesine ve belki de bir canın yitmesine sebep olan meraklı gözlerin bariyerini aşabilmeye çalışıyordu. Bu bariyeri aşıncaysa olayın kalbinde onu saf acı karşılardı. Ölümle yaşamın sınırında bir insan ve onun sınırın yanlış tarafına geçmesinden delicesine korkan yakınları...

Ama bu sefer durum farklıydı, bekleyenler arasında tanıdık yüzler de vardı. Sokağı mavi kırmızı ışıklarıyla aydınlatan sadece ambulans değildi. Ambulansın kader ortaklarından polis araçları da oradaydı. Belli ki kurbanını pençesine alan sorunun kaynağı dışarıdan, başka birinden gelmişti. Bariyer yavaş yavaş aşıldıkça olay aşikâr olmaya başlıyordu. Bariyerin sonunda yeni ama daha küçük bir çember karşıladı ambulansı. Bu çember, meraklı gözlerden üniformalı süvariler tarafından arındırılmıştı. Bu durum gayet normaldi çünkü meraklı gözler, süvarilerin kendinden emin bakışlarından her zaman çekinirlerdi. Gariپ olansa sorunun kaynağı olduğu ortada olan elleri kelepçeli yaşlı adamın gözleriydi. Beklenenin aksine o yeşil gözlerde öfke, nefret veya korku yoktu hatta kalabalığın adaletinin eseri olduğu belli olan morluklar ve şişlikler dışında herhangi bir şey yoktu. Saf bir boşlukla bakan bu yaşlı adam, polis aracının içinde tamamen tehdit oluşturmaktan uzak bile olsa ambulansın tüylerini ürpertmeyi başardı. Bu boş bakışlarla daha önce de karşılaşmıştı ambulans.

İnsanın bilincini darladuman eden ve onu kendi düşüncelerine bile hâkimiyet kuramayacak kadar aciz bırakan bu hastalık, ambulansın belki de en nefret ettiğiydi. Daha önce bu boş bakışlı yaşlı adama da yardım götürüp götürmediğini merak etti o an ambulans ve kendinden şüphe duydu. Her ne kadar etiğe bağlı kalsa da yer yer şu an yardım etmeli miyim sorusu kafasını karıştırdı. Yardım edip belki de hayata geri döndürdüğü insanların daha sonra işleyeceği suçlara ortak sayılır mıydı? Her ne kadar içten içe hayır cevabını verse de bu insanlarla kendini birleştiren o kırılma anlarına takılmadan edemiyordu. Belki de o an yapacağı ufak bir hatanın sonucu kurtulan masum bir can olacaktı. Ne olursa olsun bunu yaşanmadan kestirmek imkânsızdı ve onun görevi insanları yargılamak değil kurtarmaktı. Kurtarmak... Vakit sorgulama veya şüphe duyma değil, kurtarma vaktiydi. Polis aracının süvarileri görevini layıkıyla yerine getirmişlerdi sıra ambulansın sarı zırhlar kuşanmış askerlerindeydi. Ambulansın durup kapılarını açmasıyla askerler olanca güçleriyle yardıma koşmaya başladılar ve tüm karmaşıklıkıyla çözülemeyecek alaycı bir bulmacayı andıran ölüm oyunu başlamış oldu.

Yaralı kırklı yaşlarında bir erkekti. Bugün başına geleceklerden habersizce giydiği beyaz gömleğine şimdi beyaz demek için bin şahit gerekirdi. Acı içinde kıvranıyor, yanına çömelmiş eşi olduğu parmaklarındaki yüzüklerden anlaşılan kadının elini tutuyordu. Kadınsa kaskatı kesilmişti belki de eşinden bile ölüme daha yakın duruyor denilebilirdi. Kadının yaşadığı dehşetin sebebi olan bu kıvranırlarsa ilk yardım ekibini ziyadesiyle memnun etmişti çünkü hasta hâlâ hayattaydı. Epeyi kan kaybettiği ortadaydı ama hâlâ bir şans vardı. Bilinmezliğin karanlığındaki gizemi kimse çözemezdi lakin karanlığı onlar aydınlatabilirlerdi. Ekip, hastanın yakınlarını hızlıca hastadan uzaklaştırmaya koyuldu. Yaralının çocuğu olduğu tahmin edilen henüz yirmisine varmamış delikanlı ve eşi adamdan uzaklaşmama konusunda ısrarcıydılar. Delikanlı, babasının yaralarına beceriksizce tampon yapmaya çalışıyor ve bir yandan da ağlıyordu. Ellerinde babasının kanını gören her çocuk ağlardı ama belki de filmlerden görmüş olduğu şekilde tampon yapmak, babasının hayatını bu kargaşada hâlâ korumaya

gayret göstermek, gerçekten takdire şayandı. Kısa süreli bir kargaşanın ardından çocuk bilinçsizce uyguladığı tamponunu profesyonel ellere gönülsüzce devretmeye ikna oldu ancak kadın hareket etmemekte oldukça kararlıydı. Hatta o kadar kararlıydı ki ekipten biri, kendini göz ucuyla kadının nefes alıp almadığını kontrol ederken bulmuştu. Çevredeki komşulardan biri durumu anladı ve kadını yarı sürükleyerek eşinden ayırmayı en sonunda başardı. Eşinin elini artık tutmadığını fark etmesi birkaç saniyesini aldı kadının. Bir anda gözleri ciddileşti belki de başına gelenlerin bir kâbus olup olmadığını sorguladı ve uyanmayı umut etti o an. Tüm bu kısa ama dehşete düşürücü düşünsel sürecin sonunda dinleyenlerin ruhlarını paramparça eden bir çığlık atarak onu tutan komşusunun kollarına bayıldı. Yaralı adama yardıma henüz başlamış ekipten bir kişi, durumu fark eder etmez kadına yardıma koyuldu. Anlaşılan bu küçük ekip mücadelesini askerlerinden birinden yoksun olarak verecekti.

Adam ikisi göğsünden, biri bacağından üç kurşun yemişti. Göğüstekilerden biri ve bacadaki önemsiz görünüyordular lakin göğüsteki diğer yara tek başına tüm ekibin canını ziyadesiyle sıkıyordu. Ekip şefi kan kaybının ciddiyetini, gözden kaçırdıkları başka herhangi bir şeyin olup olmadığını anlayabilmek için olayın ne zaman ve nasıl gerçekleştiği hakkında bilgi almasını tembihledi ekipten bir kişiye. Artık bir değil iki kişiden yoksunlardı lakin gelebilecek herhangi bir kritik bilgi bir çift elden katbekat değerli sayılırdı.

Yaralının adı Ahmet'ti. 46 yaşında bir edebiyat öğretmeni idi. Bunlar aslında şu anda önemsiz gibi görünen detaylardı lakin bu detayların şefe şu an yardım ettiği kişinin de kendisi gibi etten kemikten bir insan olduğunu, bir ailesi ve sevenleri olduğunu ve kendi ölümünde kendi ailesi ne kadar üzülecekse yardım ettiği kişi ölürse de o kişinin ailesinin o kadar üzülebileceğini hatırlatırdı. Bir yandan müdahalesine devam ederken bir yandan da olayın nasıl gerçekleştiğini dinlemeye koyuldu şef.

“Olay yaklaşık yarım saat önce vuku bulmuştu. Anlatılanlara göre Ahmet Bey, ailesiyle piknik yapmak üzere yola çıkacakken şu an polis

aracında olan yaşlı adam elinde nerden bulduğu henüz bilinmeyen tabancasıyla arabanın önünü kesmiş, delicesine kahkahalar atarak arabadan inmez ve arabayı ona vermezlerse hepsini teker teker vuracağını söylemişti aileye. Dehşete kapılmış ve ne yapacağını bilemeyen eşi ve çocuğunu olabildiğince yatıştırmış ve arabadan inmelerini söylemediği sürece arabada kalmaları gerektiğini söyleyerek arabadan yalnız inmişti. Eğer karşısındaki adamın sözünün tutacağını garantisi olsa onları da indirir ve arabayı teslim ederdi ama bu sözlerin garantisi yoktu ve ailesinin hayatını riske atamazdı. Bu riski alması gerekenin ailenin babası olması gerektiğini düşünüyordu. Arabada kalan eşi ve çocuğunun da arabadan derhâl inmesini haykıran yaşlı adamı konuşarak ikna etmeye çalıştığında adamın arabayı zihnen tamamen arka plana attığını, ona odaklandığını, haykırmaya üzerine doğru adımlar atmaya başladığını fark edince aklına bir fikir geldi öğretmen. Bu adımları eğer yeterince arttırabilirse, onu arabadan yeterince uzaklaştırabilirse... Yavaş yavaş geriye, yola doğru ufak adımlar atmaya başladı öğretmen. Bir yandan adamı telkin ediyor bir yandan da ailesinden uzaklaştırıyordu. Tabii bu kargaşanın sesini duyan birkaç mahalleli de bu süreçte olan biteni izlemeye başlamıştı. Arabadan yeterince uzaklaştığına kanaat getiren öğretmen eşine gizli bir el işareti yaptı. Bunu gören kadın oğlunun dudaklarına işaret parmağını götürerek sessiz olması gerektiğini aktarmıştı. Hemen ardından ikisi de sessizce evlerine kaçmayı başarmış ve polis çağırmışlardı. Polisi bunca kargaşada yine onların çağırmış olmaları, meraklı gözlerin ne kadar işe yaramaz olduklarını gösteriyordu. Ailesinin güvende olduğuna emin olduğunda arabayı alabileceğini söylemişti öğretmen, yaşlı adama. Bir anda istediğiyle arasında bir engel kalmayınca afallamıştı adam. Hemen ardından yarı mutlu yarı öfkeli bir şekilde öğretmene bağırarak arabaya doğru koşuşturmuş, arabanın yanına geldiğindeyse elinden tabancasını arabanın dibine bırakarak arabaya atlamıştı. Bu noktaya kadar her şey yolunda gözüküyordu. Silahın artık adamda olmadığını fark eden bir komşu, öğretmenin yanına gelmiş, ona iyi olup olmadığını sormuştu ve hemen ardından büyük bir hata yapmıştı. Mahallede cesur biri olarak anılmak için yaşlı adamın onu umursamayacağını düşünerek adama

küfürler savurmuştu lakin işler beklediği gibi gitmemişti. Yaşlı adamın arabadan inmesi, tabancasını bıraktığı yerden alması, kendine küfreden adama doğru gelişigüzel tabancasındaki tüm kurşunları savurması... Tüm bunlar saniyeler içinde gerçekleşmişti. Sözde cesur komşu hiçbir yara almamış olmasına rağmen çılgınlık atmış, öğretmene başına gelenlere inanamayan bakışlar atarak yere yığılmıştı.” O bakışları hâlâ gözlerinde görebiliyordu şef öğretmeni ambulansa bindirirken.

Artık kendisine düşen son görevin vaktinin geldiğini bilen ambulans, hastaneye doğru yola koyuldu. Meraklı gözler artık olaya ilgilerini kaybetmiş olacaklar ki sokaktan çıkışı girişine nazaran çok daha kolay oldu ambulansın ve sokaktan çıkar çıkmaz nispeten geniş bir cadde karşıladı onu. Bu cadde belli zamanlarda oldukça yoğun bir trafiğe sahip olurdu. O trafiğin bugün olmaması için dua etti ambulans. Ambulansa yol vermeyip trafikten biraz daha erken kurtulmayı bir insanın canından daha değerli gören araçlar yüzünden onlarca hastasını hastaneye yetiştiremeden yolda kaybetmişti çünkü. Neyse ki duası kabul olmuştu ambulansın. Boş caddeyi uçarcasına geçti ve en sonunda hastaneye ulaşmayı başardı. Artık sarı zırlıların savaşının sonuna gelmişti, sıra beyaz önlüklülerini ve yaralının durumuna bakılacak olursa en ağır cephe burası olacak gibi duruyordu.

Öğretmen hızlıca acilden içeri alındı. Hastane her ne kadar son derece modern tasarlanmış olsa da insanın içinde huzursuzluk uyandıran yönünü saklayamıyordu. En iyi şekilde aydınlatılmış koridorlar insanın ruhunu aydınlatmıyor aksine karartıyordu. “Bu kasvet ortamında bir ömür ha!” diye düşündü öğretmen acı içindeyken. Kendisi bu durumdayken doktorlara acımak yerine o doktorların kendini kurtarmasını ümit etmenin daha iyi bir fikir olacağına kanaat getirdi hemen ardından.

Yaralı hakkındaki bilinen tüm bilgilere henüz ambulans hastaneye ulaşmadan hazırlanmış olan ameliyat ekibi, bilincinin hâlâ açık olmasına şaşırdıkları öğretmeni hızlıca devraldı ve ameliyathaneye taşıdı. Hastayı anesteziyle uyutup ameliyata geçmeye hazırlanan ekip, anestezi kana karışırken son detayları konuşuyorlardı. “Sadece birkaç

saniye...” dedi içinden bu ameliyata liderlik edecek cerrah. Bilincin kapanması sadece birkaç saniye sürecekti. Aslında bu eğlenceli bir düşünceydi onun için çünkü iki gündür gözüne zerre uyku girmemişti ve eğer imkânı olsa belki de hastasından bile hızlı bir şekilde uyuyabilirdi. O saniyeler geçti lakin hastanın bilinci hâlâ açıktı. Bu duruma şaşırان ekip dozajı arttırma kararı aldı ancak artan dozajla geçen yeni saniyelerde de bir fark olmadı. Her geçen saniyede öğretmenin acı dolu bakışlarına ekibin şaşkınlık dolu bakışları daha da karışlıyordu. Bir şeylerin yanlış gittiğini fark eden öğretmen “N’oluyor?” diye inledi. Gözünden iddialı bakışları silinmeyen tek kişi olan cerrah, her şeyin yolunda olduğunu söyledi öğretmene, gerçi öğretmen acısından pek dinliyormuş gibi gözükmüyordu. Aslında bu daha da kötü bir haberdı, hasta yalnızca ayık değildi aynı zamanda her şeyi hissediyordu. Daha önce bu tarz vakaları duymuş olsalar da ömürleri boyunca karşılaşmayı pek beklemeyen ekip, yavaş yavaş kaosa sürükleniyordu. Bunu fark eden cerrah, ekibin daha fazla dağılmasına göz yumamazdı, radikal bir karar almalıydı. Hastayı bağlamalarını istedi ekibinden. Bu istek karşısında irkilerek kendisine bakan ekibine ümitsizce başını iki yana sallayarak yanıt verdi cerrah. Bu tek yoldu. Hastaya daha yüksek dozaj anestezi uygulayamazlardı. Tek yapabilecekleri, hastaları bir insanın çekebileceği en büyük acılardan birini çekerken kurşunları çıkarabilmeyi ümit etmektı. Bunlar kâğıt kesikleri değildi kurşun yaralarıydı ve kurşun yaraları kendi kendilerine iyileşmezlerdi.

Öğretmen kollarından, bacaklarından ve karnından özel kemerlerle sabitlenirken cerrah olabildiğince güven vermeye çalışarak durumu anlattı. Bu noktada cerraha sadece tek bir soru soracak mecali kendinde bulabildi öğretmen. “Ne kadar canım yanacak?” Bu soruya hayal bile edemeyeceğın kadar fazla diyemezdi cerrah bu yüzden sadece gözlerinin içine bakarak tek elini nazıkçe omzuna koydu. Öğretmen bunun ne demek olduğunu anlamıştı, gözlerini kapattı, başını sedyeye yasladı ve acı dolu derin bir nefes verdi. Çaresiz kabullenışın eseri olduğu aşikâr olan bu nefes cerrahın tüylerini diken diken etti ve bununla eş zamanlı olarak ekip arkadaşları kemerlerle işlerinin bittğini cerraha attıkları bakışlarla belli ettiler. Artık kimsenin konuşmaya

cesareti kalmamıştı anlaşılan. Öğretmen, dişini sıkarken kendine zarar vermesin diye daha çok diş hekimlerinin kullandığı bir aparatı ağzına yerleştirdiklerinde başlamaya hazırlardı.

Kendilerine bildirildiği üzere hastanın göğsüne iki, bacağına bir kurşun isabet etmişti. Bacaktaki kurşun diz kapağının yaklaşık bir karış üstündeydi. Adamın çırpınışlarına rağmen cerrah kurşunu saplandığı yerden rahatça çıkardı. Göğüsteki diğer yara konusunda şanslı sayılırlardı, sadece bir sıyrıktı. Lakin son kurşun aorta çok yakın bir yere gömülmüştü. Çevresine fazla zarar vermemişe benziyordu aslında, eğer şu an normal şartlar altında olsalar hastanın kurtulmasına kesin gözüyle bakardı cerrah. Son kurşun için harekete geçtiğinde hasta hiddetle çırpındı, eğer elini son anda kıvrak bir manevrayla kurtarmasaydı aortunu parçalayabilirdi. İkinci denemesinde de sonuç benzer oldu. Kurşun aorta o kadar yakındı ki hasta hareket hâlindeyken oraya ulaşmak imkânsız gibiydi. Çaresizce üçüncü denemesini yaparken mucizevi bir şey oldu. Öğretmen son kez dehşet verici bir çığlık attı ve bayıldı...

Cerrah kafeteryada oturmuş kahvesini içiyordu. Üç gündür uyumamıştı. Aslında bir gün öncesinde eline uyumak için fırsat geçmişti. Ameliyatından sonra tamamıyla boştu ama o ameliyat, insana iki günlük uykusuzluğu bile unutturabilecek cinstendi. Bu yüzden uyumamış ve hayatına ne kadar edebiliyorsa o kadar devam etme kararı almıştı. Bir masa ötesinde oturan kadının ve çocuğun gözlerindeki mutluluğu izliyordu ve bu kesinlikle uykusuzluğa değermişti.

ACİLDE BAYRAM SABAHİ

Hatice Özbalı

Bayramlar her zaman annem için önemliydi. Bayram sabahları erken kalkar, ev halkını ve misafirleri karşılayacak geniş avluyu düzenler, avlunun sol köşesinde duran büyük tek ayaklı yuvarlak masayı envayi çeşit kahvaltılıklarla donatır; çocuklarını, gelinlerini, damatlarını, torunlarını, uzak yakın tüm akrabalarını masanın başına toplardı. Bayram olağanca gürültüsü, iştahlı yenen kahvaltılıklar, yüksek sesli kahkahalarla başlardı. Bu hayatımın değişmez, huzurlu ve sıkıcı rutiniydi.

Annem kendisine koah teşhisi konulduktan sonra da en kötü anı dahi olsa bu bayram rutinlerini hiç değiştirmede. Şikâyet etmeyen, oradan oraya sürekli koşuşturan, yaşadığı her anın özellikle ciğerlerinde hissedilen bir insan için koah hastalığına yakalanmak derin bir ironi barındırıyordu. Hastalık teşhisi konduğu günlerde, sinek vızıltısının bir yaz akşamını ne kadar rahatsız ediyorsa bu hastalığın da annemin yaşamı o ölçüde rahatsız ettiğini düşündük. Ne var ki bu hastalığın annemi hüznü sona götüren merdiven basamaklarından biri olduğunu bilemezdim.

İlk zamanlar annemi rahat bırakmayan inatçı öksürükler göğsüne saplandı. İştahsızlık, günden güne zayıflama hâli bizde önceleri soğuk almıştır, üşütmüştür fikri yarattı. Birkaç tahlil ve birkaç röntgen sonuçlarından sonra anneme hastalık teşhisi konuldu. Hayatında iki şeyi çok iyi yapmış bir kadındı annem: çalışmak ve söz dinlemek. Çok kısa bir zaman içerisinde hastalıkla ilgili doktorların kendisini tembihlediği tüm hususları harfiyen yerine getirmeye başladı. İlaçlarını düzenli kullanıyor, beslenmesine dikkat ediyor, örgüsünü örüyor, televizyonda o pembe dizilerini seyrediyordu. Hastalık uzun bir süre patığını örerken oturduğu kanepede, hemen yanımda oturan bir gölge gibi yanı başımdaydı. Annemin neşesini, çalışkanlığına, kahkahasına

alıştığımız gibi öksürük krizlerine, terlemelerine, huzursuz uyuyup uyanmalarına da alışmıştık. Bu durumla epey bir zaman geçti. Ne var ki artık hastalık annemin bedeninde yaramaz bir çocuktan işgalci bir düşmana dönüşmüştü. Annem hastalıkla yaşamıyor, hastalık annemle yaşıyordu. Hikâyenin sonuna geldiğimizi bilsek de onun bir gün hayatımızdan çıkıp gidebileceğini tahmin etmiyorduk. Hastalığının son altı ayı hastane ev trafiğinde geçti. Hastaneye yatıyor, on beş gün tedaviden sonra eve geliyordu. İyileşmiş ve hiç hastalanmayacakmış fikri veriyordu. Bu durum en fazla on beş gün bazen yirmi gün sürüyordu. Hastane koridorları, ilaçlar, koşuşturmalar...

Annem hayatta yolunu sevmekle bulan biriydi. En kötü anında bile severdi, sevdirdi kendini. Son günlerinde yeni bir sevgi keşfetmişti: doktorlar... Doktorlarını çok seviyordu. Her eve dönüşünde veya hastaneye gidişinde onlara duyduğu bu sevgiyi âdeta yüzünde yaşıyordu. Doktorları seviyorum çocuklar, derdi. Beni tedavi ettikleri için elbette seviyorum, ilaç verdikleri için, muayene ettikleri için ama en çok da bana tekrar evime dönme şansı verdikleri için derdi. Doktorlarla ilgili sürekli gözlemlerini anlatırdı. Yok efendim kocaman kupalarda soğuk çay içtiklerini, hızlı adımlarla oradan oraya koşuşturduklarını, bir raporu imzaladıklarında hep ceplerinde olmayan kalemi aradıklarını... Hastane, annemin ikinci evi olmuştu. Hastane odası evinin geniş salonu, doktorlar, hemşireler onun çocuklarıydı.

Kurban Bayramı sabahıydı. Bayram gününden bir gün evveline kadar annem gayet iyiydi. Bayram sabahının görkemli kahvaltılıklarını bir gün önceden kendisi olmasa da bana ve yengelerime hazırlatmıştı. Börekler, çörekler, katmerler tüm hazırlıkları yapmıştı. O gece öksürükten sabaha kadar gözünü kırpmadı. Hastaneye gitmesi gerektiğini biliyordu. Ama bu bayram sabahı rutinini bozacak. Sabah anneme bu böyle olmayacak seni acile götürelim dedim. Çaresiz kabul etti. Evden çıkarken yuvarlak masaya hüzünlü bir şekilde baktı. Annemi arabaya oturtuktan sonra hızlıca mutfığa gittim. Bayram sabahı sofrada olabilecek her türlü kahvaltılığı bir çantaya doldurdum.

Ankara Eğitim Hastanesi Acil Servisine sabah yedide giriş yaptık.

Acil serviste sakin, huzurlu bir sessizlik vardı. Bizi iri yarı, babayiğit, kilolu fakat kilosunu rahatsız etmeyecek bir tipte 35 yaşlarında güler yüzlü bir doktor karşıladı. Tekerlekli sandalyede oturan anneme “Hayırdır annem bayramlaşmaya mı geldin?” dedi. Annem bu samimi ve içten karşılama karşısında bayram harçlığını almış küçük bir çocuk gibi sevindi. Âdeti bütün gece yaşadığı kâbus dolu geceyi unutmuştu. “Evet, seninle bayramlaşmaya geldim.” dedi. Kısa bir muayeneden sonra annemi rahat edebileceği bir yere yatırdılar. Oksijen ve rahat nefes alması için solunum ilaçları verdiler. Annem kısa zaman içerisinde kendini iyi hissetmeye başladı. Uykusuz geçen gecenin ardından gözlerini kapattı, yarı uyanık bir uykuya yattı. Ben de yani başındaki sandalyeye oturdum. Acil servis çalışanlarını seyretmeye başladım. Vakit ilerledikçe hasta sayısı arttı. Sedyeler, telaşlı koşuşturan doktorlar, hemşireler, oradan oraya nakledilen hastalar... Bayram acile gelmemişti. Burada çalışan doktorlar, hemşireler herhangi bir günün herhangi bir saati gibi çalışıyorlardı. Bir an tuhaf geldi bu durum. Görkemli bir bayram sabahı serenomisine hazırlanan ben, kendimi işçi arı kovanında bulmuştum. Tek yaptıkları çalışmak ve koşuşturmak. İş akışında kaybolmuşlardı. Tüm bu koşuşturmalar Mevlevi semazenlerin kollarını açmış, eteklerini savurarak dans etme hareketine benziyordu. Acilde her yer koşuşturma, her yer beyaz ve yeşil kıyafetli semazen dansının ahengi ile işini yapan doktorlar, hemşireler...

Kuşluk vaktinden biraz daha sonra bir vakit annem uykusundan uyandı. Bana sessizce acıktım, dedi. Yatağının hemen başındaki küçük masacığa evden aldığım tüm kahvaltılıkaları serdim. Uzaktan bakılınca gerçekten de soframız çok kıskırtıcıydı. Kantinden aldığım iki bardak çayı da alarak kahvaltı yapmaya başladık. O esnada annem ile ilgilenen doktor yanımıza geldi. Acilde yapılması gereken tüm müdahaleleri yaptığını, bayram ertesi, hastalığı ile ilgili servise başvurmamızı söyledi. Doktorun konuşurken annemin gözleri önlüğünün cebindeki atıştırmalığa kaydı. Önlüğünün cebinden gözükken tatlı bisküvi düştü düşecek gibiydi. Belli ki doktorumuzda acıkmıştı. Annem çekingen bir ses tonuyla “Bizimle kahvaltı yapmak ister misiniz?” diye sordu. Doktor koridorun uzak köşesindeki bir noktaya bir süre baktıktan sonra

“Olur.” dedi. Sanırım gözleriyle diğer hastalarını kontrol ediyordu. Ben kendime getirdiğim çayı doktora vererek kantine doğru gittim. Kısa bir süre sonra çayım la döndüğümde karşılaştığım manzara beni şok etti. Annemin yatağının başucunda başka doktorlarda vardı. Annem ile birlikte kahvaltı ediyorlardı. Uzaktan onları seyrettim. Annem her zamanki annem; neşeli, mutlu, doktorlar da onun konukları gibiydi.

Acildeki bu bayram sabahı annemin son bayram sabahı oldu. Yaklaşık üç ay sonra annemi kaybettik. Yılın her günü ve günün her saati acil servislerde kahraman doktorlarımız nice kahramanlıklara imza atıyorlar. Doktorlarımız özel... Kıymetli... Ama en önemli özelliklerinden biri de cana yakınlık. Annem ile son bayramımız da hatırlayın doktor ne demişti. Acilde yapılması gereken tüm müdahaleleri yaptığını söylemişti. İşte acil servislerin varoluş sebebini ve önemini anlatan cümle. Acillere kolunu biçerdövere kaptırmış bir tarım işçisi, motosiklet kazası geçirmiş bir genç veya delici kesici bir cisimle yaralanmış bir mahkûm olarak veya bayram sabahı koah hastalığından muzdarip bir yaşlı da gelebilir. Önemli olan her hastanın kendi hikâyesine uygun olanla karşılaşmasıdır. Acildeki karşılaştığımız o doktor bizim hikâyemizin kahramanıydı.

ACİLDE EL FALI

Naci Kayıkçı

Belli bir kapanma gayreti içerisinde olan dolap kapağını bir elimle kavrayıp, diğer elimde tuttuğum temiz formamı taşıyan askılığı dolaba yerleştirme çabasıdayken gözüm duvardaki saate ilişti. Acele etmeksizin, plastik sandalyelerden birini çekip sırtını dolap kapağını açık bırakacak şekilde yerleştirmiş, kucağıma aldığım baba yadigârı küçük köhne radyonun frekans düğmesiyle oynamaya başlamıştım bile.

Üzerimi değiştirirken kimi zaman basarım düğmesine. Ne cızırtılarının arasında duyacağım birkaç havadis ne de alaturka bir ahenkle ruhumu okşayacak bir eser beklentisiyle yapmam bunu. O cızırtılarını, bense anılarımı kelimelerin yerine tutup hasbihal ediyoruz arada. Canı istemeyip teklediği de oluyor hani köftehorun.

En az otuz yılı var elbet. Çocukluğumun yaz gecelerinde, hava ayaza çalmaya başladığı zamanlarda babam içimiz ısınsin diye çay demler, lüksün yerini değiştirir ve narin yapılı tütün yapraklarına zarar vermeden o büyük elleriyle toplamaya çalışırdı. Küçük radyomuzun geçici huysuzluğu o zamanlardan kalma. Arada ses vermeyi keser, babam da öyle anlarda eline alıp arkasına hafifçe vururken “Köftehor eşref saatini geçti anlaşılan.” derdi. O, kaba ama şefkatli ellerin devinimleriyle üzerine bulaşan tütün zifirinin çoğu, zamanla kuruyup dökülse de bugün bile bir kısmı o zanaatın nişanesi olarak sağında solunda motifler oluşturur baba yadigârının. Yalnızca baba yadigârı mı? Uyurken üstümü örten annemden gelen mis kokunun, işimizi bitirip kardeşlerle oynanacak oyunlara duyulan arzunun, ufacık bir sebeple mutluluktan havaya uçuşların; kısacası çocukluğumun karakutusudur kendileri.

Hiç unutmam, o yaz günlerinin birinde geceden topladığımız tütünleri gündüz gözüyle iplere dizerken canımızın sıkıldığını fark etmiş olacak ki annemin “E, söyleyin bakalım büyüyünce ne olacağınıza karar verdiniz mi?” sorusuna kardeşlerimle her telden

ses tonuyla cevaplar veriyor ve birbirimizin seçimlerine gülüyorduk. Tarlanın ortasından yüklendiği ağır küfeyi çömelerek yavaşça yere indiren babamı yeni fark etmiş tüm bu vaveylanın içerisine koyverdiği büyük solukların arasında, zifirden kararan gömlek kolunun tersiyle alındaki teri silerken “Hâlimiz ortada. Toprakla boğuşmak zor hem çok zor. Varlığımızın harcı da olsa bazen nankör işte. Okuyup öyle meslek sahibi olun ki uğraş ve alın teri ekince, hasadınız saygı olsun.” demiş ve olası şaşkın hâlimize bakıp fazlaca ciddi bir öğüde kaçtığını fark ederek anneme dönmüş, bıyıklarında gezinen elinin de yardımıyla suratına kondurduğu muzip bir ifadeyle “Ama hangi mesleği seçerseniz seçin, eve iş getirmeyin.” diye eklemiştir.

Hey gidi koca çınar hey! Oysa ne de güzel söylemiştin “Uğraş ve alın teri ektiğinizde hasadınızın saygı olacağı bir meslek edinin.” diye. Sağlık çalışanlarının uğradığı saldırılara işin fitratında var minvalinde bir etiketle aleniyet kazandırılmaya çalışıldığı bugünlerimize şahit olmadığım için neredeyse minnet duyacağım! Anı, düşünce, öğüt ve cızırtı sarmalından sıyrılmadan önce iki parmağımla kaşlarımın başlangıç noktasına yaptığım baskıya “Nelere minnet eder olduk.” şeklinde bir mırıltıyla sitem ettim masumane.

Çok geçmeden saate bir kez daha gözüm ilişti. Kırmızıdan, duvarın kirli sarısına meyleden rengine tezat “canlan” diyordu bana. Emektarı kapatıp ayağa fırlamıştım bile. Her gün tekrar edilenin olağanlığında formamı üzerime geçirip stetoskopumu boynuma asmış, çıkmadan hemen önce kapının sol kanadına bitişik boy aynasına yaklaşıp kendi aksimle selamlaşma faslında sıra. Gördüğü manzaradan hoşnut kalan dudaklarım gülümsememi birkaç beden büyütmek istemişse de bir ay önce uğradığım saldırının izlerini taşıyan ve burnumdan başlayıp yüzümün sol yarısını mesken tutan şişlik o yönde ifademe bir noktada dur diyordu. “Birkaç haftaya o da geçer.” şeklinde bir kez daha mırıldanıp gözler, duruş ve ruh hâlimin memnuniyetinde kararlı adımlarla acil servisin yolunu tuttum.

Hem yürüyor hem de son aylarda alışkanlık edindiğim mırıldanma faslını düşünüp “Mırıltı değil o mırıltı değil, yalnızca sesli düşündüm.”

diyerek kendimi teskin ediyordum.

Büyük çoğunluğunu hastalarından haber bekleyen meraklı ama ürkek gözlerin oluşturduğu bir kalabalığın takibinde ilk alanı geçip tekrara düşeceğim seremoni sayısını azaltabilmenin umuduyla yeşil alana girdim. Yanılmamıştım. Nöbeti devralacağım genç meslektaşım dâhil belki on beşe yakın yüz beni görünce memnuniyet moduna geçti. Yanlarına ulaşıncaya kadar ve sonrasında kısa bir sessizlik sürdü aramızda. Sanki oy birliğiyle karar almış ama sözcülerini seçmeyi unutmuş yine de hâllerinden memnun jüri topluluğu vardı karşımda. Çoğu meslek hayatının başında olan bu genç dimağların naiflik kokan ikilemleri hoşuma gitti aslında. Yine de bir süre sonra hep birlikte tebessüm edilecek bir tablo olarak resmettim hâllerini aklıma.

Tam ağzımı açıp bir şeyler söyleyeyim derken, birisi, dostça bir dokunuşla sol kolumu kavrayıp “Hoş geldin Engin, nasılsın bakalım?” diye sorup hiç duraksamadan herkese hitaben “Günaydın.” diye ekledi. Yıllar önce aynı dönemde bu hastaneye atanıp bugün nöbeti birlikte tutacağım Nebi’nin kısık sesi idi imdadımıza yetişen.

Sanki ne benim hâlim sorulmuş ne de hep birlikte selam almıştık. Takıldığımız yerden devam edelim diye aynı anda sufle almıştık besbelli. Perde arkasına saklanma ihtiyacı duymaksızın üstelik. Bizde bir canlanma ki sormayın gitsin. Biraz önceki sus pus hâlimizden eser yok. Bolca tekrar edilen “günaydınlar” arasına yüzümün sol yarısını işaret edip “başka sıkıntım yok, çok çok iyiyim”i ekledim. Ekledim eklemesine ama Nebi’nin sol kolumu kavrayışı mı yoksa yüzümün bir yarısını havada bir daire çizerek işaretlediğim parmağım mı sebep anlamadan, ellerim düştü aklıma.

Öyle ya hâlim, duruşum, yüzüm ve gözlerimden emin olmuş ama onları unutmuştum ayna karşısında.

- Acaba şimdi ne yapıyorlar? Olaydan sonra ruhumda oluşan ve henüz yama tutmamış birkaç boşluğu afişe etme sevdasında, bütünün senkronundan uzak bir hezeyan hâlindeler mi yoksa?

- Yok artık daha neler. Yanılığın böylesi. Senin için ne kadar önemli olduklarını bilir onlar. Hem siz değil misiniz bunca yıl el ele

verip sayısız derde derman, daha fazla dile dua olan?

- Öyle şüphesiz öyle. Haksızlık ettim tamam. Tamam ama alışık değiller böylesi alicengiz oyununa. “Nereye konmalı? Nerede durmalı? Muamma yüklü suların neresi sığ?” derken, muammanın ta kendisi olurlar farkında olmadan.

- Bak şimdi de fazla hafife aldın onları.

- Yok yok yok. Bu da senin yanılığın. Ben değil, istisnasız tüm şairlerdi onları hafife alan. Kimi zaman demiri tavında döverek şekil kimi zaman da şüpheyile mayalayıp giz verdiler gözlere dizelerinde. Ama elleri unuttular çoğu zaman. Sen hiç göz falına bakanı duydun mu?

- Hayır elbette.

- Öyleyse, sahip olduğu üç beş çizgiden ibaret motifle geleceğe dair haber verebilenlerin, şu anımızdan bahsediyor olmasından çekinmekte çok da haksız bulmamalısın beni.

- Haklı haksız meselesi değil de kuruntu yaptığını düşünüyorum sadece. Çok sürmez birazdan anlarız gerç... Bak bak işte, oradalar. Forman üzerindeyken yaptığın her sohbetteki hâllerleriyle iki yan cebindeler usluca.

Nöbeti devralacağım genç meslektaşımın kibarca uzattığı hasta dosyalarına her iki cebimden sakince çıkarak uzanan ellerimi fark edip, rahatladım. Yalnızca bir anlığına da olsa yaşamış olduğum gerginliği Nebi fark etmiş olmalı ki sohbeti uzatmayalım tonlamasında canlı bir sesle “Hadi bakalım, yorgun evine dingin işine.” dedi ve muzipçe bana söylendi “İyi ki yüzümüzle kazanmıyoruz hayatımızı.”

O küçük kalabalığımızda yalnızca bir kişi sitemkâr bir yüz ifadesi takındı bu cümleye. Hepimizden daha uzun süredir acil servis çalışanı olan ve temizlik dâhil birçok işine koşturan Şerife Hanım sağ elinin avuç içini bize doğru kaldırıp itiraz eder bir havada “Öyle deme Nebi Bey. Ben şahidim, hepiniz gülümsüyorsunuz ya hastalarınıza. Daha nasıl yüzünle kazanırmış bir insan hayatını?” dediğinde, birkaç ağızdan belli belirsiz kıkırdamaya dönen gülümsemeler yine aynı ağızlardan küçük birer iç çekişlere evrildi ve sessizce dağıldık.

Göreve başladığım ilk günden beri bu kadar uzun süreli ayrı kalmamıştım çalışma hayatından. Severecek yapılan işin hasretliği de ayrı oluyormuş, anladım. Yine anladım ki o da en az benim kadar hasretlik çekmiş yokluğumda. Öyle ki “hangi hastayla başladım, kaç hasta baktım, zaman nasıl geçti” anlamadan, önce akşamı sonra da aynı tempoyla gece yarısını bulduk birlikte. Keşmekeşle geçen tüm bu süre zarfında ikinci kez düşüncelerimi yakalama fırsatı buldum.

Daha doğru tabirle, ilkinde o beni yakalamış ve malum bölmenin önünden ilki yalnız geçişimde ayaklarımı mahkûmedip durdurmuştu. Elimde tuttuğum sonuçları gözden geçirme bahanesiyle tam köşesindeydim bölmenin. Bu sayede, tam kapanmamış perde aralığından, bir iki kaçamak bakış sığdırabilecek zamanım olmuştu. Ayakaltı üç beş alet, haricî sarf malzeme istiflenmişti tıka basa. Belli ki yaşadığım hadiseyi aklıma düşürecek bir uyarana perde çekmek istemişlerdi arkadaşlarım. Dikkat çekerim bahanesiyle daha fazla oyalanmayıp uzaklaşmıştım o noktadan. İkinci bir ihtimal de vardı elbet: Tutuksuz yargılanacak olan saldırgana ve sonraki benzer eylemi şimdiden meşru kılan karara olan öfkelerini, hakkında hükme varabilecekleri tek nesnel varlık olan odaya yöneltmiş ve onu cezalandırmışlardı. Çokça samimi, birazcık komik ve fazlasıyla trajik bir ihtimal bu elbet.

Ortak alandaki deskin arkasında bulunan taburelerden birine oturmuş, yalnız kalmayı fırsat bilerek hafızamda birkaç kulaçlık mesafe yol alıp, öğleden sonraki tekrar keşfi canlandırmaktı amacım. Yokken var olan azgın bir girdap çıktı derken dönüşte. Daha şimdiden tadını aldığı duyguların ağız şapırtısında, öyle bir iştahla dönüşü vardı ki gündüz yarım kalanı tam etmekti arzusu besbelli. Bir ay öncesine kadar götürdü bu akıntı beni.

Sedyede oturan ellili yaşlarında, sakın görünümlü bir adama yaklaşıyorum şimdi.

“Beyefendi şikâyetiniz nedir?” diye soruyorum yanına geldiğimde. Cevap alamayınca biraz daha sokuluyorum sedyeye.

Burnumdan gelen çatırtı. “Sen mi beklettin beni ulan?” ve gittikçe çoğalan adımların sesiyle anlamaya çalışıyorum yaşananları. Duyabildiğim

her şey gördüklerime oranla daha gerçekçi geliyor şu an. Benden nefret etmesi için bir sebebi olduğuna yemin edebileceğim bir çift göz, boynuma uzanan eller ve yere doğru düşen stetoskop bir şey ifade etmiyor çünkü.

Ne acı ne korku ne de şaşkınlık var hâlimde. Kendimi savunma ihtiyacı bile duymuyorum üstelik. Hepsinden beter ve gittikçe büyüyen bir boşluk hissi sadece. İlkın, uzaktan seyre dalanları ve eşyaları aldı içine. Düşük oktav bir siren sesi de yok değil hani. Sonra, daha yakınımızdakileri ve ayırmaya çalışanları bilinmez kıldı. Daha net duyulan bir siren sesi var şimdi arka fonda. En sonunda hem beni hem de onu yuttu umarsızca. Bir tek ellerine dokunmamıştı failimin. Artarak yaklaşan siren sesine doğru anlamsız hareketlerle yol alıyorlardı boşlukta.

Sakin ama yüksek tonda duyulan “Arkadaşlar hazırlanalım, kardiyak arrest.” cümlesiyle siren sesinin ardı sıra boşluktan sıyrılıp şimdiki zamana döndüm ve yeniden canlandırma odasının yolunu tuttum alelacele.

Bir annenin, “oğlum” kelimesinden ibaret ve gittikçe zayıflayan, arada hıçkırıklara boyun eğen ağdının eşliğinde ne kadar süre canlıraş bir uğraş verdik, bilmiyorum. En sonunda yaşama tutunan gençten payıma düşen, kısacık bir mutluluk anını alarak bekleyen hastalarımaya yöneldim.

Devam eden saatlerde koşturmaca bitmemiş, sabahın beşine doğru soluklanmak için bir fırsatım olmuştu. Yalnız kalırım umuduyla dinlenme odasının kapısına geldiğimde, elinde televizyon kumandasıyla ayakta duran Muaz’ı gördüm. Ağzında belli belirsiz bir kıpırtı ve “hadi oradan” dercesine eliyle yaptığı bir hareketle ekrana dalmış, beni fark etmemişti. Sağlık memurluğundan mezun olup yıllarca atama beklemiş, bu süre zarfında memleketinde bulabildiği tek iş olan kahvehanelerde ocakçılık yapmış, gözlerinin içi gülen samimi çocuktu Muaz. Elindeki kumandayı ileri uzatarak sesi biraz daha açtı ve oturmak için döndüğünde gördü beni.

Tam o anda, kelli felli bir siyasetçi olduğu her hâlimden belli olan

ekrandaki figür “Sağlıkçının derdi bizim de derdimiz. Münferit olaylar onların çalışma aşkından bir şeyler eksiltmemeli.” deyiverdi. Panik hâlinde televizyonu kapatıp, kumandayı bırakmış ve az önceki cümle ona aitmiş gibi bir suçluluk hâline bürünmüştü Muaz. Hem onu bu anlamsız vicdandan kurtarmak hem de biraz temiz hava almak için “Birer köpüklü içer miyiz bahçede?” diye sordum. Gözlerine, o eski güleç hâlin nüfuz etmesi “İçeriz tabii Doktor Bey.” demesi ve odadan fırlaması bir oldu.

Dışarı çıkıp sağ köşede bulunan lambaya yakın banka oturmamla siyah hareleri olan kül rengi anaç bir kedi ayaklarımın dibinden aceleci olmayan bir yürüyüşle geçip karanlıkta gözden kayboldu. Tekrar ortaya çıkar umuduyla dikkatimi oraya vermişken duyduğum kapı sesine Muaz’ın geldiğini umarak başımı çevirmiş, beyaz tülbentli bir başka başın selamını almıştım samimice. Günün ilk saatinde yakılan “oğlum” ağdının sahibi anneydi selamı veren. Karşı köşede, kimsenin olmadığı ölgün ışıklı bozuk lambanın altına yürüyüp durdu orada. Lütfedip aşağı inen küçük bir ışık huzmesinde belli belirsiz kalkıp inen ellerden çıkardığım bir şeyler anlatıyordu karşı tarafa. Hoş, karşı taraf karanlık ve hiçlikten ibaretti oturduğum andan beri. Bir süre devam etti bu sırtı dönük pandomim. Sonrasında oyun bitmiş ve hiçliğe gönül koyan iki düşük omuz, salınıp gitmişti uzağımdan.

Rengi kırmızıdan kora çalan, düzenli aralıklarla harlanan bir nefes vardı şimdi aynı noktada. Bir tulumbanın koluna ilişmiş gibi o mesafede yol alıyor, aşağıda çok yukarıda daha az zaman harcıyordu. Derken karar değiştirmiş iki bodur çam ağacı arasında gidip gelmeye başlamıştı. Çocukken de böyleydim. Tarlada ne zaman ateş böceği görsem, gözlerimi alamazdım bir süre. Küçüklüğümün ışık oyununu dikkatlice seyre dalmışken, bir elinde tuttuğu iki fincanla yanımda bitiverdi bizimkisi. Yıllarca yaptığı mecburi hizmetin ustalığında yine çok iyi iş çıkarmış bizim Muaz. Hızlıca yapılan kahve keyfi. “Eline sağlık.” “Afiyet olsun.” faslından sonra yalnız kaldım tekrardan.

Hafifçe gelen üşüme hissiyle kollarımı sıvazlarken rahatsızlık veririm düşüncem yenik düştü merak duyguma. Kor kırmızıya

çalan nokta kaybolmuş dumanı andıran bir silüet gelmişti şimdi yerine. Değişmeyen tek şey gidip gelmeler. Bozuk lambanın altına yaklaştıkça şekilleniyor, uzaklaştıkça dağılıp yok olacak bir titremeye bürünüyordu. Bu ruh hâline sebep tedirginlikse beklemek kâfi gelir çoğu zaman ama daha beteri tereddütse kişinin dahli olan bir eylemi bekler önce, diye geçti aklımdan. İkinci ihtimale onun adına daha çok canım sıkın ayağa kalktım işime dönmek için.

Hiç beklemediğim bir şey oldu o anda. Duman, aniden bulunduğum yere meyletmiş daha ilk adımımı atmama fırsat vermeden yüz ve kimlik kazanmıştı yakınımda. Ne kızgındım ne de korkmuş. Bir miktar şaşkındım, failime bakarken. Yere çivilediği bakışlarıyla. “Oğlumuzu bize bağışladın, eksik olma.” diyen sesiyle ve her hücresiyle tereddüt kesilmiş bir beden vardı karşımda. Yalnızca elleri kararlı, samimi ve sıcaktılar. Biraz bekleyip sakince çektim benimkileri ellerinden ve yine sakince “Geçmiş olsun.” diyerek içeri yöneldim.

“Eylül Sabahının Serinliğini” şiirinden birkaç dize mırıldanıyorum:

Düşmanlarımı bağışlıyorum,

Daha çok seviyorum dostlarımı,

Her uyanışında.

Doğru ya “Mırıltı değil o, mırıltı değil. Yalnızca sesli düşündüm...”

APATİ

Anıl Can Uğuz

Merhaba. Ben Apati. Evet yanlış okumadınız. Apati. Bir acil servis kedisiyim. Yıllar evvel küçük bir kaza geçirmiştım de beni yol kenarında bulan küçük bir çocuk buraya getirmişti beni, çocuk aklıyla. Buradakiler de sağ olsunlar kedi filan demeden bana pansuman yapmışlardı. Ben de vefalı bir hayvanım sonuçta. Onların bu yardımını karşılıksız bırakmamak için beni sevmelerine izin verdim. Kediler nankör olur derler, inanmayın. Sonra da işte yavaş yavaş yerleştim buraya. Kocaman bir bahçemiz var. Güzel yemekler çıkıyor. Beni de seviyor buradakiler. İsmimden de anlayacağınız üzere komik insanlar. Apati: Patisi olmayan. Bir de tıpta ilgisizlik, kayıtsızlık demekmiş. Ben sevmediğim insanın yüzüne bakmam. İki şekilde de bana uyuyor yani bu isim. Apati gel kızım, pisi pisi pisi... İyi insanlar sonuç olarak. Şimdi size hepsini sırayla bir tanıtayım. Şu, Belma. Hasta kayıtçı. Çok çalışıyor. İki kızı var. Kocasını arada gelir, beni pek sevmez. Galiba Belma'yı da pek sevmiyor. Kadıncağzı zaten burada her gün bin çeşit insanla uğraşıyor, eve gidip bir de bunun suratını çekiyor. Belma beni çok sever. Yemeklerimi hep o getirir. Şu, Gökhan. Güvenlik. Tarih okumuş ama atanamamış. Konuşurlarken duydum. Pek nahif bir çocuk. Silah, bırakın eline, beline bile yakışmıyor. Evlenecek yakında. Ne yaparsın ekmek parası. Bu, Yasemin. Yeni mezun doktorumuz. Yüzünde güller açıyor. İki aya görürüm ben onu. Pestili çıkacak haberi yok. Çok akıllı kız ama. Zehir gibi. Annesi geliyor arada onun da. Kızı hasta bakarken beni kucağına alıp seviyor. Tonton bir teyze. Adını unuttum. Şu köşede oturan Melih Bey. Uzman doktor. En tecrübelileri o. Yaşlı kurt. Fazla ciddi. Ama perdelerini kaldırıncı da kedi gibi bir insan. Oğlu var bir tane, benden korkuyor. Ben de şaka olsun diye arada tıslıyorum ona. Pek tatlı bir çocuk. Yavaş yavaş alışacak bana. Ne de olsa buranın demirbaşlarından biriyim. Neler gördüm, nelere şahit oldum burada...

Vurulanlar, kaza yapanlar, kavga edenler, merdivenden düşenler, tansiyonu 18'e 15 olanlar, havale geçirenler... Bunlar ciddi vakalar. Bir de öylesine misafirliğe gelenler var. Sırtıma krem süremiyorum diye gelmişti biri geçen sene. Duvarlar üstüme üstüme geliyor diyen, kendimi şöyle bir evden atasım geldi diyen, at ısırın, karnımda uçuşan şeyler var diyen, saçı dökülüyor diye canı sıkılan, kulağına soğan cücüğü kaçan, halay çekerken serçe parmağı çıkan... Gülmeyin, şaka değil. Bunların hepsi yaşandı. Nelerle uğraşıyoruz burada bir düşünün. Ama tabii ki ateşi çıkmış bebeği iyileştikten sonra acilden çıkan annenin yüzündeki mutluluğu görmek, ölmek üzere olan hastanın yakınlarına verilen müjdeli haberin bahçede yaydığı şenliğe tanık olmak hepsine değer. İnsanın iyileşmesi kadar güzel ne var bu dünyada? Hem de acilen iyileşmesi. Aslına bakarsanız burası şifa dağıtıyor. Elbette kötü şeyler yaşıyoruz bazen, ama bir insanı sağlığına kavuşturmak paha biçilemez. Elimizden gelenin en iyisini yapmaya çalışıyoruz her zaman. Bazen de olmuyor... Kaybediyoruz. Her savaş kazanılmaz. İşte o kaybedişlerde, emin olun, en çok biz üzülüyoruz. Ellerimizin arasından kayıp giden bir hayatı kurtaramamak en çok bizi mahvediyor. Bazısı anlamıyor tabii bunu. Kızıyor, bağırıyor, kavga ediyor, silah çekiyor... Şu demin size tanıttığım insanların başına neler geldi bir bilerseniz... Ölümünden döndüler kaç kere. Ama vazgeçemediler. Bırakıp gitmediler. Başka hayatlar için kendi hayatlarını ortaya koydular. İşte onlardan biri daha geliyor bakın. Feyza Hanım. Demek ki bu gece o nöbetçi.

- Apati, gel kızım!

- Geldim Feyza Hanım.

- Nasılsın, neler yaptın ben yokken?

- Ne olsun Feyza Hanım ya. Uyuyorum genelde. Şimdi de servisimizle ilgili bir hikâye anlatıyordum. İçinde siz de varsınız.

- Ya sen neler diyorsun öyle miyav miyav. Tatlı şey seni.

- Hikâye diyorum hikâye. Acilin öyküsünü anlatıyorum.

- Bak bak bak seslere bak. Yerim seni. Dikkat et kendine.

Güle güle Feyza Hanım. Kolay gelsin. Bakalım neler olacak bu

nöbetinizde? Buranın şimdi sülman olduğına bakmayın. Birazdan başka hengâme. Umarım ciddi bir şey yaşanmaz. Şu köşeye geçeyim de gelecek misafirlerimizi beklemeye koyulayım. Böyle biz diye konuşuyorum fark ettiyseniz. E, öyle. Ben de onlardan biriyim. Ben de buranın bir emektarı sayılırım. Cefakâr Apati. Sinirli hastalardan az tekme yemedim. Evet, yine galiba onlardan biri geliyor. Neden koşuyor bu adam böyle? Dur bağırma arkadaşım, sakın ol. Hepimiz senin için buradayız. Tamam anladık, arabada geliyor hastanız. Açıyoruz yolu. Yavaş, yavaş! Kaç kişi indi bu arabanın içinden ya. Minibüsle gelmişler acile. Ne oldu acaba bu kadar kalabalığı gerektirecek?

- Doktora, doktor babam kalp krizi geçiriyor!

Hımm, mesele ciddi. Sedyemiz de geldi. Evet, nerede babanız?

- Anne babam nerede?

- Sen taşıdın ya oğlum merdivenden.

- Ben yarısında yoruldum abime devrettim.

- Ben kapının ağzına kadar nefes nefese kaldım da bıraktım. Kim aldı sonra oğlum?

- Abi ben ne bileyim.

- Sen buraya taksiyle gelmedin mi?

- Evet, karşıda bıraktı beni taksici.

- Biz de seni takip etmedik mi?

- Evet.

- E oğlum, babanı sen taksiye bindirmedin mi?

- Hayır anne, ben Rıfat'la bindim taksiye.

- Rıfat nerede?

- Buradayım abi.

- Oğlum nerede Şaban amcan?

- Ben ne bileyim, minibüste değil mi?

- Rıfat dalganın sırası değil.

- Ya babaanne vallahi bilmiyorum.

- Cemal nerede bıraktın babanı?
- Ya ben minibüsü sürdüm, aceleden gözüm bir şey mi gördü?
- Oğlum babanız nerede?

....

Şaban amcayı evde unutmuşlar... Poşet mi bu adam, mendil mi? Nasıl unutursunuz koca adamı evde. Hem de kalp krizi geçirirken. Allah akıl fikir versin. Gerçekten kelimelerim tükendi artık. Miyavlarım bitti. Bunca yıldır buradayım, neler gördüm, ilk defa hastayı evde unutan görüyorum. Haydi bakalım, binin şimdi, gerisin geri eve. Umarım adamcağıza bir şey olmaz. Ah Şaban amcam, ah... Bizimkiler de patlattılar kahkahayı. Ne yapsınlar, haklılar. Birazdan gelirler, hemencecik iyi ederiz Şaban amcayı. Bu yorgun geçeceği kesin olan gecenin böyle gülümsemeyle başlaması iyi geldi ama bak. Şimdi gideyim, biraz beni de sevsinler de daha da yerine gelsin keyifleri...

Ben Apati. Bu tatlı insanların kedisiyim. Bu hayat kurtaranların minik arkadaşı. Hepsinin size çok selamı var. Benden duymuş olmayın ama sizi çok seviyorlar. Acilen hem de...

ACİLDE İLK GÜNÜM

İnci Yılmaz Şimşek

- Neden güldünüz?

- Gülmekten çok acı çekiyor gibi bir hâliniz var.

- Mazi içimde bir yara diyeceğim ileride. Acilde ilk günümdü. Kadın koşarak elleri kanlı bir şekilde hastanenin aciline giriş yaptı. Koşarak pansumana girdi. Bizden daha çok biliyordu nereye gideceğini. Eli boydan boya kesik, vücudunun her yerinde de kesikler vardı. Adım attığı yerlerde kanlı terliklerinden izler kalıyordu. Pansuman ediyordum. Sarıyorduk o arada yaralarını, içeri panikle bir adam girdi. “Aşkım, canım neden böyle yapıyorsun? Neden kesiyorsun kendini?” diye sordu. Bir eli ile yaralı kadını tutarken bir yandan da kadının kalbine bıçak dayamış meğer. Birden metalden bir ışık yansıdı pencereden. Gözümü kamaştıran ışığa doğru bakınca bıçağı fark ettim. Adamın elini tuttum. Bacağı yaralandı benim de. O arada güvenlik ve polisler içeri daldı. “Seni bulacağım. Dışarı çıkacaksın sen. O gözlerini oyacağım!” diye tehdit etti beni. Hastanede ilk günüm çok korkmuştum. Röntgen odasından çelik yeleği aldım. O gün tüm nöbet boyunca onu giydim. Korku ile bekledim nöbetin geçmesini.”

(- *Attention please!*)

- Ben büyük umutlarla başladım göreve. Hayat kurtaracaktım, şifa dağıtıcaktım Lokman Hekim gibi. Ama ne oldu ilk günümde adamın biri kızını önüne attı. Kız ayaklarının önüne yığıldı. 13-14 yaşlarında ya var ya yok. “Bak bunun kızlığına doktor.” diye bağırdı. Ne diyorsun sen babası? Ne biçim konuşuyorsun kızın yanında. Bunca insanın ortasında ayıp değil mi, diye sordum. Sinirlenme âdetim hiç yoktur, sakın bir insanımdır da normalde. Ne oldu anlamadım. Kız masum masum gülümsüyordu ayaklarının dibinde. Zihinsel engelli bir kızcağızdı. Adam daha da sinirlendi, bağırmaya başladı. Kızını şikâyet etti. “Almış başını gitmiş yine geri zekâlı. Bak bakalım iğfal mi etmişler? Ne biçim

doktorsun sen! Ne işe yarasın?” diye bağırdıktan sonra üzerime yürüdü. Hastane polisi tuttu ama bağırıma devam etti. “O önlüğü çıkaracaksın sen o zaman bekle beni.” dedi.

- Sonra ne oldu?

- Benim gibi yeni atanmış bir doktor ile üstlerimizi değiştirdik. Hayatımda ilk defa erkek kıyafeti giydim. Saçımı tepede toplayıp şapkasını taktım. Sürekli arkamıza baka baka yürüdük. Eve kadar bıraktı o gece beni. Arkadaşım kapımın önünde nöbet tuttu ama benim gözümeye uyku girmedi.

(- *Attention please!*)

- Benimki daha sıradan. Acilde ilk nöbetimde orta yaşlı bir erkek hasta geldi. Hemşirelere bağırp çağırdı ortalığı ayağa kaldırdı. Dedim herhâlde çok önemli bir vaka. Kendisine öncelik verilmesi gerektiğini, ölse kimsenin ilgilenmeyeceğini, ne biçim bir hastane olduğumuzu söyleyip bağırıma devam etti. Bana bir şey olsun hepinizi sürdüreceğim, süründüreceğim; siz benim kim olduğumu biliyor musunuz, diye tehditler savurdu. Ben de hastanın yanına gidip sakinleştirmek istedim. Sırayla baktığımızı tekrar tekrar, ısrarla söyleyip yanından ayrıldım. Bir ton laf yedikten sonra sıra ona geldi. Şikâyetini sorduğumda “Üzerimde bir kırgınlık var.” dedi. Bir yanda trafik kazası geçirip gelenler bir yanda yedikleri yemekten zehirlenenler vardı ama en öncelikli hasta o olmalıydı.

- Sonra ne oldu?

- Sonrasını tahmin edersiniz. Hayattaki tek vasfı birinin bir şeyi olmak olan, hayattaki tek başarısı en hızlı koşan meni olmak olan o hasta yüzünden ona öncelikli sıra vermeyen hemşire başka hastaneye gönderildi ya da sürüldü diyeyim.

- Klasik.

- Ben de şaşırmadım.

- Şimdi de bende sıra. Acilde ilk günüm. Gülümseyerek yani kocaman bir gülümseme ile göreve başladım. Kendi kendime somurtkan doktorlardan olmayacağım, diye söz verdim. İlk saatler çok kibar ve

anlayışlıydım herkese nazik davranıyor tıpkı öğretmenler gibi defalarca anlatıyordum, yardımcı olmaya çalışıyordum.

- Enteresan!

- E...

- Evet!

- Yüzünüzdeki alaycı gülümsemeyi anlayabiliyorum. Sonraki birkaç saat yoğunlukla birlikte daha kısa cümleler kurmaya başladım. Sonrasında ise neredeyse tek kelime ile iletişim kurduğumu fark ettim. Artık kelimeleri değil harfleri bile tasarruflu kullanıyordum.

- Şimdi bunda ne var ki?

- Bence de yani!

- Haber değeri yok.

(- *Attention please!*)

- Hasta suratımın ortasına idrarını fırlatınca değer kazanmıştır bence.

- Ya! Anlat nasıl oldu?

- Hastadan idrar tahlili istedim. Yanında pet şişede idrar getirmiş. Benim de ilk günüm, yani bir insan neden idrarla hastaneye gelir ki anlam veremedim. Bu şekilde olmaz lütfen bu kabı alın dedim. Şişedeki idrarı kaba dökmeye çalıştı. Sonra açıklamaya çalıştım kaba idrarını yapması gerektiğini, sağlıklı sonuç alamayacağımızı, falan.

- E...

- Sonra ne oldu?

- Öldürürsün insanı anlat artık.

- Ya işte kibar kibar gülümseyerek anlatıyorum, birden celallendi. Bağırды çağırды sonra idrarı suratıma fırlattı. Acilin ortasında daha ilk günümde istifra ettim. Hem ağlıyordum hem istifra ediyordum, bunun üzerine arkadaşlar müdahale etti.

(- *Attention please!*)

- Anons yapıldı. Bu sizinki herhâlde.

- Evet Stockholm benimki. Sizin neresiydi?

- Berlin.

(- *Attention please!*)

- A, evet! Siz?

- Toronto.

- Ya siz?

(- *Attention please!*)

- Londra.

- İyi yolculuklar.

- Bak gazete bizden bahsediyor: “hekim göçü”

(- *Attention please!*)

...

HASTALIK HİKÂYE KİTAPLARI

1. Her Hastalık Bir Hikâyedir. Ed. Yakıncı C, Kavruk H. Logos Yayıncılık, 2012 İstanbul.
2. Her Hastalık Bir Hikâyedir-II. Ed. Yakıncı C, Kavruk H. İnönü Üniversitesi Yayınları, 2012 Malatya.
3. Her Hastalık Bir Hikâyedir-Anılar. Ed. Yakıncı C, Kavruk H. İnönü Üniversitesi Yayınları, 2012 Malatya.
4. Psikiyatrist Yorumuyla Can Öyküleri. Ed. Yakıncı C, Kavruk H, Cumhuriyet BE. Akademisyen Tıp Kitabevi, 2013 Ankara.
5. Hastalık Hikâyem-I. Ed. Yakıncı C, Kavruk H, Tüzgen S. Bezmiâlem Üniversitesi Yayınları, İrmak Ofset, 2013 İstanbul.
6. Hastalık Hikâyem-II. Ed. Yakıncı C, Kavruk H, Tüzgen S. Bezmiâlem Üniversitesi Yayınları, İrmak Ofset, 2013 İstanbul.
7. Hastalık Hikâyem-2014. Ed. Yakıncı C, Kavruk H, Tüzgen S. Bezmiâlem Üniversitesi Yayınları, Mega Basım Yayın, 2014 İstanbul.
8. Küçük Doğdum ama Hikâyem Büyük. Ed. Okumuş N, Yakıncı C. Akademisyen Tıp Kitabevi, 2014 Ankara.
9. Sindirim Öyküleri. Ed. Yakıncı C, Selimoğlu A, Kavruk H. Türk Çocuk Gastroenteroloji, Hepatoloji ve Beslenme Derneği Yayını, Yılmaz Matbaacılık, 2014 Malatya.
10. Türkiye Beyin Yılı Nöroloji Öyküleri. Ed. Koç F, Yakıncı C. Türk Nöroloji Derneği Yayınları, Matus Basımevi, 2014 Ankara.
11. Uzman Yorumuyla Hastalık Hikâyem-Geçmiş Olsun. Ed. Yakıncı C, Kavruk H, Belce A. Akademisyen Tıp Kitabevi, 2015 Ankara.
12. Uzman Yorumuyla Hastalık Hikâyem-Şifa Olsun. Ed. Yakıncı C, Kavruk H, Belce A. Akademisyen Tıp Kitabevi, 2015 Ankara.
13. Lokman Hekim Öyküler-Seyhan. Ed. Yakıncı C, Özcengiz D, Kavruk H. Akademisyen Tıp Kitabevi, 2015 Ankara.
14. Lokman Hekim Öyküler-Misis. Ed. Yakıncı C, Özcengiz D, Kavruk H. Akademisyen Tıp Kitabevi, 2015 Ankara.
15. Acilin Öyküsü. Ed. Yakıncı C, Cander B, Kavruk H. Akademisyen Tıp Kitabevi, 2015 Ankara.
16. Şiddete Beyaz İsyen. Ed. Yakıncı C, Kavruk H, Kızılay A. Akademisyen Tıp Kitabevi, 2015 Ankara.
17. Çocuk Hekimi Gözüyle Hastalık Hikâyeleri. Ed. Yakıncı C, Hasanoğlu E. Akademisyen Tıp Kitabevi, 2015 Ankara.

18. Acilin Öyküsü-2015. Ed. Yakıncı C, Cander B, Kavruk H. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2016 Ankara.
19. Lives Changed from Stem to Stern. Ed. Yakıncı C, Altuntaş F, Çağırğan S. Çev. Pervan Ö. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2016 Ankara.
20. Acilin Öyküsü-2016. Ed. Yakıncı C, Cander B, Gül M. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2016 Ankara.
21. İbni Sina Öyküleri-Yüksek İhtisas. Ed. Yakıncı C, Paç M, Paç A, Kavruk H. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2016 Ankara.
22. İbni Sina Öyküleri-2016. Ed. Yakıncı C, Paç M, Paç A, Kavruk H. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2016 Ankara.
23. Hayata Tutunma Öyküleri. Ed. Yakıncı C, Altuntaş F, Sarı Hİ, Kavruk H. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2016 Ankara.
24. Hayata Tutunma Öyküleri 2016. Ed. Yakıncı C, Altuntaş F, Çağırğan S. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2016 Ankara.
25. Sağlık ve İletişim Öyküleri. Ed. Yakıncı C, Kızılay A, Kavruk H. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2016 Ankara.
26. Sahibinden Diyabet Öyküleri. Ed. Yakıncı C, Şahin İ, Kavruk H. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2016 Ankara.
27. Öykülerle Kök'ten Değişen Hayatlar. Ed. Yakıncı C, Altuntaş F, Sarı Hİ, Kavruk H. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2016 Ankara.
28. Kulaktan Kulağa Dilden Dile Öyküler. Ed. Yakıncı C, Selimoğlu E, Önerci M, Kavruk H. Türk Kulak, Burun, Boğaz ve Baş Boyun Cerrahisi Derneği Yayınları, Akademisyen Tıp Kitapevi, 2016 Ankara.
29. Acilin Öyküsü-2017. Ed. Yakıncı C, Cander B, Oğuztürk H. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2017 Ankara.
30. Her Hastalık Bir Hikâyedir-2017. Ed. Yakıncı C, Kızılay A, Durmuş M. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2017 Ankara.
31. Her Hastalık Bir Hikâyedir-Altın Kayısı. Ed. Yakıncı C, Kızılay A, Durmuş M. İnönü Üniversitesi Yayınevi, 2017 Malatya.
32. Her Hastalık Bir Hikâyedir 2018. Ed. Yakıncı C, Kızılay A. İnönü Üniversitesi Yayınevi, 2018 Malatya.
33. Hayata Tutunma Öyküleri 2019. Ed. Yakıncı C, Erkurt MA, Altuntaş F, Dal MS. İnönü Üniversitesi Yayınevi, 2019 Malatya.
34. Acilin Öyküsü 2019. Ed. Cander B, Yakıncı C. İnönü Üniversitesi Yayınevi, 2019 Malatya.
35. Hayata Tutunma Öyküleri Hayatın Demi. Ed. Yakıncı C, Erkurt MA, Altuntaş F, Dal MS. İnönü Üniversitesi Yayınevi, 2019 Malatya.
36. Hayata Tutunma Öyküleri 2020. Ed. Yakıncı C, Erkurt MA, Altuntaş F, Dal MS. İnönü Üniversitesi Yayınevi, 2020 Malatya.

37. COVID-19 Öyküleri. Ed. Cander B, Yakıncı C. İnönü Üniversitesi Yayınevi, 2020 Malatya.
38. Aşı Kararsızlığına HAYIR. Ed. Yakıncı C, Altuntaş F, Erkurt MA, Dal MS. İnönü Üniversitesi Yayınevi, 2021 Malatya.
39. Acilin Öyküsü 2022. Ed. Cander B, Yakıncı C. İnönü Üniversitesi Yayınevi, 2022 Malatya.

Acil tıp; zor, emek ve özveri isteyen bir daldır. Anlatacak çok öyküsü vardır burada çalışanların, hasta olarak gidenlerin, yardım bekleyenlerin. Yani ölümsüz kılınması gereken binlerce öyküye gebedir acil servisler. Acil Tıp Uzmanları Derneği bu amaçla yaşanan öykülerin ölümsüzleşmesini gayret edindi ve bir öykü yarışması tertipledi. **Acilin Öyküsü 2022** adı altında açılan yarışmada Seçici Kurulun değerlendirmeleri sonucunda birinciliği “**Göç**” adlı öyküsüyle Eda Hatice Farsakoğlu aldı. İkinciliği “**Sol Bacağım**” adlı öyküsüyle Ayhan Dayan ve “**Bir Demet Gelincik**” adlı öyküsüyle Yayla Boztaş; üçüncülüğü ise “**Yağmur Yağarken Yüreğim**” adlı öyküsüyle Recep Turan ve “**Şehir Tutması**” adlı öyküsüyle Hüseyin Opruklu paylaştı. Yarışmaya katılan 29 öykü, elinizdeki **Acilin Öyküsü 2022** kitabını oluşturdu.